

PROGRAMA MARC MUNICIPALS 2015

-document de treball-

ÍNDEX

<u>MUNICIPIS REPUBLICANS</u>	3
Municipis republicans per a un nou país.....	3
Un govern obert per a una democràcia oberta.....	4
La lluita contra la corrupció.....	5
L'espai públic, l'àgora ciutadana.....	6
Democràcia representativa, participativa i directa.....	7
Bones pràctiques de municipis republicans.....	10
<u>MUNICIPIS COHESIONATS</u>	17
COHESIÓ SOCIAL	17
Educació.....	20
Cultura.....	22
Mitjans de Comunicació.....	26
Política lingüística	29
Salut	32
Acció social	34
Esports	36
Justícia	38
CIUTADANIA	41
Polítiques per a dones	42
Polítiques per a LGBT.....	44
Polítiques migratòries	46
Cooperació i Solidaritat	48
Gent gran	50
Participació ciutadana i moviments socials	51
Joventut	53
Bones pràctiques de municipis cohesionadors	54
<u>MUNICIPIS SOSTENIBLES</u>	59
ESPAI CÍVIC. URBANISME, SOSTENIBILITAT I GOVERNANÇA	59
Sostenibilitat	63
Urbanisme	70
Habitatge	76
Mobilitat	83
Seguretat	87
Bones pràctiques de municipis sostenibles	90

<u>MUNICIPIS EMPRENEDORS</u>	92
Diagnosi	92
Els pactes locals per a l'ocupació	93
Administració eficaç	94
Turisme	99
Comerç	101
Mercats municipals i el foment dels producte de proximitat i temporada (Slow food)	103
Consum	104
Empresa i Indústria	105
Infraestructures TIC	106
Emprenedoria i ocupació	108
Bones pràctiques de municipis empenedors	110

document de treball

MUNICIPIS REPUBLICANS

Municipis republicans per a un nou país

En les properes eleccions municipals tots som cridats a decidir com volem que sigui el nostre municipi, en l'inici del procés constituent del nou país, de la República catalana.

La independència és l'oportunitat per generar nous motllos per a la política municipal. Tenim l'oportunitat de superar totes les barreres que avui condicionen els governs de les nostres viles i ciutats, començant pel finançament, les competències per dur a terme noves polítiques socials, culturals i econòmiques, per apoderar els ciutadans, propiciar la participació política, la transparència i lluitar contra la corrupció, etc.

Així mateix, des d'Esquerra Republicana volem que tots i cadascun dels municipis del país empenyin el procés cap a la independència i siguin protagonistes de la imparable revolució democràtica que vivim. Tots som testimonis i protagonistes directes de la il·lusió compartida que vivim en els nostres barris, places i mercats. Es tracta d'una energia civil que també l'hem de posar al servei del municipi.

La proposta d'Esquerra Republicana és la proposta dels activistes que defensem les causes de la ciutadania compromesa en el bé comú. És la proposta de progrés que sorgeix del batec ciutadà que no es resigna i passa a l'acció, amb l'objectiu de prendre el control dels ajuntaments per millorar la política, crear valor públic i augmentar la satisfacció i la qualitat de vida dels ciutadans. Volem construir municipis on valgui la pena viure-hi, municipis que enforteixen el sentiment d'identificació i de pertinença del ciutadà. Municipis que projecten els millors valors democràtics: els valors republicans. Municipis que dia a dia lluiten per fer-se un nom i un lloc propi en el nou país, sempre al servei de les persones.

Tenim el dret i la responsabilitat de donar el millor de nosaltres per assolir una democràcia avançada. Tenim l'oportunitat de fer foc nou i deixar enrere el frau i la corrupció. Tenim un projecte per bastir nous ajuntaments, oberts i transparents que rendeixen comptes als ciutadans i que saben involucrar-los en la presa de les millors decisions. El compromís amb el bé comú ens guia en l'anhel de forjar ciutats socialment avançades, d'acord amb el triple objectiu de viure en viles i ciutats més cohesionades, més emprenedores i més sostenibles.

Així doncs, el fil roig del republicanisme ressegueix el conjunt de la present proposta de guia per al programa, que s'estructura en tres eixos:

1. **Municipis cohesionats:** La necessitat de lluitar contra la pobresa i les desigualtats com a garantia de l'exercici efectiu dels drets i les llibertats més bàsiques de les persones. La cultura com a eina motor de ciutadania lliure i compromesa amb la societat. La salut, l'acció social o l'esport com a garantia de qualitat de vida i benestar de les persones. La qualitat i el prestigi de l'escola pública com a eina per a la igualtat d'oportunitats efectiva i el bon funcionament de l'ascensor social.
2. **Municipis emprenedors:** La lluita contra l'atur com a política social més urgent a prioritzar. L'actitud emprenedora de l'administració a l'hora de propiciar nous filons d'activitat

econòmica, promoure l'economia cooperativa i l'emprenedoria. Invertir en els eixos comercials com a nodes de vida civil i d'interrelació social. Promoure les TIC i l'administració electrònica com a factor d'informació, participació, transparència i simplificació de l'administració.

3. **Municipis sostenibles:** Des d'un urbanisme humanista que potencia l'àgora ciutadana i la interrelació social, a la sostenibilitat del patrimoni natural i cultural com a base de la identitat col·lectiva. Potenciar la virtut cívica per a l'adopció d'energies netes i el residu zero. Fer efectiu el dret a l'habitatge o poder viure en ciutats més intel·ligents on les TIC poden potenciar les actituds responsables dels ciutadans vers l'entorn, la reposició del mobiliari o el funcionament dels serveis públics.

Un govern obert per a una democràcia oberta

Des d'Esquerra Republicana sentim la urgència d'obrir la democràcia al conjunt dels ciutadans i de la societat civil organitzada. Cal tornar la política a la ciutadania. Els impactes de la crisi econòmica que veiem cada dia en els nostres municipis, juntament amb els episodis sistemàtics de corrupció que omplen els mitjans, han accelerat la crisi de la política tradicional instal·lada en els grans partits, incapaços d'erigir-se amb l'autoritat i la legitimitat necessària per posar remei als problemes més importants. S'han acabat els temps dels partits que entreguen el poder als que no es presenten a les eleccions i que s'enriqueixen amb els impostos i el poder que els hem lliurat.

El bon govern republicà vol estimular el compromís social, el deure i la llibertat dels ciutadans per decidir en tots els afers municipals. Volem protegir l'interès general dels abusos de poder de qualsevol tipus. Volem preservar la integritat de l'espai públic, vetllar per la salvaguarda dels serveis públics i posar els recursos de tots al servei de la igualtat d'oportunitats.

El disseny i execució de qualsevol política municipal avui només pot ser realitzada des de la transversalitat i la responsabilitat social. O sigui, reivindiquem la co-construcció de polítiques públiques amb tot el conjunt de persones involucrades, amb les associacions i grups d'interès - stakeholders- que s'hi relacionen.

En qualsevol cas, però, tal concepció de la democràcia oberta ja esdevé connatural amb nosaltres, perquè la gent d'Esquerra Republicana no som altra cosa que activistes que aspirem a representar el màxim de ciutadans del municipi. Les nostres llistes són una plataforma múltiple de líders veïnals, associatius, culturals, esportius, empresarials, educatius, etc. cadascun d'ells amb els seus ascendents i lideratges, que o bé tenen vincles amb la societat civil, o bé directament provenen o formen part d'ella. I és així com la co-construcció de polítiques públiques es converteix en pràctica inherent als republicans d'esquerres. Perquè entenem la veritable democràcia representativa es fusiona amb la democràcia oberta i participativa.

A diferència d'altres partits, considerem l'apoderamentament ciutadà i la participació efectiva com a eines cabdals per assolir l'objectiu polític més preuat dels republicans: "repartir el poder entre el màxim nombre de ciutadans possible". Obrint la democràcia a tothom, repartim el poder, el prenem de les mans dels que l'usen per als fins particulars i el tornem a on correspon, al servei de la llibertat i la igualtat de tots.

El repte de viure en una democràcia oberta passa doncs per potenciar el control ciutadà als ajuntaments. Els pilars per edificar un govern obert són la transparència, el retiment de comptes, la participació i la cooperació.

Els pilars del govern obert i de la democràcia oberta són:

1. **La transparència i retiment de comptes:** Obrir les dades públiques, obrir els plens, accés a la informació, elaboració d'informes, infografies i informar dels processos de presa de decisions. L'objectiu es proporcionar eines per què la gent pugui exercir el control i seguiment de les polítiques públiques. La transparència és el valor del bon govern i ha de ser garantida mitjançant compromisos vinculants i acompanyada de la mirada crítica de la ciutadania.
2. **La participació:** Consolidar i simplificar les eines de consulta directa, la concertació de debats, la iniciativa ciutadana per determinar l'agenda i els programes de govern. Promoure processos participatius per elaborar pressupostos compartits o adoptar projectes estratègics. L'objectiu és el de co-construir les polítiques i el model de poble o ciutat amb els ciutadans.
3. **La cooperació:** Superar les barreres dins els ajuntaments i els serveis municipals, i de cara enfora amb els administrats. Cal superar estructures piramidals dins l'organització municipal, establir la millora contínua com a guia d'acció, establir polítiques de concertació o partenariats i vertebrar la confiança amb la societat civil i els agents socials que representem.

Els objectius del govern obert són:

1. Confiança i apoderament ciutadà
2. Una administració més àgil, eficient i comprensible pels ciutadans, que millora contínuament i aprèn dels errors.
3. Adopció de processos de participació política i d'informació pública de fàcil accés
4. Generació de capital social, major qualitat democràtica i compromís amb els afers públics
5. Estalvi de recursos i guanys d'eficiència
6. Major seguretat, control i confiança per lluitar contra la corrupció
7. Crear valor públic i satisfacció ciutadana

La lluita contra la corrupció

L'esclat i la intensificació dels episodis de corrupció en els mitjans ha tingut un impacte en la pròpia credibilitat dels polítics i dels partits. La lluita contra la corrupció, i l'emergència de representants polítics amb les mans netes, s'erigeix com una prioritat de primer ordre per guanyar la confiança dels ciutadans. Els valors republicans de la meritocràcia, l'honestetat en la gestió pública, la salvaguarda de l'interès general, la gestió responsable de tots i cadascun dels euros del pressupost públic, són avui elements decisius i altament valorats per la ciutadania.

Esquerra Republicana, com a força de govern que ha estat, és i serà, compta amb una trajectòria ètica impecable en comparació amb la dels grans partits de la vella política. I al mateix temps, Esquerra Republicana compta amb un historial d'acció legislativa al Congrés i al Parlament que ha propiciat lleis més transparents en el finançament dels partits, la creació de l'oficina anti-frau, o la

promoció de la nova llei de transparència. És l'hora de reivindicar el nostre ADN republicà i impulsar mecanismes com els següents:

1. **Establir Pactes d'Integritat en l'àmbit de la contractació pública.** El Pacte d'Integritat és una eina per ajudar els governs, les empreses i la societat civil a lluitar contra la corrupció en l'àmbit de la contractació pública. Es tracta d'un procés que inclou un acord signat entre un govern i tots els licitadors en qualsevol contracte de l'administració. El Pacte estableix els drets i les obligacions en el sentit que cap de les parts del contracte pagarà, oferirà, exigirà o acceptarà suborn, ni participarà en conxorxa amb els competidors per obtenir el contracte. A més, els licitadors estaran obligats a revelar totes les comissions i despeses similars pagades que guardin relació amb el contracte. El no compliment del Pacte d'Integritat genera un risc d'exclusió permanent del licitador.
2. **Plataforma electrònica pública i centralització de les compres.** Significa la centralització de les compres de l'administració pública mitjançant una plataforma electrònica pública per garantir la transparència de totes les compres. Aquesta centralització facilita la fiscalització, disminueix els casos de corrupció, promou la simplificació en la contractació i en disminueix els costos i permet unificar la demanda de necessitats. A més, tot el procés és públic i els ciutadans poden fer el seguiment a través de plataformes electròniques.
3. **Impulsar un Codi Ètic i d'Austeritat** que catalogui i reglamenti l'ús dels espais i mitjans públics, incloent eventuais vehicles oficials, regals institucionals, convits institucionals. Supressió de les targetes de crèdit de que gaudeixen càrrecs institucionals o d'organismes municipals. Fiscalització de l'oportunitat i despesa dels viatges oficials.

L'espai públic, l'àgora ciutadana

L'espai públic és, des d'un punt de vista republicà, l'àgora que cal protegir i estimular, un punt de trobada en continua redefinició de relacions ciutadanes. Avui simbolitza com pocs l'empenta de la nova política, i que ara es mostra sobretot en la demanda d'una major participació política.

La nostra manera d'entendre els pobles i les ciutats té en l'espai públic un dels referents més importants, sinó el principal. És el lloc on s'articula la quotidianitat i on es reflecteix el projecte inclusiu, cohesionat i participatiu de societat. Per tant, quan parlem d'espai públic, a ERC parlem també de civisme, de deliberació, d'intercanvi, de cohesió, de tolerància, d'igualtat i d'oportunitats.

No podem entendre de forma separada el concepte de poble i ciutat de la idea d'espai compartit. Una ciutat no és una mera acumulació d'edificis, i la feina d'un representant municipal va molt més enllà de la gestió funcional de les seves parts. Aquest espai ha d'ésser el referent dels nostres municipis on la trama urbana sigui l'eix vertebrador de les activitats culturals, socials i econòmiques, i on el model urbanístic sigui un marc integrador en tots els sentits.

La nostra idea d'espai públic reclama un enfocament necessàriament transversal, que tingui en compte:

1. **la governança**, la manera com ens organitzem i prenem decisions, a través d'una manera de fer basada en la transparència, la deliberació, la participació, el reconeixement dels actors cívics i socials i la rendició de comptes. Adaptar l'administració al segle XXI.

2. **l'humanisme i la sostenibilitat**, la manera com dissenyem i planifiquem les nostres ciutats i els serveis que s'hi associen a partir d'un enfocament urbanístic i tècnic d'escala humana i que respongui a un enfocament integral, eficient energèticament, responsable amb els recursos i sostenible en el temps.
3. **la justícia social**, la manera com garantim les mateixes oportunitats per a tots i uns valors col·lectius compartits basats en la justícia, la cohesió social i la no discriminació per raó de sexe, religió o ideologia a través d'uns serveis socials universals, propers, justos i amb criteris progressius.
4. **la prosperitat**, la manera com convertim pobles i ciutats en nodes de creació de riquesa amb un retorn social clar tot millorant la formació entre la població més afectada per l'atur i ajudant mitjançant totes les eines disponibles les experiències d'economia social.
5. **la fraternitat**, la manera com convertim l'espai públic en el punt de trobada de la ciutadania, entitats, associacions i tots els agents que creen sentiment de pertinença a la comunitat

Democràcia representativa, participativa i directa

Els municipis republicans han d'assegurar espais per a la deliberació i validació, assegurant una bona combinació de la democràcia representativa (mitjançant el que determini la futura llei electoral), participativa i directa.

La participació no és només estar informat d'allò que passa al municipi, sinó que en les ciutats republicanes la seva pràctica ha d'assegurar també i principalment, tant la inclusió en l'agenda o iniciativa ciutadana, la necessària deliberació de les polítiques públiques factibles i finalment, la seva validació.

La participació està a l'inici, al mig i al final dels processos polítics i ha de ser flexible i incorporar necessàriament nous nodes de trobada amb representants electes, de la societat civil i de la ciutadania en general.

L'àmbit municipal pot esdevenir, sobretot en municipis o barris de grans ciutats, un espai on recuperar aspectes de la democràcia dels antics, en què tothom deliberava i les decisions es prenen en base a grans consensos socials.

Proximitat amb la ciutadania, deliberació i governança en la presa de decisions

La municipal, com administració més propera al ciutadà, s'erigeix com la més compromesa amb els seus anhels i necessitats. És la que vetlla pel correcte funcionament dels serveis públics donant directament la cara a la ciutadania. La proximitat s'ha d'exercir des de totes les instàncies de govern municipal, evitant abandonar la condició d'activistes i de motor de noves iniciatives nascudes del contacte directe i continuat amb la gent.

Per altra banda, la deliberació sobre qualsevol aspecte controvertit de la política municipal, requereix sempre d'una praxi habitual d'informació per part del Govern que ajudi a la formació d'opinió lliure de la ciutadania i els seus grups. Aquesta actitud de transparència i pedagogia serà alhora la garantia de qualitat de la pròpia deliberació, situant el ciutadà com a copartícep i corresponsable de les decisions.

1. Els projectes emblemàtics, a més de planificar-los, explicar-los a la ciutadania, i executar-los, cal que siguin avaluats sobre el grau de compliment i dels resultats obtinguts, amb responsabilitat i transparència.
2. Els processos participatius poden servir per determinar aspectes clau dels pressupostos, les ordenances fiscals o la presa de decisions sobre aspectes controvertits, així com la seva avaluació posterior.

Els pressupostos participatius

Els anomenats pressupostos participatius s'han dut a la pràctica en municipis sota l'organització d'assemblees veïnals, amb resultats de vegades no sempre exitosos. Malgrat ser en ells mateixos una eina important per què la ciutadania decideixi les prioritats municipals, cal aprofundir en aspectes com els incentius, la participació plural, la deliberació democràtica, per poder garantir l'èxit de la seva implantació.

La promoció dels pressupostos participatius hauria de poder superar les limitacions derivades de la poca participació, interès, o instrumentalització per part de grups poc representatius. En aquest sentit es considera una bona pràctica comptar amb l'aval de les entitats de la societat civil organitzada, així com dels sectors clau de la vida municipal, com són els educatius, de salut, de la cultura, l'esport, l'empresa, etc.

Així, es considera una bona pràctica estendre el sentit de la responsabilitat social el compromís de les entitats de la societat civil, i incentivar que aquestes institucions i sectors promoguin, elaborin i co-financin projectes de millora del municipi, des de la seva perspectiva, però pensant en el benefici comú de les persones i famílies ubicades en el seu entorn immediat, dins el barri, poble o ciutat.

Uns pressupostos participatius pensats des d'aquesta perspectiva permetrien definir projectes altament valorats pels ciutadans, ja que serien concebuts des del compromís d'aportació de recursos per part dels propis sectors que els elaboren i proposen.

PROPOSTES

1. **Promoure un pacte local per a la millora democràtica** i que aplegui el ple municipal, actors socioeconòmics i ciutadania i que revisi els òrgans i instruments presents amb vista a la seva adaptació a la nova realitat.
2. **Revisar el Reglament d'Organització Municipal (ROM)**, amb vista a adaptar-lo a les noves necessitats i donar la flexibilitat suficient per incorporar elements de democràcia deliberativa i directa i una major implicació de la societat civil organitzada i la ciutadania en general a la política municipal.
3. **Comprometre's amb la transparència** quant a retribucions i càrrecs de designació política.
4. **Creació de dinàmiques i instruments de representació efectiva i activa de la ciutadania**, mitjançant la creació de consells sectorials, territorials i veïnals de participació que tindran en el Consell de ciutat, de vila, o de poble la seva màxima representació. La funció pedagògica, assessora i d'anàlisi de les diverses polítiques públiques municipals estarà garantida pels diversos equips de govern de cada ajuntament.

5. **Crear el Consell de ciutat, vila o poble com a òrgan representatiu** —no electe— per definició de la societat organitzada o revisar-ne l'objectiu i reglament. Ha d'actuar com a consell assessor de la corporació municipal. És el consell de consells, i està integrat pels Consells sectorials, més els organismes representatius de la ciutat i ciutadans i ciutadanes a títol personal, consensuats pels electes locals.
6. **Enfortir la xarxa associativa i garantir-ne la interlocució, la comunicació i la participació** en els temes rellevants que afectin el municipi, sent especialment sensibles a les reivindicacions que es plantegin si són d'interès general i beneficien el conjunt de la població.
7. **Garantir la presència associativa a tots els consells de participació** —òrgans sectorials, consells municipals, consells de barri, etc.
8. **Dotar la ciutadania de les eines i de la formació** (evitant fractura digital) per treure el màxim partit a aquestes noves polítiques.
9. **Assajar polítiques de democràcia 2.0:** vot per internet, enquestes, consultes...
10. **Assegurar l'existència de mitjans públics al servei de la ciutadania** i que reflecteixin la pluralitat política i social del municipi. Cal garantir-ne la professionalitat i independència.
11. **Promoure la creació d'òrgans de supervisió** i atenció de queixes.
12. **Fer els pressupostos participatius**, tant en la fase d'elaboració com en la seva posterior avaluació. Assajar en les ciutats grans la definició d'una part de pressupost per districtes.
13. **Donar al teixit associatiu del municipi un autèntic estatus institucional i protocol·lari**, sobretot amb les associacions de veïns i veïnes i comercials i noves plataformes cíviques.
14. **Crear unitats, serveis, oficines de ciutadania i desenvolupament comunitari**, com a ens dinamitzadors del teixit associatiu.
15. **Impulsar fórmules de cogestió d'equipaments** amb la societat civil.
16. **Potenciar les polítiques de comunicació** com a eina de relació entre la ciutadania i l'ajuntament.
17. **Garantir l'accés dels ciutadans i les ciutadanes i de les entitats** a la informació relativa a l'activitat municipal, mitjançant l'Oficina d'atenció a la ciutadania.
18. **Evolucionar l'actual model de subvencions** a les entitats locals a un model on els contractes programa o els convenis de col·laboració siguin l'eix de la relació, allà on sigui possible.
19. **Potenciar la prestació de serveis amb municipis veïns**, si escau, com a mesura per guanyar eficiència i possibilitar estalvis en la prestació de serveis públics municipals.

BONES PRÀCTIQUES PER A MUNICIPIS REPUBLICANS

1. ORDENANÇA MESURES ALTERNATIVES. Ajuntament d'Arenys de Munt

DIAGNOSI

Ho considerem més just en determinats casos. Un jove que té un comportament incívic i és sancionat, pot ser que la sanció econòmica l'acabin pagant els pares. Ésm més "pedagògic" que el jove presti un servei a la comunitat i els pares no hagin de pagar

PROPOSTA

És una ordenança per a mesures alternatives a expedients sancionadors per temes de civisme i incompliment de la recollida selectiva (no per sancions de trànsit, per exemple). Ha estat més senzill que incloure les mesures alternatives a totes les ordenances que contempnen sancions

RESULTAT

L'acabem d'aprovar

REGIDOR DE CONTACTE PER A MÉS INFORMACIÓ

Joan Rabasseda

2. TEMA BRIGADA JOVE. Ajuntament d'Arenys de Munt

Diagnosi

Impulsar la inserció laboral i fomentar el civisme

Proposta (què heu fet, com i per què heu triat aquesta proposta)

Contractar 20 joves a mitja jornada durant juliol i agost per a dur a terme tasques de manteniment d'espais i equipaments públics

Resultat (si ha estat una experiència d'èxit, quins resultats ha donat, quines valoracions d'heu fet).

Experiència ben valorada pels joves i pel conjunt de la societat. Després de netejar una pintada a la paret d'un equipament municipal, de tornar a posar un banc trencat, o un llum malmès per bretolades, l'entorn del jove que ha fet la feina difícilment tornarà a fer pintades o trencar elements de l'espai públic. I es guanyen un sou els mesos d'estiu.

Regidor de contacte per a més informació: Joan Rabasseda

3. BRIGADA DE VOLUNTARIS. Ajuntament de Fontcoberta

DIAGNOSI

El motiu han estat les retallades pressupostàries que han fet que per poder donar els serveis bàsics, hem hagut de prioritzar les partides i per això s'han retallat o deixat sense efectius altres menys, diguem-ne, vitals. Com per exemple els elements del patrimoni de menys renom: corriols, fonts, rentadors públics, arbres monumentals i altres elements.

Al no haver-hi cap línia de subvenció, ni la possibilitat d'esmerçar-hi recursos econòmics propis, hi havia el perill que aquest patrimoni s'anés deteriorant i poc a poc, acabés perdent-se; de fet, en molt llocs pràcticament s'havia perdut.

PROPOSTA

Des de l'ajuntament es va fer una crida per muntar una brigada de voluntaris, amb la finalitat de dedicar una matinal (el dissabte) al mes per recuperar i restaurar, en el possible, tot aquest patrimoni. Es va plantejar com una matinal semi-festiva de manera que l'ajuntament hi aportava eines, benzina, consumibles (cargols, fustes, ferros, etc) i hi fem un esmorzar col·lectiu; de manera que els voluntaris només hi han d'aportar la feina i l'esforç.

La crida va resultar molt exitosa perquè hi ha prop d'una trentena de persones que en un moment o altre han acudit a les diferents convocatòries, a banda de l'AMPA i dels Escoltes que en algunes ocasions puntuals, també ens han donat un cop de ma.

La crida es fa cada mes a través de l'Agutzil de Paper que es reparteix a cada casa a principi del mes on hi ha detallades totes les activitats del mes en curs i no cal que ningú faci cap inscripció prèvia. Tothom adopta el compromís, els dies i l'estona que vol, sense haver de donar cap explicació a ningú i en acabar una actuació, programem la del mes vinent.

ACCIÓ REALITZADA

Hi havia un programa de la Diputació que es deia "Millora de la competitivitat territorial"; ens hi vàrem acollir perquè ens varen posar un tècnic que ens va orientar en el iniciis. Totes les actuacions que hem fet en un parell d'anys han convergit en la creació d'una ruta o sender local (d'uns 10kms) senyalitzat que s'anomena "Ruta de les fonts i del patrimoni de Fontcoberta".

Aquest ruta, senyalitzada, s'ha plasmat en un tríptic on està marcat l'itinerari, s'hi remarquen els elements més interessants amb breus explicacions i agrupa quatre veïnats d'estructura medieval, sis fonts (una d'elles amb un recinte/piscina molt deteriorat, al costat d'una ermita on en l'edat mitjana s'hi banyaven els malats amb l'objectiu de guarir-se); dues cases fortificades i tres on hi varen viure remences de renom (dos dels quals varen signar la Sentència Arbitral de Guadalupe), dos arbres monumentals (les alzines reclamadores), amb l'església parroquial romànica i l'ermita de la Mare de Deu de la Font (on hi actua una Confraria de les més antigues del País). Durant el trajecte hi ha uns paratges on hi ha adscrites unes llegendes locals i es poden gaudir d'uns paisatges extraordinaris.

Evidentment, aquest tríptic l'hem posat a disposició de les cases de turisme rural i dels restaurants del municipi i ara ho farem extensiu a la comarca perquè esdevingui un actiu turístic més.

MOMENT ACTUAL

En aquests moments, la Brigada s'està ampliant i les actuacions s'han diversificat en dues; per un costat actua també en l'altre poble del municipi, Vilavenut, amb el mateix objectiu, crear la continuació d'aquesta ruta que uneixi tot el municipi. El recorregut s'ampliaria en uns deu Kms més i també passaria per sis fonts, una ermita de renom, Santa Caterina d'Espasens, per tres arbres monumentals i pel nucli de Vilavenut. I per l'altre costat, hem començat un itinerari cultural a l'entorn de la Platja d'Espolla que s'unirà al ja iniciat al municipi veí de Porqueres i contemplarà tres diorames i diferents plafons explicatius. Dos d'aquest diorames són un triops (animal endèmic de l'indret que s'ha adaptat a la intermitència de l'aigua de l'estany) i dos amfibis, abundantíssims a la zona. Per fer aquests diorames hem comptat amb l'Escola d'Art i Disseny d'Olot que ho han incorporat en el programa educatiu del curs i per a la seva construcció i representació, comptem amb l'ajut de les empreses locals del polígon industrial adjunt; és a dir hem aconseguit ajuntar, l'administració, l'escola, la indústria i els veïns; fantàtic!

RESPONSABLES:

Com que es tracta d'una obra on s'hi barregen tots els components: medi ambient, cultura, patrimoni, via pública i economia, hi som tot l'equip de govern, coordinats per l'alcalde:

Joan Estarriola (l'alcalde) 675734911

Xavier Cros (Via pública) 675734889

Pilar Busquets (Economia) 605302452

Narcís Bartís (Cultura) 675734659

Carles Pedrola (Joventut i esports) 628523348

4. PLANIFICACIÓ GENERAL MUNICIPI. Ajuntament de Sant Martí de Tous

DIAGNOSI

Al nostre entendre aquesta ha de ser la primera feina de tot equip de govern, aporta professionalitat, idees clares i transparència en la gestió.

PROPOSTA

La planificació com a concepte es l'eina més potent a l'hora de marcar-nos objectius, prioritzar-los i aconseguir dur-los a terme. Per aquest motiu la primera feina que varem realitzar a l'accedir al govern municipal va ser fer una pluja d'idees de tot allò que necessitava el municipi agrupat per grans àrees, valorant cada actuació de manera aproximada, a la vegada que fèiem l'exercici de veure quines línies de subvenció podien cofinançar-les (PUOSC, FEDER, LLEI DE BARRIS, PERC, PLEGAC, XARXA DIBA, CULTURA, ...).

Aquestes actuacions van ser prioritzades amb dos criteris bàsics:

1. Criteri econòmic: Coneixement aproximat de la capacitat d'inversió anual del municipi amb recursos municipals (capítol 6). Aquest coneixement va comportar assumir que qualsevol actuació de certa envergadura havia de vindre cofinançada per una ajuda d'una administració superior.
2. Criteri de Funcionalitat: objectiu a curt termini complir la legalitat i tindre tots els equipament municipals plens d'activitat, objectiu a llarg termini la millora integral de l'equipament o el servei.

Aquesta anàlisi prèvia, va suposar una planificació a llarg termini (40anys de gestió municipal), però sense dubte va suposar una eina de diagnosi importantíssima que ens va permetre tindre una línia de treball clara i marcada.

A part de la planificació general es van crear fulls de ruta per cadascun dels equipaments o serveis amb objectius a curt, mig i llarg termini.

Evidentment les planificacions s'ajusten a les voluntats i possibilitats de cada moment, no s'ha d'entendre com a una figura rígida i estàtica. Cal destacar que aquesta feina la vàrem posar en valor explicant-la als veïns i modificant-la en xerrades d'informació pública. (S'adjunta planificació inicial de l'any 2007, i exemples de fulls de ruta, Annex 1).

RESULTAT

El resultat es una gestió clara i gens erràtica de les problemàtiques de cada municipi, amb valor afegit de transparència en la gestió i imatge de professionalitat. Treballar amb ordre i mètode, afrontant els problemes segons les prioritats marcades ens ha aportat grans resultats en la gestió municipal. Val a dir que en moltes ocasions, més enllà del primer any de cada legislatura on si que ho explicàvem i discutíem amb els veïns, ha esdevingut una eina més de treball, de l'equip de govern, però sobretot de l'Alcalde.

Valoració personal: va ser la primera feina com Alcalde, va ser extremadament il·lusionant em permetia somiar despert, després de 7 anys d'alcaldia, quan la repasso m'emociona i m'enorgulleix la gestió feta, en definitiva en moments baixos em carrega les piles.

REGIDOR RESPONSABLE

David Alquézar i Claramunt

5. PLA D'ACCIÓ MUNICIPAL ANUAL. Ajuntament de Sant Martí de Tous

DIAGNOSI

Una feina bàsica de l'Alcalde es organitzar, motivar, i esperonar a l'equip de regidors sigui propi o en coalició. La gestió de l'equip de govern i del personal municipal (aquest ha de percebre que els polítics marquem línies clares de treball) és de vegades un aspecte oblidat o poc visible, però bàsic per obtenir resultats.

PROPOSTA

La metodologia que em emprat es doble:

1. PLA D'ACCIÓ MUNICIPAL ANUAL

Cada tardor proposo als regidors marcar les fites a aconseguir a cadascuna de les àrees de govern, definint un llistat d'objectius i per poc que es pugui uns terminis aproximats per cada acció. Després de recollir les propostes de cada regidoria, ampliar-les o repassar-les, les posem en conjunt en un sol document. (S'adjunta mostra, Annex 2)

2. REUNIONS DE SEGUIMENT

La gestió de l'equip es una feina bàsica de l'Alcalde, conèixer el compromís de treball de cada regidor, les seves capacitats i els condicionants familiars o personals és bàsic. En el nostre cas tots ens regidors ens varem comprometre a un mínim d'hores diàries a l'ajuntament. Per coordinar l'equip realitzem una reunió setmanal conjunta, on discutim línies de treball de cada regidoria de manera transversal, comentem o discutim qualsevol anècdota, i coordinem les diferents àrees, aproximadament dues hores setmanals.

Per altre banda i amb el pla d'acció municipal a la mà, com Alcalde intento marcar una reunió fixa de mitja hora setmanal amb cada regidor, d'aquesta manera mantenim la tensió per tal d'assolir els reptes marcats.

RESULTAT

Bona comunicació, coordinació i gestió transversal de totes les àrees, important també en la primera etapa en govern en coalició. El resultat final es un alt grau d'assoliment dels objectius anuals marcats.

REGIDOR RESPONSABLE

David Alquézar i Claramunt

6. PARTICIPACIÓ CIUTADANA – PRESSUPOSTOS PARTICIPATIUS. Ajuntament de Sant Martí de Tous

DIAGNOSI

Volíem caracteritzar la nostra acció de govern per la participació ciutadana així varem iniciar el primer mandat realitzant una xerrada anual on proposàvem les línies de treball, rebíem queixes i suggeriment i teníem una bona comunicació en assemblea amb els veïns (participacions al voltant dels 100 veïns).

Posteriorment es van ajuntar els processos participatius del nou pla urbanístic (POUM) i de la Llei de Barris del Nucli Antic, produint-se una saturació dels veïns. Així a les últimes xerrades havien vingut 30 – 40 veïns (dels quals la meitat molt afins o família i la resta molt en contra i poc constructius). Calia revertir la situació.

PROPOSTA

Aquest any varem decidir corregir la tendència realitzant reunions molt més properes, per zones, barris o agrupacions de carrers, deixant a criteri dels veïns una petita partida pressupostaria a decidir entre tots.

Així després de distribuir el poble en set zones, realitzem una reunió amb cadascuna d'elles recollint queixes, suggeriments, millores, ... Les reunions realitzades han tingut una assistència aproximada de 30 persones cadascuna i s'han recollit propostes interessants. Un cop finalitzada la reunió deixem que els veïns ens facin arribar propostes escrites per un període de 15 dies i finalment retornem el recull de totes les propostes amb la valoració i prioritització que en fa l'equip de govern.

RESULTAT

Valoració molt positiva, apropament al veïnat, recull de propostes o inquietuds interessants, participació de manera oberta de la política municipal per part del veí.

REGIDOR RESPONSABLE

David Alquézar i Claramunt

7. REUNIONS DE BARRI AL CARRER. Ajuntament d'Ullastrell

PROPOSTA

Des de fa uns mesos, ens vam comprometre a fer una reunió mensual a cada barri amb tot el govern, convocant a uns carrers concrets per saber coses en primera persona. Fins i tot, veure-les i contrastar-les amb la resta de veïns. Ha estat un èxit, tant per la recollida i contrast de propostes, com per l'assistència i participació. Amb 10 reunions, hem pogut escoltar i explicar a més de 400 persones les nostres propostes, debatre-les i consensuar coses amb els principals usuaris amb un clima distès i positiu.

REGIDOR DE CONTACTE

Joan Ballbè

8. APP DE TRANSPARÈNCIA. Ajuntament de Caldes de Montbui

Aprofitant la nova entrada de la normativa on es diu que els ajuntaments hem de ser el màxim transparents possibles, Caldes ha anat més enllà creant una app per a mòbil o tablet, des de la qual es podrà consultar en tot moment el pressupost de l'ajuntament i el seu estat d'execució. També permetrà veure el cost de les principals obres de l'ajuntament així com el seu finançament i també el seu estat d'execució, les retribucions polítiques, etc.

REGIDOR DE CONTACTE

Josep Ramon Maranyés: maranesvjr@caldesdemontbui.cat

document de treball

MUNICIPIIS COHESIONATS

COHESIÓ SOCIAL

El foment i la millora de la qualitat de vida de la ciutadania és una aposta ferma i decidida de les polítiques dels ajuntaments d'Esquerra Republicana. El municipi és l'espai bàsic des d'on cal impulsar actuacions destinades al foment de la universalització de l'accés als serveis socials.

Cal que es faci un pas endavant des dels ajuntaments en la consideració del dret de ciutadania en la línia del que succeeix en els països més avançats del nostre entorn. Cal treballar perquè la inversió social no sigui un àmbit infradotat del pressupost municipal, i se li ha d'atorgar la importància que requereix per la repercussió que té sobre la població. En aquests moments de dificultats econòmiques, la inversió social és més imprescindible que mai per tal de fer front a les necessitats de les persones, així com considerar-la inversió degut al seu retorn en la economia local.

L'impuls de polítiques que vagin destinades al foment de la cohesió ha de ser un dels pilars bàsics de treball dels ajuntaments d'Esquerra Republicana mitjançant el foment de programes municipals que lluitin contra la marginació i per la cohesió social, a partir de la prestació de suport personalitzada i d'orientació de la ciutadania, incorporant o desenvolupant Plans de Desenvolupament Comunitari, Plans d'Interès Social, Plans Educatius d'Entorn, Plans de Ciutadania i Immigració, etc.

El foment de la solidaritat social respon a un principi bàsic de l'ideari republicà que defensa Esquerra. S'ha d'entendre com un fet que ha de ser impulsat des d'àmbits molt diversos. D'aquesta manera, les polítiques d'acció social s'han de concebre des d'un punt de vista integral, a partir de l'anàlisi global de les problemàtiques del municipi i coordinant-les, de manera transversal, amb els serveis de salut, d'ensenyament, de treball, d'urbanisme, etc.

Cal que els municipis d'Esquerra disposin dels instruments i de les polítiques públiques necessàries per fer front als nous reptes que s'estan esdevenint ja avui. La nostra societat està vivint processos de canvi social destacats que cal saber analitzar i abordar com correspon. D'aquesta manera, hem de tenir en compte l'envelliment progressiu de les nostres poblacions, les situacions de dificultats econòmiques, els canvis que s'estan produint en el si de les estructures familiars, així com la integració de tots els col·lectius amb especials dificultats (les persones nouvingudes, joves, dones, salut mental...). Tot plegat, per evitar que aquests fenòmens puguin generar potenciar l'exclusió social.

D'altra banda, cal no oblidar el foment de la participació ciutadana a l'hora de crear o coordinar les polítiques en l'àmbit del benestar social i fomentar una implicació directa i clara, alhora que responsable, de la ciutadania i entitats per tal de crear llaços de solidaritat enfront dels problemes de desigualtat.

També cal incidir en el model d'ajuntament d'Esquerra i la seva relació amb la ciutadania. A partir d'un concepte de participació realista, possible, democràtic i efectiu, cal preveure el contacte i la interrelació amb la ciutadania i la societat civil per tal d'alimentar-se del seu coneixement, de la seva tasca, i adequar les polítiques a la realitat social i a les necessitats del municipi i la seva gent. Per aquest motiu, esdevé de gran importància la creació dels consells municipals o la realització d'audiències públiques com a òrgans de participació, factors de convivència, elements d'adequació

de polítiques, i generadors de proximitat a la ciutadania on hi participin les administracions, les entitats, els ciutadans, les organitzacions empresarials, etc.

Tampoc no es pot eludir la responsabilitat de l'administració local com a referent ètic en la seva actuació. Els ajuntaments d'Esquerra, com a administració pública i més propera a la ciutadania, ha d'actuar en l'exemple i en conseqüència amb aquelles actituds i valors que vol fomentar en la societat. Per tant, ha de ser sensible amb la conciliació entre la vida laboral i personal dels seus treballadors i treballadores i promoure la compra ètica dels seus serveis, pensant també en el foment de l'economia social. Tenint present clàusules socials en els seus concursos, tenint present les entitats socials sense ànim de lucre.

D'altra banda, la cultura catalana dels darrers anys ve fortament marcada per tres fenòmens socials que provoquen un exercici de replantejament de la creació, la difusió i la indústria cultural. Estem parlant de la immigració, la globalització i la crisi econòmica.

De fet, els dos primers factors estan estretament relacionats. La globalització, un fenomen complex i amb múltiples i desiguals derivacions en l'àmbit internacional, ha provocat a casa nostra l'arribada de nova immigració, que representa un repte notable en la mesura que, d'una banda, com a país encara som lluny de superar el perill de minorització nacional i, d'altra, el procés de normalització lingüística que, tot i que el se'n diu, no ha assolit encara els seus plens objectius.

És en valorar aquesta situació és quan ens adonem que la cultura exerceix de factor clau de cohesió social i, com a tal, ajuda a integrar la gent vinguda d'altres territoris. Això fa que ens puguem plantejar els equipaments culturals com a veritables centres d'interrelació social i cultural. Tot, sense oblidar que la immigració provoca que en els nostres municipis, en els nostres carrers, en el nostre entorn més immediat, arribin noves formes d'entendre la cultura i noves metodologies de creació artística que hem d'aprendre a entendre i a difondre.

L'altra cara de la globalització fa que la cultura catalana pugui ser difosa més enllà del nostre àmbit territorial, i en pugui gaudir qualsevol persona arreu del món. En certa manera, la globalització obliga les entitats locals i els municipis a enfortir les bases creatives i a impulsar la difusió artística arreu.

Davant d'aquesta nova realitat social, provocada pel fenomen globalitzador, des d'un fals progressisme acomplexat s'ha caigut en la temptació d'apostar per un relativisme cultural. Així, a partir d'un respecte paternalista però no real de la identitat de les persones nouvingudes, s'ha renunciat conscientment a conformar un sentiment de pertinença —que de vegades, farisaicament, s'ha denunciat fins i tot com a reaccionari— que pugui servir de porta d'entrada als contingents de població immigrada d'una col·lectivitat adulta, amb drets i deures iguals per a tothom. Aquest model paternalista i falsament progressista, abocat al fracàs, provocaria, generaria si s'arribés a posar en pràctica de manera generalitzada, els mateixos problemes de segregació i exclusió social que ha provocat ja a Anglaterra, França o Holanda. És molt difícil valorar la cultura d'altri quan no es valora la pròpia.

Sovint, aquest relativisme cultural s'associa amb la despersonalització que provoca a moltes poblacions catalanes el model de "ciutat extensa", i cal superar-lo mitjançant polítiques que estimulin les manifestacions de la cultura popular —creatives, crítiques i no estereotipades—, la recuperació de la memòria històrica vinculada al municipi, i la potenciació del coneixement del seu patrimoni cultural i natural. Tot plegat, requereix polítiques transversals capaces d'acabar confluint en propostes que impliquin el teixit socioeconòmic de la població. És en aquest sentit que, si no volem que aquestes experiències quedin reduïdes a ser puntuals o més o menys folklòriques, les polítiques vinculades a la identitat s'han de concretar tot enfortint el paper

aglutinador del comerç urbà de proximitat, les propostes turístiques coherents, ambiciosos i amb personalitat pròpia, i les xarxes associatives locals.

Finalment, i no per això menys important, cal que ens fem ressò d'una característica pressupostària recurrent en èpoques complicades com la que estem vivint en aquests moments. Cal dir ben alt, sense prejudicis ni complexos de cap mena, que el valor econòmic de la cultura és essencial per aixecar un país marcat per una crisi profunda. Les indústries culturals en general, i de manera específica sectors de gran recorregut en l'àmbit local, com ara el turisme cultural, són valors que gaudeixen d'una doble vessant: una capacitat productiva d'alt poder econòmic regenerador, i una càrrega simbòlica renovadora de la identitat, com a eina imprescindible per garantir una òptima cohesió social.

L'agenda Europa 2020 de la Unió Europea ens dóna directrius i estratègies que s'hauran d'integrar en les polítiques del nostre país.

document de treball

EDUCACIÓ

L'educació constitueix per a Esquerra un dels principals eixos de la seva acció política, amb un destacat valor estratègic dins del projecte global de construcció nacional. L'escola és un dels àmbits en el qual es reflecteixen de manera més evident les situacions de desigualtat. És per això, que considerem que des dels ajuntaments s'ha de contribuir a estructurar un sistema educatiu propi amb major capacitat de resposta als nous reptes educatius i socials des de la proximitat.

1. **Assumir, des de l'administració local, un paper de lideratge polític respecte a la promoció del treball educatiu integrat dels diferents agents que intervenen en el municipi.** L'escola és un espai privilegiat, però no pot ser l'única institució sobre la que recaigui l'educació. S'han de superar les dinàmiques de fragmentació dels espais educatius i desenvolupar projectes comunitaris amb les famílies, el barri, el veïnat, l'espai públic, l'esport, etc. que permetin un treball educatiu d'entorn.
2. **Potenciar i ampliar els plans educatius d'entorn** per contribuir a donar una resposta integrada i global a les necessitats educatives de tot l'alumnat, amb una atenció especial al més fràgil. Es tracta de concretar un pla estratègic que inclogui els diferents agents socioculturals de la zona i mobilitzi tots els recursos possibles (institucionals, empresarials, esportius, artístics, entitats de lleure i totes les formes de voluntariat) per generar atractives dinàmiques locals a favor de l'èxit educatiu en totes les seves dimensions: personal, social, acadèmica i professional.
3. **Aconseguir una escolarització més equilibrada de l'alumnat a través de la participació a les Oficines Municipals d'Educació (OME)**, de manera que tots els centres del municipi assumeixin majors quotes de compromís social, i incidir per augmentar-ne el marc competencial.
4. **Implementar propostes d'intervenció proactives en la lluita contra l'absentisme escolar**, la desafecció i l'abandonament. L'absència de polítiques educatives integrades o les de caràcter exclusivament reactiu no han contribuït a reduir els índex en aquests àmbits.
5. **Impulsar l'institut escola en la programació de l'oferta educativa del municipi** com a centre públic que imparteix d'una manera continuada l'educació primària i la secundària. L'institut escola és la fórmula més adequada per garantir un itinerari formatiu coherent i de continuïtat en l'ensenyament bàsic i superar la fragmentació curricular entre l'ensenyament infantil i primari, d'una banda, i el secundari, de l'altra.
6. Col·laborar activament amb els centres d'educació secundària obligatòria del municipi en la **cogestió i la implementació de Programes de Diversificació Curricular**, com a mesura d'atenció a la diversitat dissenyada per a aquells alumnes que presenten dificultats generalitzades d'aprenentatge a l'ESO.
7. **Procurar que l'administració potenciï la formació professional, creant centres específics i integrats de FP**, universalitzant els cicles formatius de grau mitjà, adaptant l'oferta dels programes de formació professional adreçats a joves sense titulació a les necessitats de l'entorn, incrementar l'oferta dels cicles formatius de grau superior i ampliar l'oferta general de les diverses formacions professionalitzadores per donar respostes contextualitzades tant a les necessitats de les persones com de les empreses. En aquest

sentit, els municipis, mitjançant la seva participació en les actuacions de coordinació i assessorament intercentres han de poder participar activament en l'orientació i l'acompanyament de l'alumnat durant tot aquest procés de canvi.

8. **Cooperar amb l'administració educativa per atendre de manera correcta i acurada l'alumnat d'educació especial**, tant pel que fa als ensenyaments obligatoris com als postobligatoris i a la seva transició al món laboral
9. **Contribuir, des de l'escola rural, a l'equilibri territorial del país**. Un poble sense escola és un poble solitari. Per això cal potenciar les petites escoles arrelades al territori amb un projecte educatiu on hi participi l'Ajuntament amb el teixit social del poble.

Formació

10. **Empènyer a la millora dels nivells educatius i formatius dels ciutadans i ciutadanes al llarg de la vida**. Fins ara, el sistema educatiu tradicional es basava en el concepte d'estudiar durant uns quants anys per tal de treballar tota la vida, actualment, el paradigma ha canviat, de manera que la continuïtat en l'activitat laboral exigeix haver d'estudiar tota la vida.
11. **Considerar les necessitats de les famílies i fer compatibles els requeriments laborals amb l'acollida dels infants als centres educatius**. Per això es proposa que hi hagi centres que obrin des de l'1 de setembre fins al 31 de juliol que ofereixin activitats educatives de lleure. L'organització d'aquestes activitats aniria a càrrec dels ajuntaments amb un finançament adequat per part del Govern de la Generalitat.
12. **Millorar la qualitat de l'oferta d'activitats extraescolars de caràcter formatiu, cultural, lúdic i esportiu** per a tot l'alumnat dels centres educatius, en horari no lectiu i, sobretot, en els períodes de vacances
13. **Donar suports específics a les escoles de mares i pares**. És necessari atribuir a les famílies un paper destacat en la millora del sistema educatiu. Les AMPAs no poden ser vistes des de les administracions com unes entitats que es limiten a gestionar uns recursos i a organitzar determinades activitats en els centres.
14. **Articular i coordinar la disponibilitat de voluntariat en el territori per col·laborar educativament en activitats educatives complementàries** en aquells entorns amb més necessitats.
15. **Cercar el finançament suficient per tal que els ajuntaments puguin donar una resposta adequada a iniciatives educatives com són les escoles bressol o les escoles de música**.
16. **Dissenyar polítiques d'atenció als infants mitjançant els plans d'infància i els consells d'infants**, així com amb xarxes d'escoles bressol amb serveis flexibles i complementaris, espais infantils de suport a les càrregues familiars, i programes educatius, lúdics, culturals i esportius per als infants: Espai Nadó, Espai de Lactància, Espai Família i Espai de Joc.
17. **Aplicar la tarificació social en els preus de la matrícules de les Escoles Bressol, les Escoles de Música i les activitats de lleure** (extraescolars i casals)

CULTURA

Una bona política cultural, coherent però incisiva, permet la vertebració social i la construcció nacional. La ciutadania del nostre país, tant a títol individual com col·lectiu, ha de poder accedir, dins del seu entorn social, als recursos culturals i la seva difusió. La cultura ens dóna consciència de qui som i on volem arribar com a poble.

Un municipi culte és un municipi més just i més lliure i, per tant, més ben preparat per fer front als moments difícils com els que ens toca viure. **Invertir en cultura**, en polítiques culturals, és una inversió en la societat *per se*, que si bé no té un efecte retorn immediat, sí que té un resultat a mitjà i llarg termini de gran transcendència.

Per això cal considerar el **sistema cultural dels municipis com un pilar bàsic de l'Estat del Benestar**. Són molts els estudis científics que demostren que les persones que tenen una activitat cultural intensa gaudeixen de millor salut i viuen més anys. La cultura, a més a més, és una eina de primer nivell per combatre patologies socials com la soledat, les malalties mentals, els fracàs escolar o la xenofòbia.

Des d'ERC considerem, doncs, la cultura com a quarta pota de l'Estat del benestar, en tant que element cohesionador per excel·lència: ens referma en la pertinença dins d'una col·lectivitat però també ens dóna les eines per créixer, desenvolupar-nos com a país i ens obre les possibilitats d'arribar i integrar a totes les sensibilitats socials i culturals que s'estableixen arreu dels països catalans.

El **valor econòmic de la cultura** és essencial, en una doble vessant: una capacitat productiva d'alt poder regenerador i una càrrega simbòlica renovadora però, al mateix temps, reafirmadora de la identitat, com a eina imprescindible per garantir una òptima cohesió social. La despesa pública en cultura continua estereotipada com una despesa poc productiva o en alguns casos fins i tot directament improductiva. És moment de posar en valor l'aportació de la cultura a l'economia del territori, des de l'activitat de les indústries culturals pròpiament dites fins al valor afegit que, per al sector turístic, representa una oferta cultural potent, variada i equilibrada en el territori. Cal també, que qualsevol creador i productor arribi amb facilitat a tot el seu públic potencial, per tant cal desenvolupar estratègies per incrementar els consums culturals dels ciutadans i ciutadanes en tots els segments de la producció i a tot el territori.

Gràcies a les inversions realitzades els darrers anys, s'ha aconseguit establir un xarxa, incompleta, però notable d'equipaments i institucions culturals. La crisi econòmica i les polítiques tributàries injustes del govern espanyol com l'apujada de l'IVA han repercutit negativament en l'accés a les activitats culturals de pagament. És per això que cal impulsar de forma immediata polítiques de suport a la demanda ja sigui en forma de rebaixes dels preus públics dels serveis culturals al públic en general com de l'ampliació dels beneficiaris de descomptes (o de la gratuïtat) als col·lectius en risc d'exclusió cultural per motius econòmics, especialment en el cas dels infants i joves.

Equipaments culturals

1. **Valorar i racionalitzar els projectes per tal de disposar d'una àmplia xarxa d'equipaments sostenibles.** A partir de l'actual situació econòmica i per influència del pensament neoliberal, s'estan assumint un discurs involutiu segons el qual no tothom pot disposar d'equipaments públics de proximitat. No és aquesta la posició d'ERC ja que dotar el municipi d'equipaments municipals —esportius, culturals, lúdics, de serveis socials, etc.— és una necessitat per garantir l'accés igualitari. S'ha de garantir una correcta distribució

física dels equipaments dins del municipi —adequant la seva presència a les necessitats de cada zona— com un fàcil accés als serveis municipals des del punt de vista del tràmit administratiu, mitjançant una planificació consensuada amb tots els actors implicats, arribant a convertir-se en punts d'informació i gestió municipals descentralitzats.

2. **Apostar per l'aplicació de la gestió cívica dels equipaments municipals i de la programació** que se'n derivi. Si apostem pels equipaments i els projectes de proximitat cal una programació amb un alt grau de sintonia amb el territori i el sector alhora que cal vetllar perquè les activitats siguin complementàries i reforcin les que genera el mateix territori a través de la seva xarxa associativa. Aquestes necessitats fan pertinent que siguin les entitats de cada territori les que gestionin els equipaments o serveis, com a coneixedores de la realitat dels seus barris i les dinàmiques que hi actuen, incorporant l'equipament a la dinàmica territorial i evitant que esdevingui un cos estrany. **La gestió cívica aporta als projectes un valor afegit** que difícilment poden ser aportats per altres fórmules d'externalització amb empreses privades. **La gestió ciutadana, o cívica, és una fórmula de gestió específica d'un equipament de titularitat municipal o d'un projecte d'intervenció acordada entre l'Ajuntament i el teixit associatiu** del territori objecte de la intervenció, **per la qual una entitat es fa càrrec de la gestió d'un equipament i/o projecte d'interès general.**
3. **Vetllar per la correcta gestió dels equipaments i serveis**, tan propis com dels que depenen d'altres administracions perquè s'ajustin a les necessitats de la població, tenint en compte les especificitats del municipi i garantint també criteris de proximitat física i facilitat d'accés al seu ús.
4. **Elaborar el mapa de serveis bibliotecaris** de ciutat a totes les poblacions de més de 3.000 habitants i crear xarxes municipals de biblioteques en els municipis de més de 30.000 habitants. Potenciar aquests equipaments com a centres d'informació ciutadana i com a eixos de trobada de la població de cada municipi .
5. **Augmentar l'horari d'obertura de les biblioteques municipals** com a sales d'estudi en els períodes d'exàmens.
6. **Garantir la renovació suficient dels fons bibliogràfics** de les biblioteques per tal d'adequar-los als indicadors recomanats internacionalment, garantint així la quantitat i la qualitat de la informació que es posa a disposició de la ciutadania.

La cultura com a eix de cohesió social i participació ciutadana

1. **Impulsar la creació del Consell Municipal de Cultura** amb representació de l'Ajuntament, les entitats i els agents culturals locals. El Consell ha d'abordar la política cultural des d'una visió global i coordinar els treballs de les quatre àrees principals d'activitat cultural: creació artística, cultura popular, patrimoni cultural i comissió de festes i esdeveniments.
2. **Vetllar per la possibilitat d'accés de tota la ciutadania als ensenyaments artístics.**
3. Incidir, mitjançant programes específics, en el caràcter integrador i saludable de l'esport, la cultura i el lleure, enfront de la violència, l'incivisme i la intolerància.
4. **Fomentar i donar suport, amb la col·laboració dels grups i entitats locals, a les manifestacions de la cultura popular i tradicional**, especialment les que siguin pròpies del municipi, així com també les de nova creació.
5. **Fomentar la participació de la ciutadania en les entitats i les associacions de caràcter social, cultural, esportiu i solidari.** Afavorir que la població nouvinguda participi

activament en les manifestacions col·lectives que configuren la personalitat del municipi. Realització d'un acte anual d'acollida als nous empadronats al municipi i d'un "catàleg" de serveis a la seva disposició.

6. **Gestionar de manera integrada l'oferta cultural municipal** de manera que sigui possible oferir informació, descomptes, promocions o activitats gratuïtes als usuaris potencials mitjançant la creació de carnets culturals municipals.

La cultura com a motor econòmic de la societat i el territori

1. **Fomentar i donar suport a les fires tradicionals i artesanes** per tal d'establir canals de comercialització dels productes de la terra i contribuir, així, a la creació d'una marca catalana de productes de qualitat amb denominació d'origen.
2. **Potenciar una agenda cultural d'actes i esdeveniments**, en format analògic i digital, i emprant les eines de difusió 2.0. Aquesta agenda hauria de facilitar la informació sobre els equipaments culturals del municipi, l'agenda d'actes i festes, les novetats a les biblioteques, etc.
3. **Promocionar l'obra d'artistes i autors/es locals** mitjançant el web municipal, facilitant-los un punt de trobada i contacte virtual amb programadors/es, artistes i autors/es de la resta del país.
4. **Establir exempcions fiscals per als comerços i indústries relacionades amb l'activitat cultural.**
5. **Crear mecanismes de suport a les activitats comercials o industrials que han esdevingut d'interès tradicional** en espais urbans concrets.
6. **Protegir les botigues històriques** amb programes interdisciplinars que contemplin acords a tres bandes entre propietaris, administració municipal i els gestors de les botigues amb la inclusió de plans de viabilitat per garantir el seu futur.

Foment de la creació cultural

1. **Fomentar i donar suport a la creació artística** i assegurar les condicions necessàries perquè les persones que ho desitgin puguin desenvolupar lliurement les seves capacitats creatives, artístiques i culturals.
2. **Potenciar l'organització d'actes per difondre la cultura catalana** en tots els seus àmbits, prioritzant la programació d'espectacles, concerts i activitats vinculades a aquesta.
3. **Afavorir l'intercanvi cultural entre tot l'àmbit dels Països Catalans.**
4. **Dissenyar plans de foment de la lectura i la formació continuada** en col·laboració amb els consells escolars del municipi i els centres de normalització lingüística.
5. **Fomentar i impulsar la creació artística local** i promoure la presència de joves creadors del municipi en el seu territori.
6. **Fomentar i potenciar les programacions locals** en l'àmbit de les arts escèniques.
7. **Promoure la creació de continguts de valor afegit** i afavorir la difusió d'artistes i creadors/es locals

Patrimoni cultural

- 1. Elaborar polítiques que estimulin les manifestacions de la cultura popular, la recuperació de la memòria històrica vinculada al municipi i la potenciació del coneixement del seu patrimoni, material i immaterial.** Això en el marc de propostes transversals capaces d'acabar confluint en propostes que impliquin al teixit socioeconòmic de la població. Les polítiques vinculades a la identitat s'han de concretar tot enfortint el paper aglutinador del comerç urbà de proximitat, les propostes turístiques coherents, ambicioses i amb personalitat pròpia, i les xarxes associatives locals.
- 2. Impulsar la digitalització de documents d'interès local** per tal de preservar i difondre la memòria del territori.
- 3. Promoure una política de memòria històrica** a través de la recerca, l'estudi i la difusió del patrimoni tangible i intangible del municipi. Entre d'altres mesures, caldrà estimular la col·laboració amb els grups d'història local, la vinculació a espais de memòria existents — museus, centres d'interpretació, rutes, etc.—, la presentació d'exposicions, les visites ciutadanes col·lectives i el treball compartit dels organismes responsables d'educació, turisme i patrimoni.
- 4. Impulsar la recerca sobre la història local** de les dones que han format part de la identitat i facilitar-ne la difusió.
- 5. Vetllar per la gestió adequada dels recursos naturals, patrimonials i culturals** de la població per tal de garantir un sistema sostenible a mitjà i llarg termini. Abans d'iniciar un nou equipament patrimonial caldrà estudiar la viabilitat i racionalitat dels existents en el municipi.
- 6. Fomentar la gestió en xarxa del equipaments patrimonials** del municipi integrant-los en el sistema regional i nacional corresponent per tal d'afavorir l'intercanvi, la eficàcia i eficiència en la seva actuació.

MITJANS DE COMUNICACIÓ

Els mitjans de comunicació públics locals han estat i són una peça fonamental en la creació i difusió d'informació dels nostres municipis. La proximitat, el rigor i la plena dedicació, a vegades d'una manera altruista, no remunerada i majoritàriament des de la professionalitat que exerceixen dia rere dia a través dels nostres pobles i ciutats els converteix en un dels principals eixos de cohesió social i cultural del país.

El dret a la informació forma part de les llibertats bàsiques de la ciutadania i els mitjans de comunicació han esdevingut un important actor comunicatiu i social. Molts mitjans de comunicació locals van ser els primers a dur a terme aquesta funció i molts d'ells van esdevenir els degans quan encara no hi havia mitjans a nivell nacional català, essent un sector important en el foment de la llengua i cultura catalanes. La seva presència ha permès l'existència d'un sistema comunicatiu més descentralitzat, una possibilitat de participació de la ciutadania en els mitjans i també una major pluralitat de veus. Històricament, també han desenvolupat un paper central en el procés de recuperació nacional, cultural i política de Catalunya, després de la dictadura franquista.

Tot i que en una Catalunya independent, la llengua i cultura catalanes gaudirien d'uns certs blindatges per a la seva supervivència i desenvolupament, caldrà seguir pensant en el sector audiovisual com un sector important de cara al foment de la llengua i cultura catalanes per l'abast massiu a tota la població.

El fet que l'aranès o occità tinguin un ple reconeixement en el futur estat català possibilitarà l'aparició d'un espai occità de comunicació. Els parlants d'occità de Catalunya i d'arreu d'Europa podran disposar de continguts televisius, radiofònics... fins ara molt minoritaris o inexistents en la seva llengua.

Al mateix temps, al llarg dels anys, els mitjans de comunicació locals s'han convertit en una plataforma formativa que ha forjat excel·lents professionals. Podríem trobar molts exemples de periodistes sorgits de l'àmbit de la comunicació local que actualment són referents per a un ampli sector de la societat catalana.

Els mitjans de comunicació públics locals de Catalunya responen a un interès públic que va molt més enllà d'un interès econòmic. Molts d'ells amb uns recursos limitats tant econòmicament com humanament donen un servei cabdal per mantenir la identitat dels nostres municipis enfront de l'actual globalització i fan una funció social d'accés a la informació i a la cultura des de la proximitat.

Si els mitjans de comunicació locals han estat una peça important en la cohesió social, el sector audiovisual ha de ser un potent motor i un sector estratègic per al desenvolupament del país. El gran nombre de productores de televisió, ràdio, cinema i continguts audiovisuals en general, fan possible pensar en una importància clau d'aquest sector per a l'economia dels nostres municipis.

Als canvis polítics, se'ls afegeix una nova concepció del sector. Les fronteres entre indústries com l'audiovisual, la tecnològica, la publicitària i l'editorial tendeixen a diluir-se i a convergir. Totes elles tenen en comú una cosa: són generadores de continguts. Obeeixen cada cop més a una lògica Transmèdia: els continguts s'expandeixen i es complementen a través de diferents plataformes, facilitant la immersió i la interactivitat del públic.

Les indústries de continguts atreuen talent i creativitat, generen innovació tecnològica i són fonts de riquesa econòmica (generant ocupació, desenvolupant nous espais urbans, atraient inversions i connectant amb *hubs* semblants a tot el món).

Barcelona, com a Capital d'Estat ha de projectar-se internacionalment a través d'infraestructures de comunicació i transmetre valors com obertura, modernitat, acolliment, i innovació.

Catalunya, i Barcelona com a capital, poden jugar un paper geoestratègic important en el context mediterrani. Al mateix temps, entre Madrid, París i Roma hi ha un espai vastíssim sense capitals que de sobte serà subvertit per la presència de Barcelona. Durant segles, aquestes terres i aquests poblacions s'han acostumat a tenir estats absents o llunyans. Barcelona pot tenir un paper destacat i influent en relació amb aquests territoris.

Els mitjans de comunicació són claus per bastir un imaginari col·lectiu compartit i també transmetre un punt de vista català.

Un dels grans problemes que té la cultura d'expressió catalana és la fragmentació del mercat, de l'espai nacional cultural. És imprescindible consolidar un mercat compartit que permeti que els actors procedents de tots els punts dels Països Catalans hi puguin operar. La potenciació dels vincles de tota mena (cultural, comunicativa, acadèmica, professional, etc.) entre Catalunya i les altres comunitats de l'espai del català és condició necessària per a garantir un espai de comunicació i de llengua sostenible en el ciberespai i capaç de competir amb els altres espais culturals i lingüístics de rang mitjà a Europa i al món.

El nou Estat català hauria de ser conscient de la responsabilitat històrica que li pertoca en el procés actual de redreçament de la llengua i la cultura catalanes, i per això hauria de prestar una atenció especial a l'establiment d'acords de cooperació estable en el camp de la comunicació i la cultura amb els altres territoris de l'espai del català.

1. **Defensar la prestació dels serveis de comunicació de proximitat** com una necessitat per a la cohesió social i territorial dels nostres pobles i ciutats, i per fomentar l'ús de la llengua catalana.
2. **Enfortir i preservar els mitjans de comunicació de proximitat**, reformulant aspectes dins l'estructura, funcionament i finançament i dotant-los dels recursos necessaris per la seva subsistència i viabilitat. En aquests sentit, demanar a les administracions públiques un esforç i reclamar també iniciatives del sector privat.
3. **Donar suport a la producció de continguts audiovisuals** afavorint la col·laboració entre diverses xarxes de ràdio i televisió, i impulsar línies específiques d'ajut per a la producció
4. Els mitjans de comunicació públics han de ser el **motor principal de la indústria audiovisual i els garants de la continuïtat del sector i emprenedoria**. Han de permetre consolidar d'una indústria audiovisual, potent, innovadora i promotora de l'expansió cultural de continguts.
5. Garantir que les lleis facilitin la **reciprocitat de les emissions de ràdio i televisió entre territoris** del mateix idioma.
6. L'avenç tecnològic que s'està produint, en el sector, i que fa que el consum audiovisual es diversifiqui en les diferents plataformes i pantalles, ens ha de fer estar amatents perquè els mitjans catalans estiguin **presents arreu i facilitar el seu accés al consumidor**.
7. **Priorització de projectes**, en el sector audiovisual, i **concentrar els recursos públics en els escollits**. Finançament públic orientat a iniciatives que facilitin el retorn de les inversions prioritzant aquells productes amb visió internacional. L'atenció a les especificitats culturals del mercat local no està renyida amb una perspectiva global que pugui dotar als productes d'un recorregut d'èxit fora del nostre territori. Existeixen exemples de productes audiovisuals catalans que han sabut atreure el públic nacional i al mateix temps vendre els seus continguts a l'exterior: indústria d'animació, videojocs,...
8. **Adoptar polítiques de foment, suport i protecció de les empreses i iniciatives culturals en català**, especialment en sectors estratègics (cinema, audiovisuals, interactius, animació, multimèdia, etc.) orientats a la creació i gestió de continguts per a les xarxes i les pantalles. Consolidació d'una indústria audiovisual, potent, innovadora i promotora de l'expansió cultural de continguts.

9. **Potenciació de la presència de productes i d'informacions en català a les xarxes telemàtiques i als productes audiovisuals**, per tal de garantir el futur de la llengua catalana en el món audiovisual i en la societat de la informació.
10. **Possibilitar un espai occità de comunicació**. Els parlants d'occità de Catalunya i d'arreu d'Europa han de poder disposar de continguts televisius i radiofònics en la seva llengua.
11. **Barcelona com a centre de referència per al periodisme internacional**. Donar facilitats perquè Barcelona pugui convertir-se en la seu mundial d'organitzacions com l'Associació Mundial de Diaris (WAN-IFRA), la Federació Internacional d'Editors de Premsa Periòdica (FIPP), l'International News Media Marketing Association (INMA), la Global Editors Network (GEN), la Society of News Design (SND), i també els seus equivalents en publicitat, relacions públiques, TV, ràdio i mitjans en línia, o de premis de periodisme.
12. **Barcelona hub de comunicacions**. Incentivar la celebració de grans congressos i fires mundials relacionats amb la indústria dels mitjans (premsa, ràdio i televisió), les telecomunicacions, la informàtica, els nous negocis digitals o el mercat dels drets de propietat i venda de produccions multimèdia. Amb el gran avantatge competitiu d'una ciutat cada vegada més trilingüe en què català, castellà i anglès són una força de comunicació formidable per arribar arreu de Catalunya, als països hispanoamericans i a la gran comunitat de cultura i de negocis en llengua anglesa. Promoure una versió catalana del que és el National Press Club Building a Washington DC per a corresponsals de premsa nacional i estrangera a Barcelona, habilitant també espais de *co-working* oberts a professionals i estudiants.
13. **Estudiar la possibilitat de creació d'una Cadena de Televisió de Notícies d'abast mediterrani feta i pensada des de Barcelona**. Independent i desvinculada de qualsevol organisme públic. El seu objectiu seria convertir-se en el principal mitjà informatiu i font de referència indispensable en tot allò que afecta als territoris mediterranis. Creació d'un mitjà de comunicació multilingüe amb mirada mediterrània fet i pensat des de Barcelona.

POLÍTICA LINGÜÍSTICA

L'objectiu prioritari de la política lingüística per Esquerra és arribar a la plena normalització de l'ús de la llengua catalana com a primera llengua d'ús en tots els usos arreu dels Països Catalans. Tanmateix, tot i que la situació actual de la llengua encara no ha assolit el nivell que li pertoca, cal tenir present tot el seguit d'avenços que s'han fet des de la Generalitat de Catalunya durant els anys 2004-2010. Així, s'han impulsat moltes campanyes de dinamització i foment de la llengua, i s'han elaborat i difós molts materials i instruments de suport.

La situació és encara especialment crítica en àmbits com ara l'empresarial, la justícia, els mitjans de comunicació, els audiovisuals i la indústria cultural, i alhora és desigual en els diversos territoris de la nació. Des dels ajuntaments cal impulsar, de manera decidida, el procés de normalització lingüística, tant en les activitats de l'Ajuntament com en tots els àmbits de la població, tot aprofitant la tasca feta per la Generalitat de Catalunya.

Els objectius fonamentals dels ajuntaments de Catalunya, quant a la política lingüística, han d'anar dirigits a impulsar i consolidar els avenços assolits pel Govern. Aplicant-los, i tenint en compte la idiosincràsia i les necessitats pròpies de cada municipi, ens permetran avançar i enfortir les polítiques que calen a cada ens local. Per això, els objectius fonamentals són:

- Informar i garantir els drets lingüístics de la ciutadania.
- Impulsar campanyes de sensibilització amb l'objectiu d'estimular i reforçar actituds favorables a la llengua.
- Fomentar l'ús del català i l'occità (si s'escau) en activitats lúdiques i culturals —cinemes, emissores de ràdio i televisió local, a la xarxa, concerts, actuacions infantils, etiquetatge, biblioteques (clubs de lectura, llibres, diaris i revistes, videojocs i DVDs, etc.).
- Fomentar el voluntariat lingüístic entre parelles d'estudiants, companys/es de treball, i companys/es d'entitats de persones nouvingudes i entitats diverses —esportives, culturals, socials...
- Fomentar l'acolliment lingüístic en català i occità (si s'escau): informació sociolingüística, alfabetització, cursos, activitats i plans d'acolliment.
- Donar suport a les empreses i persones que fan atenció al públic.
- Fomentar el compromís i la coresponsabilitat de les empreses, les organitzacions laborals i els sectors professionals a l'hora d'atendre el públic en català.
- Conscienciar les organitzacions empresarials de la responsabilitat social lingüística en el marc de la responsabilitat social empresarial.
- Informar i difondre recursos lingüístics materials i de suport institucional.
- En els municipis de l'Aran, informar i garantir el compliment de la Llei de l'occità.

D'altra banda, al si del mateix Ajuntament, la política lingüística s'ha d'orientar a la plena normalització de l'ús de la llengua catalana en el seu territori, començant per les seves dependències, ja que encara que la Llei estableix que la llengua pròpia de l'Administració municipal catalana és el català, encara hi ha massa ajuntaments que no la utilitzen de manera habitual i preferent en tots els seus processos interns —policia, serveis de neteja urbana, etc. — i externs —relació amb els proveïdors, etc.

Propostes en l'àmbit de la política lingüística

1. En municipis petits, elaborar, els que encara no el tinguin, un Pla municipal de normalització lingüística (PMNL), adequat a les necessitats sociolingüístiques de les diferents zones i que estableixi clarament els objectius prioritaris, les actuacions que cal per assolir-los en els propers quatre anys i la dotació de recursos necessaris per poder dur-los a terme. Aquest Pla, aprovat pel ple, s'ha de revisar, avaluar i actualitzar anualment.
2. Per a municipis grans o capitals de comarca que encara no ho hagin fet, consorciar-se amb el Consorci per a la Normalització Lingüística o, en cas que el pressupost no ho permeti, establir-hi un conveni de col·laboració estable. Els ajuntaments més grans haurien d'impulsar que les tres diputacions que encara no ho han fet (Tarragona, Lleida i Barcelona), també s'hi consorciïn.
3. En cas que per qualsevol motiu hi hagués impediments per formar part del Consorci per a la Normalització Lingüística, s'haurien de dotar d'almenys una plaça de tècnic/a en normalització lingüística que s'encarregui de planificar el procés d'implantació social de la llengua catalana al municipi i, si el municipi no ho pot assumir, encarregar-ho al consell comarcal corresponent.
4. Implicar en l'elaboració i execució del PMNL les entitats culturals i esportives, les associacions de defensa i promoció de la llengua, els partits polítics, els sindicats, les organitzacions empresarials i comerciants, les associacions de veïns, els col·lectius d'immigrants i de cultures foranes, perquè, coordinadament amb l'Ajuntament, i l'Oficina o el servei local de català en les poblacions on n'hi hagi, actuïn d'impulsors i de supervisors de la normalització lingüística en el seu àmbit d'actuació.
5. Exigir el requisit lingüístic en l'accés a llocs de treballador de l'administració (funcionaris i laborals) i igualment exigir-lo als treballadors d'empreses subcontractades per a la prestació de serveis de l'Ajuntament.
6. Organitzar totes les qüestions que tenen a veure amb la normalització lingüística transversalment, de manera que l'òrgan que se n'ocupi pugui actuar en tots els departaments.
7. Fomentar l'aprovació de plans de normalització lingüística interns, propis de l'Ajuntament.
8. En cas que el pressupost ho permeti, per als usuaris de llengua de signes catalana (LSC), informar i garantir el compliment la llei de la llengua de signes catalana aprovada pel Parlament de Catalunya i publicada pel DOGC el dia 3 de juny de 2010.
9. Informar les empreses, en el moment que sol·liciten l'autorització d'obertura o la notifiquen, de les obligacions lingüístiques que tenen, així com també dels organismes que les poden ajudar a resoldre tant el compliment de la legislació vigent com l'ús prioritari del català com a llengua de qualitat i modernitat. Verificar-ne, en el moment de la concessió de llicències i permisos, que realment es compleix la normativa.
10. Introduir en l'ús informàtic de l'Ajuntament el programari lliure, com a mesura per fomentar l'ús de la llengua catalana.
11. Incorporar clàusules lingüístiques en la contractació pública, les subvencions, la signatura de convenis, els crèdits i els avals atorgats per l'Ajuntament.
12. Sol·licitar la tramitació en català de tots els processos judicials en què pregui part l'Ajuntament.
13. Incloure, a banda de les actuacions previstes al PMNL en l'àmbit sociocultural, clàusules de normalització lingüística en els convenis amb les entitats i oferir el suport tècnic necessari per dur a terme les actuacions que s'hi indiquin.
14. Difondre, a més de les mesures previstes al PMNL des de les àrees municipals relacionades amb l'activitat econòmica i de consum, les subvencions que la Generalitat Valenciana, la de

Catalunya i el Govern de les Illes Balears concedeixen a les actuacions normalitzadores i donar ajuts als comerços i a les empreses del municipi que avancin en l'ús del català. Informar que els departaments que atorguen llicències d'obertura de negoci poden gestionar ajudes i oferir el suport necessari —econòmic o tècnic.

15. Informar a les empreses que la Generalitat de Catalunya disposa d'un punt d'atenció que les pot ajudar a incorporar el català en el seu treball quotidià.
16. Fomentar el programa "Voluntariat per la Llengua".
17. Promoure plans d'entorn municipals per promoure l'ús del català com a llengua comuna i, per tant, com a eina integradora i de cohesió social de l'alumnat i les famílies del municipi.
18. Promoure plans d'acollida municipals que estableixin un protocol per a les persones estrangeres que arribin al municipi, d'acord amb el Pacte nacional per a la immigració.
19. Informar i difondre les activitats, els plans d'acolliment i els materials creats per la Generalitat de Catalunya, entre la població nouvinguda, tenint en compte, però, que en aquest sector de la població hi ha una forta fractura digital.
20. Vetllar per l'ús del català en tots els mitjans de comunicació local, sens perjudici d'afegir-hi altres llengües si es valora com a necessari.
21. Crear campanyes pròpies —o difondre les de la Generalitat de Catalunya— mitjançant accions publicitàries i accions de divulgació, aprofitant dates assenyalades o actes significatius i multitudinaris, en col·laboració amb el Consorci per a la Normalització Lingüística i la Generalitat de Catalunya.
22. Prioritzar la programació d'espectacles, concerts i activitats culturals en català i occità, especialment les adreçades als infants.
23. Vetllar per la qualitat lingüística dels espectacles culturals que s'ofereixen al municipi, i promoure actes conjuntament amb entitats que treballin per la llengua i la cultura catalana i occitana.
24. Afavorir la creació i la distribució de literatura en català i en occità, mitjançant certàmens i concursos.
25. Promoure, a les biblioteques municipals, les subscripcions de la premsa local, comarcal i nacional en català i occità, així com també el material audiovisual, la connexió a Internet i altres elements relacionats amb les tecnologies de la informació i la comunicació.
26. Afavorir l'intercanvi cultural amb tot l'àmbit dels Països Catalans, com ara trobades de corals, esbarts, diables, intercanvis d'esplais, agermanaments, etc., especialment les adreçades als infants.

SALUT

Esquerra Republicana defensa un model sanitari públic universal, equitatiu, de qualitat i finançat íntegrament a través d'impostos en tot allò que és essencial i que garanteixi el dret a la salut dels seus ciutadans i ciutadanes. Des d'Esquerra considerem que la protecció i la promoció de la salut és una prioritat bàsica, i per això és necessari un sistema de salut integral i proper que garanteixi la cohesió social, eviti les discriminacions, i sigui una eina cabdal de justícia social. Per això, els ajuntaments juguen una peça clau dins d'aquest model, especialment en les competències pròpies de salut pública, i tenen un paper fonamental en els àmbits de la promoció, i la protecció de la salut i la prevenció de les malalties. I en coordinació real amb les àrees de serveis socials i així afavorir la visió i l'atenció global a la persona.

1. **Promoure el treball intersectorial i transversal** implantant, a tots els nivells, els plantejaments de "Salut a totes les polítiques"
2. **Potenciar l'enfocament de salut comunitària** mitjançant l'estreta col·laboració entre els serveis d'atenció primària de la salut, benestar social, i salut pública, basant la seva activitat en l'acció sobre els determinants socials de la salut. Impulsant la visió saludable i l'educació per la salut des de totes les àrees de l'Ajuntament.
3. **Coordinar i donar suport a les accions de formació, promoció i prevenció** que tinguin a veure amb la salut als centres educatius, al personal públic, a les entitats, etc.
4. **Redefinir els governs territorials de Salut** per aconseguir una major capacitat d'incidència en planificació, la gestió i l'avaluació dels serveis de salut a nivell territorial.
5. Les accions municipals es duran a terme **en coordinació amb l'Agència de Salut Pública de Catalunya**.
6. **Fomentar la creació de xarxes locals de salut pública i comunitària** a les administracions locals amb participació de tots els actors territorials
7. **Promoure la participació dels agents econòmics i socials**, i especialment dels locals de lleure per tal que col·laborin en intervencions en l'àmbit de salut.
8. **Donar una millor informació de com utilitzar els recursos sanitaris** existents i reforçar l'educació sanitària com a potenciadora de l'autonomia personal.
9. **Dotar convenientment els recursos destinats a la prevenció i a la promoció de la salut**, posant l'accent especialment en la gent jove, la gent gran, les dones i les persones nouvingudes.
10. **Co-elaborar i co-dissenyar plans de salut comunitaris específics** per a cada poble, barri i ciutat, amb la participació de la ciutadania i dels actors socials del territori amb objectius, accions concretes, indicadors i mecanismes d'avaluació permanents.
11. **Organitzar xerrades informatives** adreçades als pares i mares per tal d'oferir eines per educar en la salut als seus fills i filles.
12. **Promoure l'activitat física i l'esport** com a eina educativa de promoció de la salut. incloure les instal·lacions municipals en els programes de salut cardiovascular, metabolisme, osteoarticular, gent gran...
13. **Reforçar els programes que afecten més especialment a la salut i a la qualitat de vida d'adolescents i joves**, encara que no exclusivament. Aquest són, preferentment, els

d'educació sexual —incloent la diversitat sexual—, l'atenció a la planificació familiar, els programes de prevenció i informació sobre les MTS (Malalties de Transmissió sexual) i els programes de prevenció i informació sobre els trastorns alimentaris i la salut mental.

14. **Reforçar els programes de prevenció i informació sobre la drogodependència,** l'alcoholisme i el tabaquisme.
15. **Crear, si no existeix, un programa específic de la salut i la seguretat en el treball.** La creació de programes de salut laboral són útils per tal de donar confiança i suport a empreses i treballadors.
16. **Coordinar centres i serveis per l'atenció a les persones amb malalties mentals,** conjuntament amb les administracions superiors, així com programes de suport per als seus familiars directes.
17. **Impulsar el seguiment proactiu,** conjuntament amb serveis socials, dels pacients crònics complexos i amb malaltia avançada, amb equips específics i coordinar les accions de salut amb afers socials i esports per a dissenyar programes adreçats a mantenir i a augmentar l'autonomia de les persones i amb l'objectiu de treballar per un envelliment actiu i saludable amb polítiques i accions transversals.
18. **Prioritzar iniciatives i dissenyar estratègies per promoure la vida independent de les persones** grans tant al seu domicili com a la comunitat com a element per a la millora de la seva salut en general
19. **Impulsar la construcció de noves residències, centres de dia i hospitals de dia** públics i en règim de concertació amb la Generalitat, per part d'entitats i empreses, amb treball en xarxa amb els responsables de l'atenció sanitària i dels serveis socials.
20. **Desplegar responsabilitats en Salut pública** (aigües , animals de companya, locals, manipulació d'aliments, epidemiologia, instal·lacions amb risc de legionel·losi,...)
21. **Millorar els controls sanitaris i la informació sobre la distribució d'aigua** per al consum humà.
22. **Informar de manera regular i rigorosa sobre l'estat de l'aire** de les poblacions i impulsar de manera prioritària actuacions dirigides a disminuir el nivell de contaminació atmosfèrica en els grans nuclis urbans.
23. **Elaborar programes específics de control per a les plagues** —rates, escarabats, tèrmits— i en particular les modernes —coloms, cotorres, gavines, gats... — i contribuir des del món local en tot allò que estigui a l'abast per combatre les plagues del medi natural i rural —cargol poma, cranc americà, etc
24. **Impulsar que els criteris d'edificació i els materials de construcció siguin els adequats** per evitar afectacions clíniques derivades dels “edificis malalts”
25. **Promoure mesures per limitar al màxim les radiacions** provinents de l'espectre electromagnètic.
26. **Dotar d'aparells desfibril·ladors els equipaments esportius municipals,** mercats i altres espais públics d'altra freqüentació.

ACCIÓ SOCIAL

L'eix de l'acció política dels ajuntaments d'Esquerra es basa en el benestar de la ciutadania i es recolza sobre uns principis d'universalitat en el dret d'accés als serveis socials i de participació.

1. **Constituir el Consell municipal de serveis socials**, especialment en aquells municipis de més de 20.000 habitants que tenen competències directes sobre la matèria. Aquest òrgan, consultiu i de participació, format per l'Ajuntament i totes aquelles entitats, grups i associacions que col·laborin o treballin en qualsevol activitat relacionada amb el benestar social, serà el nexa entre l'administració i la ciutadania a l'hora de formular propostes, definir polítiques de benestar i veure'n i analitzar-ne l'execució.
2. **Promoure el treball en xarxa i la coordinació dels serveis socials i els serveis sanitaris** impulsant una història socio-sanitària individual, comuna i compartida entre els responsables de l'atenció sanitària i dels serveis socials.
3. **Dotar el municipi**, si hi ha prou demanda, **de serveis de residències assistides per a gent gran**, pisos tutelats, **centres de dia, residències d'estada limitada i serveis de menjador**, teleassistència, així com d'acompanyament de dia i residencials.
4. **Dissenyar polítiques de suport a l'autonomia de les persones**, de suport a la gent gran que viu sola i crear serveis d'atenció integral entre tots els agents implicats que donin resposta a les necessitats de les persones grans sense plena autonomia i també a les persones que en tenen cura.
5. **Impulsar polítiques de suport a les famílies**, respectant i considerant tots els models familiars.
6. **Promocionar i donar suport del voluntariat i a l'acció voluntària** en el marc de les entitats com a model de les persones compromeses en les necessitats socials. És important facilitar els serveis i els mitjans necessaris per desenvolupar una bona tasca. Hi hauran d'haver els elements imprescindibles de coordinació i de complementarietat.
7. **Realitzar el catàleg de serveis socials**, posant especial atenció en les necessitats derivades de les situacions de dependència.
8. **Desenvolupar Plans d'inclusió o d'Acció social** que situïn les polítiques de prevenció de l'exclusió social al centre de les polítiques municipals.
9. **Reconèixer i promoure el Tercer Sector com a agent social** i no lucratiu que coneix, té experiència i treballa amb les persones en risc i en exclusió social.
10. **Tenir present l'envelliment de la població**, i per tant, potenciar l'envelliment actiu i **preveure la necessitat de majors recursos sociosanitaris**, com unitats d'atenció intermèdia, tant en serveis de titularitat municipal com en aquells que la competència és de les administracions superiors.
11. **Coordinar-se amb el Departament de Benestar Social i Família i les administracions supramunicipals** —consells comarcals i diputacions— per promoure actuacions o serveis com els centres d'atenció a la infància i a l'adolescència, fent especial atenció als mecanismes de detecció precoç de problemes i situacions de risc o d'exclusió social.
12. **Vetllar per uns serveis òptims d'atenció domiciliària** i per la cobertura de teleassistència, especialment per persones soles majors de 85 anys i menors que presenten risc per malaltia.

13. **Estendre la idea dels contractes-programa entre les administracions** i els diversos proveïdors de serveis, de forma coordinada amb les propostes definides i aprovades en el consell municipal de serveis municipals.
14. **Deixar de parlar de “despesa social” i parlar d’“inversió social”** i d’“inversió en les persones” com un element positivitzador i alhora facilitador de les contraprestacions per part de les persones beneficiàries.
15. **Deixar de parlar d’“ajuts socials” i parlar de “suport a situacions de”** o equivalents. Tot allò que té connotació de despesa i ajut, està mal vist per aquells que no ho reben.
16. **Considerar els estudis fets en matèria d’ajuts a la immigració.** Cal demostrar amb dades les informacions tendencioses.
17. **Fixar un 0’7% d’inversió social** en el pressupost municipal, sempre i quan sigui possible.
18. **Potenciar els “Bancs de”:** en alguns casos anem cap a una economia de subsistència i calen noves maneres d’aprofitament dels recursos comunitaris, de manera que es permet vehicular, quan s’escau, iniciatives solidàries.
19. **Promoure les escoles de famílies** com un espai i un recurs formatiu i de suport al conjunt de les famílies.
20. **Impulsar el sistema capitatiu en relació a programes i serveis integrats** a nivell de cada municipi o zona d’influència, per el desenvolupament de programes o serveis integrats entre serveis socials, salut i educació.
21. **Implementar les TIC en els serveis d’atenció domiciliària** i com a suport a l’autonomia personal.
22. **Crear un sistema integrat de transport adaptat.**
23. Promoure que **els ingressos del consistori per motius sancionadors es destinin a programes socials.**
24. **Treballar activament i transversalment per prevenir les situacions de maltractaments,** especialment per a la infància, a les dones i a la gent gran. Establir protocols d’actuació per a la seva prevenció i models de suport i acció integral per a les víctimes.
25. **Prevenir totes les situacions de dificultat personal i/o d’exclusió social.**
26. **Elaborar Plans sectorials per a la integració de les persones amb discapacitats,** tant a nivell social com laboral.
27. **Adaptar la xarxa bàsica d’atenció primària a les noves situacions de pobresa.**
28. **Combatre les situacions de pobresa amb actuacions transversals i integrals** de totes les regidories —habitatge, salut, ocupació, educació...
29. **Desenvolupar accions de formació i suport a les persones que tenen cura de les persones dependents.**
30. **Establir mesures de suport i acompanyament,** especialment als infants amb discapacitats —salut, lleure...
31. **Disposar d’alternatives d’habitatge** per a totes aquelles persones i famílies en situació de pobresa, de risc i/o d’exclusió social.

32. **Elaborar plans de minimització de l'impacte de la pobresa en la infància i els i les adolescents** del municipi, entre altres, potenciar programes públics d'ajudes a l'alimentació, ajudes econòmiques, conciliació, ...
33. **Establir una xarxa de serveis i equipaments socials destinats a la infància i l'adolescència** des d'una vessant de prevenció, detecció i protecció de situacions de fragilitat social, maltractament, negligència, conductes de risc ..... com poden ser les ludoteques infantils i els centres oberts municipals
34. **Impulsar programes de capacitacions parentals**, escoles de pares i mares, acompanyaments domiciliaris en la cura dels infants i adolescents, ... en la línia de prevenció i protecció de situacions de negligència o possible maltractament envers infants i adolescents

ESPORTS

L'esport, al nostre país, és un fet social sobradament conegut per tothom, però també necessita gaudir del reconeixement social que mereix, pel paper que té com a motor de canvi. L'esport és un motor de canvi a nivell individual, ja que la seva incorporació a l'estil de vida de les persones els permet gaudir de major qualitat de vida. L'esport també és un motor de canvi social, ja que permet enfortir la cohesió social dels nostres pobles i barris a través de la incorporació del projecte esportiu del municipi al projecte esportiu dels centres docents, a través de la promoció de la salut a mitjançant l'esport o a través de la incorporació de les persones novingudes a la ciutadania plena, fent servir l'esport com a eina de socialització i d'arrelament al país. L'esport és motor de canvi econòmic, amb capacitat de generar ocupació i riquesa, articulant un complex sector productiu i de serveis. L'esport és un motor del teixit cívic i associatiu de les nostres viles i ciutats, un teixit que no té comparació en quantitat i en extensió i que és la base de l'assoliment dels resultats esportius d'alt nivell de l'esport català. Per això és cabdal donar el suport que mereixen als clubs i a les entitats esportives.

Per donar suport al teixit esportiu, de base, formatiu

4. Simplificar i objectivar les convocatòries d'ajuts econòmics als clubs i entitats esportives en base al % de nens i nenes escolaritzats al municipi.
5. Crear consells de l'esport als municipis, amb la participació de totes les entitats esportives federades, escolars i de lleure, per tal de poder definir i avaluar de manera conjunta les polítiques esportives municipals. També podria assumir aspectes comuns de totes les entitats esportives: fer compres col·lectives, buscar patrocinadors, subvencions, assessorament de gestió esportiva i administrativa,... és a dir, mancomunar la part administrativa dels clubs, una part que no aporta cap valor al club, però que és imprescindible.
6. Potenciar els clubs i les entitats esportives de base com a element vertebrador de l'estructura esportiva de la ciutat.
7. Dotar als clubs del material esportiu necessari perquè puguin implementar programes esportius de qualitat.
8. Promoure la col·laboració entre entitats esportives a nivell comarcal, especialment en zones rurals i poc poblades.

9. Crear una Oficina d'Atenció a l'esportista
10. Donar difusió i rellevància institucional a la participació dels clubs i esportistes del municipi en esdeveniments esportius internacionals de les seleccions catalanes reconegudes.

Per potenciar l'esport educatiu, de salut i ciutadà

1. Promoure l'extensió a tots els centres educatius del Pla d'esport escolar, creant associacions esportives escolars als centres i promovent l'activitat física i esportiva no competitiva per a tots els nois i noies.
2. Potenciar, d'acord amb els centres docents i les associacions esportives escolars, la pràctica esportiva en horari extraescolar
3. Oferir una oferta d'activitat esportiva àmplia, tant en horaris —obertura nocturna de les instal·lacions— com de modalitats.
4. Obrir les pistes i les instal·lacions esportives escolars a la pràctica esportiva de les entitats i de la ciutadania.
5. Desenvolupar un Pla específic de lluita contra l'obesitat infantil, a través dels clubs esportius i dels centres educatius del municipi.
6. Desplegar un Pla de promoció esportiva als espais públics —platja, places, carrers, circuits de salut urbans, etc.— on es lligui l'activitat física i el coneixement del patrimoni natural, cultural i arquitectònic del municipi.
7. Dissenyar una xarxa de carrils bici segregats del trànsit de vehicles de motor.
8. Promocionar la pràctica esportiva en família.
9. Promocionar la pràctica esportiva de la gent gran, tant en els centres municipals com organitzant activitats físico-esportives als centres de gent gran.
10. Promoure activitats ciutadanes de promoció de l'activitat física i l'esport com, per exemple, caminades o bicicletades populars.
11. Incorporar el municipi al Pla d'Activitat Física Esport i Salut (PAFES) de la Generalitat de Catalunya.
12. Desenvolupar activitats esportives específiques per als col·lectius de discapacitats.
13. Incorporar les persones nouvingudes en la pràctica esportiva dins del teixit ja existent.
14. Desenvolupar espais virtuals, tant corporatius com a les xarxes socials, per a donar a conèixer l'oferta esportiva i les activitats organitzades pel teixit associatiu esportiu del municipi.
15. Promoure que les entitats esportives incorporin activitats de cooperació al desenvolupament i de lluita per la pau a través de l'esport.
16. Instaurar la Setmana de l'esport per a tothom (Setmana de l'activitat física i la salut).

Per a disposar d'unes instal·lacions esportives de qualitat

17. Programar inversions adequades per al manteniment, la millora i l'adequació dels equipaments esportius de xarxa bàsica.
18. Promoure la construcció de pavellons al costat dels nous centres educatius que permetin l'ús escolar en horari lectiu i l'ús ciutadà, fora d'aquest horari

19. Crear circuits d'activitat física a l'aire lliure, especialment orientats a l'activitat per a la gent gran.
20. Definir plans d'usos esportius per als espais naturals que permetin fer compatible la pràctica esportiva amb el manteniment de la seva qualitat, amb especial atenció a la pràctica dels esports de motor, del ciclisme, els esports d'aigua i els de muntanya.

Per a promoure la diversitat esportiva

21. Fer plans específics de desenvolupament de modalitats esportives específiques de cada territori -esquí a zones de muntanya, vela i rem a zones costaneres o fluvials, etc.
22. Recuperar les modalitats esportives i els jocs tradicionals catalans.
23. Promoure que la pràctica esportiva en edat escolar sigui de tipus poliesportiu fins als 10 anys.
24. Incentivar la constitució de nous clubs esportius per donar cobertura a l'activitat esportiva emergent en noves modalitats.
25. Establir criteris de discriminació positiva a favor de les dones per a promoure la seva presència a l'activitat esportiva del municipi.

JUSTÍCIA

En general, la ciutadania coneix prou bé el sistema sanitari, l'educatiu, l'assistencial o el laboral però, en canvi, el sistema de justícia és molt poc conegut i és vist a cops amb recel i a cops com a panacea de la resolució dels conflictes. Cal conèixer l'estructura democràtica del procés, com a mecanisme de resolució dels conflictes, les seves possibilitats però també els seus límits i les dificultats de la solució jurisdiccional dels conflictes d'interessos. Des d'Esquerra, propugnem incrementar l'educació de la ciutadania en matèria de justícia, la intervenció de la societat civil en la solució dels conflictes, la implicació en la cerca de la justícia dels grups socials i la multiplicació dels òrgans de recerca i consultius.

D'altra banda, les administracions locals han de configurar, sota uns criteris mínims de qualitat, els diversos serveis d'atenció i d'orientació a la ciutadania mitjançant una gestió directa o indirecta de la justícia. Cal procurar un mínim d'assessorament generalista o especialitzat en la defensa dels drets dels ciutadans i ciutadanes. Així, s'ha d'establir l'exigència d'una qualificació professional i una experiència prèvia mínima a aquelles persones que prestin el servei. Aquests serveis han de promoure les vies de resolució extrajurisdiccional dels conflictes, en especial la mediació, la conciliació i l'arbitratge i han d'establir progressivament mecanismes de prestació de forma telemàtica o telefònica. Amb l'objectiu d'assegurar la prestació d'un servei homogeni i de qualitat en tots els àmbits, s'ha de promoure la coordinació amb altres serveis d'atenció a la ciutadania d'altres administracions públiques.

Respecte l'arbitratge de consum, és bo que les administracions públiques el promoguin i en siguin exemple. Cal imposar l'obligació, en l'àmbit de llurs respectives competències, que les empreses públiques sotmeses al dret privat estableixin, en les seves condicions generals de contractació i en els seus contractes amb les persones consumidores, clàusules d'adhesió o de compromís a l'arbitratge de consum, per a la resolució dels conflictes i reclamacions derivades de la prestació dels seus serveis.

Els òrgans de contractació administrativa han d'incorporar l'adhesió a l'arbitratge de consum com a condició d'execució en l'adjudicació de contractes per part de la Generalitat de Catalunya i els seus organismes públics i empreses. A més, pel que fa a les entitats o empreses privades que gestionin serveis públics, serveis d'interès general o serveis universals en règim de concessió, cal promoure que als plecs de condicions s'inclogui l'obligació que en els contractes amb persones consumidores es prevegi l'adhesió a l'arbitratge de consum. D'aquesta manera, les entitats i empreses podrien gaudir d'un segell de qualitat i quedaria en mans dels consumidors sotmetre's o no a l'arbitratge.

Les administracions públiques, en l'àmbit de les seves respectives competències, han de considerar l'adhesió a l'arbitratge de consum com a mèrit objectiu en la valoració de premis a la qualitat que tinguin establerts o puguin crear. El distintiu que acredita l'adhesió a l'arbitratge de consum s'ha de considerar com a distintiu de qualitat. Els empresaris o empresàries adherits/des al sistema arbitral de consum haurien d'informar a les persones consumidores de la seva adhesió a l'arbitratge mitjançant aquest distintiu.

En un altre ordre de coses, vivim una excessiva tendència a la judicialització dels conflictes com a via preferent o exclusiva. En l'àmbit civil i mercantil, les polítiques públiques vigents en matèria de justícia —en temes com l'orientació jurídica i la justícia gratuïta— i la política legislativa actual creen expectatives falses sobre la solució jurídica de conflictes d'interessos, que no sempre tenen transcendència jurídica i inciten i afavoreixen la judicialització dels conflictes respecte a altres solucions, com l'autocomposició preventiva, la negociació o la transacció.

El dret comparat apunta en aquesta direcció, com a França —amb les “maisons de droit”— o a Alemanya —amb els serveis socials jurídics primaris. El nou sistema s'ha d'establir sobre la base de l'oferiment integrat dels diferents serveis de resolució alternativa de conflictes —orientació i assessorament, mediació, conciliació, arbitratge de consum, etc.—, que s'han d'estructurar de manera coordinada i conjunta entre totes les administracions que els ofereixen, fonamentalment l'administració local.

Aquests serveis s'han de prestar amb la participació d'equips de treball pluridisciplinars. En aquells municipis on sigui possible, el sistema ha d'integrar la justícia de pau i ha de permetre la derivació de casos des dels tribunals.

Amb independència que el sistema pugui ajudar a resoldre els problemes d'acumulació de reclamacions judicials davant la justícia ordinària, la finalitat prioritària ha de ser la d'implantar un sistema que solucioni els conflictes entre les persones de la vila d'una manera diferent quina la seva naturalesa ho permeti.

La justícia de proximitat ha d'incloure com a última ràtio, la funció decisòria, a càrrec d'un jutge, que pot ser de pau, en els limitats paràmetres d'un conflicte en què el component jurídic no és l'essencial.

1. Vetllar per l'apropament de la justícia a la ciutadania des de l'escola i l'institut, com a mecanisme de prevenció dels conflictes, i com a mesura per incrementar la implicació de la societat civil en la millora del sistema judicial.
2. Per tal de reduir la judicialització, implicar l'administració local en la resolució dels conflictes sota uns criteris de qualitat.
3. Oferir assessorament i orientació jurídica a la ciutadania de manera coordinada i homogènia amb la resta d'administracions competents. Cal diferenciar els diversos sistemes socials d'assistència i d'assessorament jurídic, de forma que les consultes de mínims quedin excloses, inicialment, de l'accés jurisdiccional i s'instaurin mecanismes alternatius de solució.

4. Potenciar l'arbitratge de consum en les empreses públiques, com a sistema alternatiu per a la resolució de conflictes menors i de conflictes derivats de contractacions en massa.
5. Promoure que en la contractació administrativa i en la gestió de serveis en règim de concessió per part d'empreses privades, s'inclogui l'arbitratge de consum en els plecs de condicions.
6. Promoure, des de l'administració local, una política d'incentius de l'arbitratge de consum, mitjançant ajuts i signes de qualitat i de reconeixement de les empreses que s'hi sotmeten.
7. Tenir en compte l'adhesió a la l'arbitratge de consum en l'atorgament d'ajuts i subvencions a aquelles empreses i establiments que ofereixin béns o serveis a les persones consumidores i usuàries.
8. És necessari recuperar la vella autonomia de la voluntat i l'autocomposició —que els conflictes civils es resolguin amb mitjans civils. Cal fer un estudi d'impacte de la tasca jurisdiccional que permeti avaluar l'eficàcia i la utilitat real dels litigis i evitar una mecànica de legislació sota influència mediàtica o de finalitat simbòlica i sense memòria econòmica que en prevegi l'impacte.
9. Apostar per una justícia de proximitat basada en l'oferiment integrat dels diferents serveis de solució de conflictes, inclosa la funció decisòria, estructurada de manera coordinada i conjunta amb la resta d'administracions.

document de treball

CIUTADANIA

Un dels trets diferencials d'Esquerra Republicana com a partit és el seu model de ciutadania. Tot i la diversitat inherent a qualsevol societat, els referents municipals d'Esquerra són persones crítiques, honestes, tolerants amb la diversitat, compromeses amb la societat que els envolta i exigents amb els drets però també amb els deures de tots i cadascú de nosaltres.

Esquerra sempre defensarà una societat i unes institucions transparents i radicalment democràtiques, sense cap tipus de discriminació, ni per la procedència, per l'orientació sexual, per el país d'origen, per les creences, per les conviccions polítiques o ideològiques, per la instrucció, per la situació econòmica, per l'edat, per les qüestions de gènere, per la condició social, etc. Per tant, aquells ajuntaments on Esquerra estigui present, especialment si es tenen responsabilitats de govern, seran reconeguts arreu per aquests valors.

Els ajuntaments d'Esquerra Republicana promouran la igualtat d'oportunitats entre homes i dones, el reconeixement de les experiències, els coneixements i les aportacions de les dones als municipis, la paritat i la transversalitat de gènere, i es treballarà perquè les dones formin part dels òrgans de decisió. Les dones que pateixen qualsevol discriminació o que siguin víctimes de la violència masclista rebran tota la atenció, suport i acompanyament per tal que puguin refer la seva vida.

Els Ajuntaments d'Esquerra lluitaran perquè tota la ciutadania, especialment el jovent, puguin viure amb plenitud la seva opció sexual, sense haver d'amagar-se ni justificar-se.

Els Ajuntaments d'Esquerra afavoriran les polítiques de cooperació i desenvolupament amb tercers països, per tal que la immigració deixi de ser una opció desesperada fruit de circumstàncies extremes (pobresa, conflictes bèl·lics, desastres naturals,...).

Paral·lelament, els Ajuntaments d'Esquerra han d'assegurar els mitjans per facilitar la integració i acompanyament de la població immigrada; que l'arribada d'aquesta població i/o els seus familiars no comporti la pèrdua de drets o l'exclusió, respectant i seguint els models d'àmbit local o regional d'èxit contrastat.

En els Ajuntaments d'Esquerra Republicana promouran la inclusió, l'apoderament i la emancipació del jovent amb un major accés i participació a les polítiques públiques.

Els Ajuntaments d'Esquerra entendran la participació de la ciutadania com la de la gestió clau, perquè no entenem la democràcia com una votació cada 4 anys, nosaltres volem una democràcia participativa, on tots els sectors de la societat estiguin representats, més enllà del consistori. Perquè un Ajuntament transparent i obert a qualsevol proposta que vingui del teixit associatiu i cívic és la màxima garantia que la classe política i les institucions estan a prop de la gent.

Els Ajuntaments d'Esquerra utilitzaran les TIC, com una eina per modernitzar l'administració, orientada a les persones i l'eficàcia l'eficiència. Als Ajuntaments d'Esquerra, treballaran perquè la ciutadania disposi de les eines necessàries per tenir accés a la informació i la cultura, independentment del lloc de residència que no hi hagin ciutadans de primera i de segona.

Hem de demostrar al món l'orgull que tenim de batallar des dels governs locals pel model de ciutadania que tenim, pel model de ciutadania que volem. Cal explicar a tothom que si som regidors o regidores del nostre ajuntament no és per notorietat, interessos personals o voluntat de fer carrera. Si som regidors és perquè volem servir els nostres municipis i els seus habitants durant una etapa de la nostra vida perquè volem lluitar pels ideals de tanta gent que ens continua donant suport després de 80 anys d'història. Perquè no volem gestionar uns recursos minsos. Volem transformar ni una realitat dura, i avançar cap a una societat més justa, i és

precisament des dels ajuntaments des d'on podem fer que els canvis arribin fins a l'últim racó de la nostra nació del Països Catalans.

POLÍTIQUES PER A DONES

En l'actual context de crisi econòmica, i encara amb un finançament dels ens locals insuficient i no resolt convenientment, fem novament una crida a la necessitat d'aplicar i desenvolupar polítiques municipals de dones.

Efectivament, les polítiques municipals són les més properes a la ciutadania. Són aquelles que detecten amb més rapidesa déficits i a les quals se'ls demana les més immediates solucions, malgrat la migradesa financera —i molt sovint tècnica— i amb el poc marge competencial.

Així mateix, els esforços que han fet els municipis en polítiques de dones s'ha hagut d'emparar en l'article 71 del Text refós de la Llei municipal de règim local de Catalunya, segons el qual "Per a la gestió dels seus interessos, el municipi també pot exercir activitats complementàries de les pròpies d'altres administracions públiques" en relació, entre d'altres, a "la promoció de la dona".

Malgrat tot, hi ha hagut dos grans instruments de corresponsabilitat entre el món local i el Govern de la Generalitat de Catalunya: per un costat, el Pla de polítiques de dones del Govern de la Generalitat de Catalunya 2008-2011, a partir del qual emanen els nombrosos plans municipals de dones que s'han fet arreu de Catalunya. Per l'altre, la Llei dels drets de les dones a eradicar la violència masclista, que té en els Serveis d'informació i atenció a les dones la principal eina d'implantació territorial.

A més, són moltes i diverses les experiències que els governs municipals han dut e terme per a aconseguir la igualtat efectiva entre dones i homes. En la cultura, en l'educació, en la via pública, en les polítiques dels temps, en l'urbanisme, en la hisenda municipal... En tots els àmbits podem trobar experiències que cal vindicar, avaluar i enfortir.

Per tant, volem posar l'accent en la necessitat de continuar impulsant les polítiques municipals de dones en els municipis en els quals tinguem responsabilitat de govern. Malgrat les dificultats econòmiques i de recursos, els municipis han de continuar sent els principals forjadors dels drets inherents a la ciutadania, i les polítiques de dones són una de les principals contribucions.

1. Promoure l'aprovació de polítiques públiques municipals de dones mitjançant polítiques de dones municipal el suport del pla comarcal de polítiques de dones i vetllar el seu compliment.
2. Incorporar la prespectiva de gènere en el disseny i implementació de les polítiques municipals: urbanisme, mobilitat, accessibilitat, seguretat, participació, serveis socials, atenció a la diversitat, coeducació, gestió d'equipmanents culturals...entre altres
3. Reconèixer i visibilitzar les experiències i la contribució de les dones als municipis a través del nomenclàtor, l'atorgament de premis o qualsevol altre reconeixement públic.
4. Promoure la participació de les dones a tots els espais de participació municipals
5. Promoure la participació de les dones mitjançant el Consell Municipal de les Dones o altres grups de treball .
6. Promoure l'ús d'un llenguatge no sexista ~~Tenir~~-tenint-cura del llenguatge que s'utilitza en les comunicacions internes i externes de l'Ajuntament evitant l'ús sexista del llenguatge , fomentant

accions formatives per a la població i els treballadors municipals per no caure en un llenguatge sexista

7. Lluitar per l'eradicació de la violència masclista: en la prevenció i l'atenció a les dones i els seus infants - en col·laboració amb el SIAD de referència del territori i d'acord amb el desplegament territorial de la Llei 5/2088 del Dret de les dones a eradicar la violència masclista.
8. Incorporar els criteris de paritat en les juntes en el moment d'atorgar subvencions a les associacions del municipi.
9. Promoure la formació en perspectiva de gènere al teixit associatiu municipal
10. Prioritzar l'atorgament de subvencions a aquelles associacions del municipi que incloguin criteris de paritat en les seves juntes
11. Fomentar l'esport de base femení.
12. Promoure la creació d'espais de trobada de les dones del municipi on realitzar activitats dirigides i d'intercanvi d'experiències....
13. Commemorar les dates assenyalades per les dones: 8 de març - Dia Internacional de les dones- i el 25 de novembre- Dia Internacional per a l'eliminació de la violència vers les dones- i altres que els municipis considerin adequades.

Gestió del temps

14. Promoure l'aprovació de Plans local sobre els usos del temps al municipi seguint les recomenacions realitzades per el Grups "Ara és l'hora iniciativa per la reforma horària" i altres guies editades per la Generalitat de Catalunya.
15. Garantir que els treballadors i les treballadores de l'Ajuntament i de les empreses públiques municipals puguin disposar de la suficient flexibilitat horària laboral per contribuir a la conciliació de la vida personal i laboral.
16. Afavorir la incorporació de la perspectiva dels temps a tots els àmbits de les polítiques locals.

POLÍTIQUES PER A PERSONES LGTB

Al llarg dels últims anys, al nostre país s'han produït canvis transcendents en la normalització de la diversitat afectiva i sexual. El canvi social que hem viscut i que ha significat un notable avenç en el reconeixement dels drets de ciutadania de les persones LGBT —lesbianes, gais, bisexuals i transsexuals—, no pot explicar-se sense l'existència d'un teixit associatiu que ha lluitat intensament, sovint en temps difícils, per aconseguir-lo, però també podem reivindicar el fet que el paper d'Esquerra a les institucions ha estat decisiu.

Catalunya, amb Esquerra al Govern de la Generalitat, ha estat el primer país del món que disposa d'un Programa per al col·lectiu de gais, lesbianes i transsexuals, des de 2006, i un Pla Interdepartamental per a la no discriminació de les persones LGBT. La ciutat de Barcelona, quan Esquerra ha estat al govern municipal, ha creat un Consell Municipal LGBT depenent de la Regidoria de Drets Civils, i ha anat desenvolupant polítiques específiques per al col·lectiu.

Catalunya es troba en un moment de crisi, una barreja de crisi econòmica, social i de valors. La situació econòmica no ha acompanyat per donar un major impuls del les polítiques socials. Això comporta l'aparició de nous reptes que cal abordar. Cal adoptar mesures per a facilitar l'harmonització de les polítiques socials establint uns mínims de protecció i de justícia social dins d'una societat cohesionada.

Necessitem una Catalunya compromesa en una vigilància activa per tal de salvaguardar els drets fonamentals i les llibertats públiques dels ciutadans i ciutadanes, i prevenir qualsevol discriminació. En el marc català, cal assegurar els drets fonamentals dels gais i lesbianes, millorar els drets dels diversos models de família i fomentar la normalització social. D'altra banda, cal resoldre el greuge que les persones transsexuals tenen plantejat, assegurant-los el dret a viure plenament la seva identitat de gènere.

Des d'Esquerra, sempre hem defensat uns valors i uns drets fonamentals. Per Esquerra, allò que uneix els ciutadans i ciutadanes és el compromís amb els valors democràtics, el respecte pels drets humans i la voluntat d'avançar cap a un destí comú d'homes i dones lliures i iguals. En aquest sentit, ens centrarem a impulsar mesures per aconseguir la igualtat de fet en la nostra vida quotidiana, mitjançant la plena normalització i assumpció de la realitat LGBT per part de la societat.

Totes les persones tenen dret a desenvolupar la seva vida, pública i privada, sense marginacions ni discriminacions. Per això, des de les administracions cal garantir aquest dret i promocionar el respecte a la igualtat de tracte, així com oferir els serveis que cada persona necessiti d'acord amb les seves condicions individuals i col·lectives.

A banda de valorar i celebrar les fites aconseguides durant els últims anys, és ben cert que encara cal aconseguir desenvolupar polítiques actives i pròximes per assolir la plena igualtat de les persones LGBT respecte a la resta de la ciutadania.

La discriminació que pateix el col·lectiu LGBT és desigual a Catalunya, així com el sentiment de no-integració. El país ha de superar la barrera del territori i estendre, més enllà de la capital, la normalització de les diferents opcions afectives i sexuals i la lluita contra la discriminació. Ens trobem majoritàriament amb dues realitats que cal afrontar: d'una banda, els i les joves que marxen dels seus municipis d'origen a la recerca de la llibertat i l'anonimat que els ofereix la gran ciutat, una realitat que fa dècades que ocorre, i d'una altra banda, els nous models de família, que cada cop són més nombrosos i més visibles i cal vetllar perquè no pateixin cap tipus de discriminació.

1. Crear, mesura de les possibilitats, una àrea o regidoria de Drets Civils que englobi les accions contra la discriminació adreçades a dones, joves, immigrants, gent gran, col·lectius desfavorits i, també, la comunitat LGBT.
2. Realitzar actuacions que promoguin l'eradicació d'accions homòfobes o tranfòbiques al municipis
3. Vetllar perquè no es produeixin actuacions discriminatòries als centres escolars ni a les empreses.
4. Vetllar per què els formularis i els registres municipals tinguin en compte la diversitat de models de família.
5. Establir un programa de suport a adolescents i joves GLTB, amb l'objectiu de lluitar contra situacions familiars conflictives, l'assetjament social/escolar i altres formes de violència per raó d'orientació sexual o identitat de gènere.
6. Proporcionar als centres escolars material sobre diversitat afectiva i sexual, tot assegurant la presència normal de l'homosexualitat en les accions de formació i d'informació sobre salut sexual, en especial l'adreçada als i les joves i adolescents.
7. Incorporar a les xarxes de participació local aquelles entitats o grups centrats en el col·lectiu LGBT, assegurant-los el suport municipal i reconeixent-los un paper d'interlocutors.
8. Vetllar perquè totes les biblioteques públiques incorporin fons documental i material LGBT.
9. Promoure xerrades amb les AMPAs i les persones educadores respecte de la diversitat sexual i afectiva i de models de família.
10. Garantir que almenys en un punt del municipi es distribueixin profilàctics les 24 hores del dia, així com la disposició gratuïta de profilàctics i material informatiu actualitzat als Punts d'Informació Juvenil.
11. Promoure accions adreçades a fomentar el respecte cap al col·lectiu LGBT
12. Commemorar les dates assenyalades per al col·lectiu LGBT: el 28 de juny —dia mundial de l'Alliberament Gai i Lesbià—, el 17 de maig —dia mundial contra l'homofòbia—, i l'1 de desembre —dia mundial de lluita contra la SIDA.
13. Fer visible a l'Ajuntament, de forma simbòlica, la bandera de l'arc de sant Martí el dia 28 de juny de cada any.
14. Vetllar específicament per l'atenció i la no discriminació de les persones amb VIH/SIDA i altres malalties de transmissió sexual.
15. Realitzar accions formatives adreçades al personal municipal encarades a que coneguin la realitat LGBT i els nous models de família.
16. Actuar des de l'administració municipal enfront d'afirmacions, declaracions o actituds homòfobes provinents de les diverses comunitats religioses, d'entitats o personalitats del municipi.
17. Promoure la presència de continguts LGBT als mitjans de comunicació municipals.
18. Garantir que als programes educatius, socials i culturals es faci atenció a l'homosexualitat, tenint en compte la seva realitat social i promovent el respecte a la diversitat com a mesura per evitar l'assetjament —bullying— homòfob.

19. Afavorir polítiques comercials i turístiques adreçades a la persones LGBT en aquells pobles i ciutats on hi hagi activitat econòmica d'aquestes característiques. Així mateix, des de l'administració local, assegurar la neutralitat i la no-discriminació dels establiments turístics.

POLÍTIQUES MIGRATÒRIES

Ens trobem amb una nova realitat de moviments migratoris, que requereix nous contextos d'acció en àmbits com el jurídic i de les polítiques públiques de ciutadania, però també en l'àmbit social i de les percepcions.

Tot i la crisi financera, globalment els moviments de la població segueixen augmentant, encara que més lentament. Europa i Àsia són els continents on viuen més immigrants. Tot i que les migracions fomenten el desenvolupament econòmic, molts migrats no assoleixen un nivell de benestar satisfactori. La immigració ha de deixar de concebre's en termes de desenvolupament econòmic i posar èmfasi en la seva condició de persona, subjecte de drets i que pot aportar valors socials i culturals.

Els nostres valors republicans ens recolzen a l'hora de posicionar-nos per afrontar tots els nous i els vells reptes que comporta el fet migratori. I l'àmbit des d'on s'ha d'incidir més és el local.

Cal que parlem de la ciutat real, la del conjunt de la ciutadania, que inclou, lògicament, diferents visions i opinions sobre el fenomen de la immigració. Tenim la responsabilitat de fomentar un discurs públic que promogui una mentalitat oberta a la diferència, a l'acceptació dels canvis socials i a la celebració de la diversitat.

En aquests moments el conjunt de Catalunya té un 16% de població immigrada, encara que no homogènia a tot el territori, percentatge que no inclou les persones catalanes d'origen estranger nacionalitzades per l'Estat espanyol. El saldo negatiu és conseqüència que hi ha més emigració (de catalans i d'estrangers) que immigració (també de catalans i estrangers¹).

Tal i com explica Andreu Domingo (demògraf de la UAB), la tipologia de moviments de població migrada s'amplia i requereix mirar la realitat des d'una perspectiva multidimensional: A Catalunya, viuen persones que retornen al país d'origen; migrants que fan una reemigració, és a dir, que van a altres països un o més membres de la família amb la intenció de tornar; hi ha arrossegaments, és a dir, els fills dels migrants que van néixer aquí o cònjuges catalans que acompanyen al retorn; catalans que marxen a la recerca d'oportunitats d'estudi o laborals. I per una altra banda tenim totes les persones nacionalitzades i instal·lades en els nostres pobles i ciutats on la majoria de la població encara els percep com a "immigrants".

La pregunta relacionada amb la immigració i ciutadania que ens hem de fer des de cada municipi i en funció de les característiques del territori i de la seva població és "*Quins reptes pensem que cal prioritzar d'ara endavant?*"

El marc de referència català és la Llei d'acollida i el *Pla de ciutadania i de les migracions: horitzó 2016* de la Generalitat, que ja contempla les noves competències assolides (els informes d'estrangeria), l'emigració de catalans de tots els orígens i el procés de sobirania nacional. No oblidem que la immigració ja forma part de la nostra estructura social i, que com republicans que som, defensem la plena ciutadania.

Per una altra banda, les polítiques municipals d'acollida i d'acompanyament han de tenir una atenció especial vers la protecció de les persones dins el marc jurídic actual, el qual suposa

restriccions imposades per determinades lleis (accés a la sanitat), la irregularitat sobrevinguda motivada per la precarietat laboral i el Projecte de reforma de l'Administració Local del Govern espanyol.

Altres aspectes que cal redefinir a nivell municipal són la política d'acollida cap a la política d'integració, de la governança protectora a la governança inversora, l'optimització de la gestió dels informes d'estrangeria com a oportunitat d'inclusió en el circuit d'acollida i la reflexió de les ordenances municipals quan aquestes incideixen més en l'estrangeria que en la integració.

Propostes per a la governança municipal:

1. Avançar decididament sobre la construcció i el consens en relació amb l'espai comú en el qual s'organitza la convivència. Cal anar fent una progressiva delimitació d'allò que és part de l'esfera pública i allò que és part de l'esfera privada. Fomentar la participació de catalans d'origen estranger a tots els òrgans locals de participació ciutadana.
2. Creació d'una Taula Interdepartamental, liderada per l'alcalde, per dissenyar i executar els plans de gestió de la diversitat i la cohesió social.
3. Concertar amb el tercer sector, els instruments necessaris per a l'acompanyament de les persones nouvingudes responent a les seves necessitats bàsiques amb recursos normalitzats, i/o específics.
4. Promoure l'ús del català a l'espai públic i el respecte a la diversitat lingüística.
5. Recomanem la incorporació de catalans d'origen estranger en tots els àmbits de la gestió municipal, si compleixen els criteris de selecció establerts.
6. Aprofitar la gestió dels informes d'estrangeria de competència municipal per detectar i resoldre situacions familiars o personals derivades del procés migratori.
7. Dissenyar el programa d'acompanyament al reagrupament familiar, de manera que es produeixi en condicions òptimes i permeti el suport familiar durant els primers mesos de l'arribada.
8. Afavorir la interacció entre grups i associacions d'immigrants amb entitats socials i culturals del municipi.
9. Desenvolupar recursos que promoguin un entorn favorable per a una bona convivència als espais d'ús comú, més enllà de la coexistència entre persones autòctones i nouvingudes.
10. Treballar per millorar el capital social de totes les persones de la ciutat, a partir del reforç i el foment de noves xarxes socials entre persones de diferents orígens.
11. Dissenyar i/o recuperar els plans de barri i els plans comunitaris locals amb la finalitat d'afavorir la distribució heterogènia de la població per a cohesionar la societat.
12. Distribuir de forma equilibrada l'alumnat nouvingut a tots els centres públics i concertats del municipi, amb un itinerari d'acolliment acurat per als infants i les seves famílies, amb l'objectiu de garantir l'èxit escolar en igualtat de condicions.
13. Des de la més estricta laïcitat institucional, promocionar espais de diàleg entre les diverses creences i conviccions, i de foment de la pau, per tal de combatre falsos estereotips i evitar desconfiances.
14. Normalitzar en el calendari municipal d'esdeveniments festius de celebracions d'aquells grups de persones d'altres orígens cultural prou significatius a la ciutat.

15. Potenciar plans destinats a reformular estereotips i prejudicis envers els catalans d'origen estranger a través de la Xarxa Antirumors.
16. Evitar la utilització de les particularitats i símbols culturals i/o religiosos amb finalitats partidistes i de desgast electoral, ja que només aconsegueix generar una percepció esbiaixada de la realitat a la població en general, posant en perill la cohesió social.

COOPERACIÓ I SOLIDARITAT

Durant els darrers anys, el model de desenvolupament predominant ha entrat en una profunda crisi mundial, i les conseqüències econòmiques, sanitàries, alimentàries i ambientals han afectat greument a milions de persones. Una situació que ha empitjorat en la mesura que la crisi financera també ha afectat els compromisos dels països del Nord, donants tradicionals d'ajuda oficial al desenvolupament, provocant una forta retallada en el finançament del desenvolupament per als països més empobrits.

A Catalunya l'extrema dreta ha popularitzat el discurs de "primer els de casa", que segmenta el principi de solidaritat en funció de si aquest s'aplica local o internacionalment, als nascuts dins o fora del país, i als que professen unes creences més o menys allunyades a les de la majoria. Aquests discursos reivindiquen tancar l'aixeta, com si la cooperació fos un privilegi que "ara no toca", obliden que la solidaritat no és donar el que ens sobra sinó compartir el que tenim, i que la cooperació és un acte de responsabilitat i coherència més que de generositat i prestigi.

Per altra banda, l'aprovació de la Llei de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local aprovada pel govern del PP ha determinat la cooperació com una competència impròpia dels ens locals, limitant o eliminant les partides en aquest àmbit.

Aquesta situació ha posat en risc el model català de cooperació municipalista. Un model que va néixer fa 35 anys i que avui està en crisi, com també ho està el principal referent de la cooperació internacional municipalista a casa nostra, el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, que els darrers 4 anys disminuït el seu pressupost en un 30% i que, fruit de repetides crisis institucionals, no ha sabut donar respostes.

I en aquesta crisi hi tenen molt a veure la manca de resultats tangibles, l'aparició d'algunes males pràctiques i la poca connexió del teixit solidari català amb una ciutadania que no percep les polítiques de cooperació com una prioritat per als municipis en temps de crisi, ja sigui perquè no s'ha rendit comptes davant la ciutadania o perquè la tasca de sensibilització feta fins ara no ha estat prou eficaç.

Avui, defensar el compromís solidari amb el desenvolupament humà significa no només no fer marxa enrere en el seu finançament, sinó desplegar una política pública alineada amb un model de cooperació transformador que, al Sud, acompanyi processos locals per eradicar la pobresa, lluitar contra les desigualtats i prevenir les catàstrofes humanitàries i, al Nord, ajudi a construir una ciutadania crítica solidària i responsable mitjançant l'educació per al desenvolupament.

Propostes:

1. Establir criteris ètics, socials i mediambientals en les compres de béns i serveis municipals i adherir l'Ajuntament a la Xarxa de Compra Pública Ètica.

2. Dedicar el 0,7% dels tributs municipals a polítiques de cooperació per al desenvolupament i la solidaritat internacional. Elaborar un Pla estratègic municipal de cooperació i solidaritat amb la participació dels actors locals on es fixin els objectius, les prioritats, les modalitats i l'escenari econòmic del mandat.
3. Impulsar el co-desenvolupament per vincular positivament la migració amb el desenvolupament dels països d'origen de la població nouvinguda, tot vinculant el teixit associatiu local amb els col·lectius de nous catalans i prioritzant l'actuació de cooperació amb els seus països d'origen.
4. Activar mecanismes d'avaluació i seguiment de les actuacions ja realitzades en matèria de cooperació al desenvolupament i solidaritat internacional, per aprendre i destacar les bones pràctiques que permetin millorar la qualitat de la nostra actuació en aquest àmbit i augmentar el grau de sensibilització.
5. Desplegar campanyes de sensibilització, millorar els mecanismes de transparència i activar canals per a la rendició de comptes com el millor mecanisme per enfortir una ciutadania crítica compromesa amb el desenvolupament, la cultura de la pau i els drets humans i compromesa amb les polítiques de solidaritat, tant a nivell nacional com internacional.
6. Comprometre's amb un canvi de model de cooperació al desenvolupament municipalista que cerqui el valor afegit en l'enfortiment de la governança democràtica, la construcció de pau i l'equitat entre dones i homes, prioritzant el treball amb les entitats solidàries del municipi i els projectes d'educació per al desenvolupament, i desplegant cooperació directa amb els ens locals del Sud.
7. Refundar el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament per convertir-lo en una eina útil per als reptes del sector, i recuperar el suport ciutadà a les polítiques de cooperació i solidaritat internacional del municipalisme català.

GENT GRAN

En els darrers anys, els canvis demogràfics i l'evolució social han generat un important augment de l'esperança de vida a casa nostra, la qual cosa ha provocat un increment, que anirà en augment, del pes social de la gent gran. Les administracions tenen com a un dels principals objectius promoure la qualitat de vida i el benestar a tots els nivells en aquest procés d'envelliment. Des dels ajuntaments, doncs, cal promocionar un conjunt d'accions que han de portar a visibilitzar la gent gran, a fer-los participants per exercir els seus drets i deures, sense oblidar de promoure la interrelació entre persones de diferents generacions.

1. **Afavorir la participació de la gent gran** en la formulació de les polítiques que els afectin directament.
2. **Impulsar polítiques que afavoreixin la relació intergeneracional** entre la gent gran i la gent jove. Compartir temps i experiències.
3. **Plans de dinamització socio-cultural** per a la gent gran.
4. **Estimular, integrar i promocionar la gent gran perquè es vinculi amb el seu entorn veïnal i socio-cultural.**
5. **Afavorir el voluntariat actiu** en casals, centres cívics i associacions.
6. **Sensibilitzar la ciutadania pel respecte i l'atenció a la gent gran.** Fomentar les activitats intergeneracionals de tot tipus.
7. **Impulsar polítiques per a un envelliment actiu**, d'autonomia de les persones i de suport a la gent gran que viu sola.
8. **Incrementar les actuacions esportives i d'exercici físic** i totes aquelles encaminades a millorar la qualitat de vida i la salut.
9. **Impulsar la participació en el foment, recerca, estudi i difusió de la memòria històrica i col·lectiva.**
10. **Promoure les Aules d'extensió universitària per a la gent gran**, per tal que siguin espais per promoure l'aprenentatge i l'intercanvi de coneixements i d'experiències.
11. **Afavorir l'aprenentatge de les noves tecnologies de la informació i la comunicació (TIC)** perquè la gent gran es desenvolupi personalment i aprofiti totes les possibilitats potencials de relacionar-se amb altres persones i conegui tots els recursos disponibles a la xarxa.
12. **Promocionar les vacances, els intercanvis i el turisme per a gent gran** que realment siguin culturals, formatius i conviviais.
13. **Facilitar la mobilitat i promoure l'accés a activitats i serveis amb descomptes** per tal de contribuir amb les persones grans amb menys recursos.
14. **Impulsar la participació de les entitats de gent gran en els afers col·lectius** del poble o la ciutat.
15. **Potenciar l'atenció domiciliària**, com aquell aspecte que pot donar major qualitat de vida, sempre i quan les condicions de la persona gran ho permetin.
16. **Facilitar els àpats en Centres de dia i/o Residències** a les persones gran que ho sol·liciten amb el corresponent informe dels Serveis Socials.

17. Adequar els espais domèstics de les persones grans a les seves necessitats per evitar riscos innecessaris (arranjament d'habitatges).

PARTICIPACIÓ CIUTADANA I MOVIMENTS SOCIALS

Participació ciutadana

Parlar de participació en una democràcia podria semblar una quimera, si no fos perquè les pròpies democràcies representatives tenen també les seves limitacions i, sobretot, necessiten ser permanentment validades per aquells als quals pretenen representar i servir. En un context de manca de credibilitat de l'acció política en general i de la cultura de l'efímer, és imprescindible que des de l'àmbit municipal es potenciïn i es revitalitzin tots aquells espais i fórmules participatives que promoguin, facilitin i coresponsabilitzin el conjunt de la ciutadania en els afers públics de la seva comunitat convivencial.

L'ideari republicà d'Esquerra ofereix al conjunt de la societat catalana un magnífic patrimoni conceptual i instrumental per tal que la pròpia societat vagi guanyant espais de sobirania en l'exercici diari de la democràcia. No es poden construir ciutats i/o pobles a partir de dinàmiques dels uns contra els altres o dels uns al marge dels altres. La ciutadania es construeix amb els uns i els altres en benefici de l'interès comú. Tot allò que no vagi en aquesta direcció afebleix la democràcia i, per tant, en el nostre país, la consciència nacional i social.

Ara bé, a l'hora de propiciar processos i espais participatius, és essencial que tinguin uns nivells de credibilitat imprescindibles. Aquests venen donats per la percepció que en tinguin els propis agents participatius. Cal conjugar representativitat formal i legal, que ve donada pels processos electorals de sufragi universal i per les formes de representació "no electorals" però que compten amb tota la formalitat institucional que correspongui i alhora són plenament assumides per consens de la part de la ciutadania que en forma part. En aquest sentit, Esquerra promourà en els diversos municipis del país la creació de dinàmiques i instruments de representació efectiva i activa de la ciutadania, mitjançant la creació de consells sectorials, territorials i veïnals de participació que tindran en el Consell de ciutat, de vila, o de poble la seva màxima representació. La funció pedagògica, assessorà i d'anàlisi de les diverses polítiques públiques municipals estarà garantida pels diversos equips de govern de cada ajuntament.

1. Acostar a la ciutadania la política i la gestió municipals en base a audiències públiques periòdiques on els regidors donin compte de les seves actuacions.
2. Programa de regidors de proximitat o de barri per a poblacions superiors a 15.000 habitants o nuclis de població amb una àrea de més de 7km².
3. Aprofundir en la correspondència i la coresponsabilitat entre institució pública i ciutadania, perquè és bàsica en una societat justa i que pretén ser equitativa.
4. Si no existeix, crear el Consell de ciutat, vila o poble com a òrgan representatiu —no electe— per definició de la societat organitzada. Ha d'actuar com a consell assessor de la corporació municipal. És el consell de consells, i està integrat pels Consells sectorials, més els organismes representatius de la ciutat i ciutadans i ciutadanes a títol personal, consensuats pels electes locals.
5. Fer els pressupostos participatius, tant en la fase d'elaboració com en la seva posterior avaluació.

6. Donar al teixit associatiu del municipi un autèntic estatus institucional i protocol·lari, sobretot amb les associacions de veïns i veïnes i comercials.
7. Establir reconeixements públics de ciutadanes i ciutadans i entitats "exemplars" pel que fa a les seves conductes cíviques en benefici de la col·lectivitat. La votació haurà de ser popular.
8. Promocionar decididament el voluntariat cívic a partir de la institució pública.
9. Potenciar les manifestacions públiques del teixit associatiu —mostres d'entitats, dia del ..., etc.
10. Crear unitats, serveis, oficines de ciutadania i desenvolupament comunitari, com a ens dinamitzadors del teixit associatiu.
11. Potenciar les polítiques de comunicació com a eina de relació entre la ciutadania i l'ajuntament. Mitjançant l'Oficina d'atenció a la ciutadania, l'Ajuntament garantirà l'accés dels ciutadans i les ciutadanes i de les entitats a la informació relativa a l'activitat municipal.
12. Entendre la participació com una oportunitat òptima per a enfortir els lligams i la integració col·lectives.
13. Evolucionar l'actual model de subvencions a les entitats locals a un model on els contractes programa o els convenis de col·laboració siguin l'eix de la relació, allà on sigui possible.
14. Elaborar plans d'usos i serveis per als centres escolars del municipi, en resposta a la necessitat d'obrir-los al seu entorn i ser un element central de la participació de la ciutadania.
15. Fomentar la participació de la ciutadania a les entitats i les associacions locals de caràcter social, cultural, esportiu i solidari, entenent-les com a centres de desenvolupament personal, i fent especial atenció a l'associacionisme de dones, així com a la participació de les dones en el teixit associatiu local.

Moviments socials

Una de les característiques dels moviments socials és el coneixement i el treball de proximitat que realitzen aquests moviments, la detecció de problemàtiques i dels dèficits del nostre municipi, així com la seva capacitat d'organització i mobilització social. Detectar i treballar amb aquests moviments permetrà als ajuntaments desenvolupar respostes més eficients a les necessitats socioculturals que es generen.

1. Fomentar, promoure i garantir la participació del teixit associatiu, de la societat civil organitzada i de les entitats locals del municipi.
2. Garantir l'accés a les noves tecnologies per a totes les entitats que no disposin dels recursos econòmics, materials i humans suficients. Utilitzar el domini .cat en totes les noves webs i portals en què l'Ajuntament hi contribueixi o promogui.
3. Establir un canal de comunicació i coordinació entre l'Ajuntament i el municipi en tots aquells temes en què la societat s'organitzi a través d'associacions o moviments de caràcter cívic i local.
4. Enfortir la xarxa associativa i garantir-ne la interlocució, la comunicació i la participació en els temes rellevants que afectin el municipi, sent especialment sensibles a les reivindicacions que es plantegin si són d'interès general i beneficien el conjunt de la població. Garantir la presència associativa a tots els consells de participació —òrgans sectorials, consells municipals, consells de barri, etc.

5. Facilitar, en general, la interlocució i la informació complementària de les demandes expressades per tal d'abordar amb rigor les solucions necessàries.

JOVENTUT

(programa JERC)

document de treball

BONES PRÀCTIQUES DE MUNICIPIS COHESIONADORS

1. AULA DE FORMACIÓ MUNICIPAL. Ajuntament de Sant Martí de Tous

1. DIAGNOSI

Al municipi es realitzaven de manera més o menys periòdica diferents cursos o activitats esportives organitzades o coordinades per l'Ajuntament, però es comunicaven o publicitaven de manera individual. En aquest sentit vam analitzar la necessitat de agrupar aquesta oferta sota d'una marca única, amb una difusió clara per semestres.

2. PROPOSTA

Amb aquesta idea va néixer l'AULA DE FORMACIÓ MUNICIPAL. El concepte bàsic es que l'Ajuntament un cop per semestre (dos vegades l'any, setembre i febrer), publicitat una sèrie d'activitats formatives o esportives, aquestes es realitzaran o no dels alumnes que s'apunten a l'activitat, donat que la base de tota l'oferta es que l'ajuntament cedeix l'espai i coordina els alumnes amb els professors (no assumint cap cost dels mateixos). El fet que l'Ajuntament posi a disposició dels cursos les aules en si sense repercutir cap cost al professor fa que puguem taxar els costos amb tots els docents. En el supòsit que no es reuneixin els alumnes mínims que facin el cost raonable, el curs no es realitza però tornarà a publicitar-se en el següent semestre.

Cal destacar que l'aula de formació municipal no pretén en cap cas substituir l'oferta d'activitats extraescolars organitzades per l'AMPA del CEIP, l'oferta va dirigida a tot el col·lectiu de veïns que no es troben en edat escolar.

Dins d'aquest concepte que a anat creixent em afegit les següents línies de treball:

Becaris Estiu: Programa de contractació pel període d'estiu d'estudiants universitaris del poble per realitzar feines varies en funció dels estudis cursats. Feines generals d'administració o recepció o treballs més específics en funció de la formació dels nois o noies.

Projectes Finals de Carrera: L'Ajuntament assumeix les tasques de tutoria i despeses complementaries de projectes finals de carrera, podent utilitzar els mateixos projectes com a avantprojectes per sol·licitar subvencions o estudis preliminars. Per exemple un estudiant d'enginyeria tècnica d'obres públiques va realitzar l'avantprojecte de la nova zona esportiva, assumint la tutoria per part de l'arquitecte municipal i assumint les despeses de topografia i geotècnia. (S'adjunta ultima oferta setembre de 2014, Annex 3)

3. RESULTAT

Imatge d'oferta conjunta i creació de marca,, alta participació, oferta variada i continua. Des de l'any d'inici de l'activitat 80 alumnes de mitjana semestral en un municipi de 1.200 habitants, realitzant cursos tant diversos com alemany, angles a diferents nivells, català, informàtica, fotografia, pintura, gimnàstica, yoga, teràpies naturals... .

4. REGIDOR RESPONSABLE

Dolors Moreno i Rodríguez / David Alquézar i Claramunt

2. MUNICIPALITZACIÓ DE BEQUES ESCOLARS. Ajuntament de Caldes de Montbui

1. Diagnosi (per què ho heu impulsat, motivació, problemàtica, repte a resoldre)

La Generalitat deixa d'atorgar diferents tipus de beques com per exemple les d'escolarització i menjador a les escoles bressol; material escolar i llibres; taller d'art i escoles de música; colònies i crèdits de síntesi.

Com que tot l'alumnat ha de tenir les mateixes oportunitats, des de l'Ajuntament de Caldes de Montbui es va fer una aposta per seguir mantenint aquestes beques per garantir que tots els infants i joves tinguin accés a la mateixa formació.

Això comporta fer canvis al pressupost municipal dotant les partides d'ajudes a l'escolarització i a l'atenció social amb més diners, així com la coordinació amb els diferents actors implicats.

2. Proposta (què heu fet, com i per què heu triat aquesta proposta)

Es crea una taula de coordinació entre les regidories d'Educació i Acció Social, fent reunions periòdiques entre els professionals dels serveis socials municipals i els centres educatius. També es va unificar la tramitació de totes les diferents beques en una sola sol·licitud en un fet que eliminava molta burocràcia pels usuaris.

Hem triat aquesta proposta perquè això garanteix que tot l'alumnat tingui les mateixes oportunitats d'educació i formació.

3. Resultat (si ha estat una experiència d'èxit, quins resultats ha donat, quines valoracions d'heu fet).

La tramitació conjunta de beques ha estat molt ben valorada per les famílies i pels professionals dels serveis socials municipals. Pel que fa a l'alumnat, les beques garanteixen que tots els alumnes disposin d'un material escolar que és força car.

En quan a les beques d'escola bressol, en un moment on les inscripcions anaven molt a la baixa, les beques garantien que es mantinguessin obertes les dues escoles bressol municipals de forma que totes les famílies que volen fer ús del servei ho poden fer. En el cas de les famílies que no podien complementar el copagament de l'escolarització de 0-3 anys, els serveis socials l'han garantit fent front a l'import que en pagaven.

4. Regidor/regidora de contacte per a més informació

Roser Guiteras (regidora d'Educació de l'Aj. de Caldes de Montbui)

Isidre Pineda (regidor d'Acció Social de l'Aj. de Caldes de Montbui)

3. REBOST SOLIDARI D'ALIMENTS. Ajuntament de Caldes de Montbui

1. Diagnosi (per què ho heu impulsat, motivació, problemàtica, repte a resoldre)

Diferents actors al municipi repartien pel seu compte aliments a les persones necessitades: Càritas, Creu Roja i Esglésies Evangéliques. L'Ajuntament hi participava però només amb el repartiment amb Creu Roja fent les valoracions socials. Hi havia usuaris duplicats que recollien aliments a diferents entitats. En el cas d'algunes entitats es donava els aliments a totes les persones que ho demanaven, sense prèvia valoració d'un tèctic especialitzat en treball social.

El repte a resoldre era unificar la llista d'usuaris de les diferents entitats i que l'Ajuntament fes les valoracions socials i la derivació cap a les entitats. Finalment, el més ideal era unificar el punt de repartiment a un únic espai compartit per les entitats.

2. Proposta (què heu fet, com i per què heu triat aquesta proposta)

En primer lloc era necessari fer entendre a les entitats que els especialistes per fer les valoracions socials als usuaris eren els Serveis Socials de l'Ajuntament. Havien d'entendre que això no era una pèrdua de la capacitat de decisió de l'entitat, sinó una ajuda per poder donar els aliments a aquells que realment ho necessitaven.

(L'Església Evangélica no va voler participar del projecte ja que ells entenen el repartiment d'aliments és un gest de caritat religiosa que no es pot denegar a qui ho demana).

El següent pas era unificar la llista d'usuaris. En un primer moment de la llista única es derivava l'usuari a la seu de Càritas o a la de Creu Roja, però així s'evitaven duplicitats. Aquest pas va ser molt important.

El següent era que els voluntaris de cada entitat coneixessin què feia l'altra entitat. Vam fer trobades conjuntes entre els voluntaris de Càritas i Creu Roja als seus locals i de forma distesa. Hi havia una desconfiança inicial a cada entitat ja que cadascú pensava que ells treballaven més i millor. Amb aquestes trobades els voluntaris es van anar coneixent i perdent la por.

Juntament amb Càritas i Creu Roja, vam anar a visitar a altres espais conjunts de magatzems solidaris d'aliments, concretament a Vic, Salt i Terrassa. En aquest punt es va afegir l'entitat local del Rotary Club, molt enfocada en la logística del projecte. També ha fet algunes aportacions materials com per exemple estanteries, PC o el mateix rètol.

El pas definitiu va ser buscar un local conjunt per Càritas i Creu Roja que fos el centre de repartiment d'aliments. L'Ajuntament n'assimila el lloguer. Es va establir una cistella tipus i es van coordinar les entregues d'aliments.

Es va intentar preservar la marca de cada entitat i es van comprar uns plafons perquè cadascuna tingués el seu espai per penjar notícies i anuncis dins del local i fes els repartiments en hores diferents.

3. Resultat (si ha estat una experiència d'èxit, quins resultats ha donat, quines valoracions d'heu fet).

El resultat final ha estat molt satisfactori. Amb el Rebost Solidari d'Aliments de Caldes hem creat una xarxa entre l'administració i els voluntaris que permet arribar a detectar situacions de risc o de pobresa i afrontar-les. D'aquesta forma s'atèn als usuaris amb molta dignitat i professionalitat a un únic punt del municipi. Fins i tot molts d'ells s'han fet voluntaris. A dia d'avui s'atenen a moltes famílies de forma coordinada entre les tres entitats i l'Ajuntament.

4. Regidor/regidora de contacte per a més informació

Isidre Pineda (regidor d'Acció Social de l'Aj. de Caldes de Montbui)

4. NOU ESPAI DE DIÀLEG EN LA COOPERACIÓ MUNICIPAL. Ajuntament de Caldes de Montbui

1. Diagnosi (per què ho heu impulsat, motivació, problemàtica, repte a resoldre)

La cooperació municipal que feia l'Ajuntament de Caldes de Montbui es treballava només amb un únic actor: l'entitat local Caldes Solidària. Aquesta entitat havia estat molt potent durant uns anys però darrerament li costava impulsar activitats locals i presentar projectes de cooperació per al desenvolupament.

2. Proposta (què heu fet, com i per què heu triat aquesta proposta)

Amb la crisi, les partides de cooperació van veure disminuïdes les seves assignacions. La relació amb Caldes Solidària va ser tensa en aquest moment. La mateixa entitat va fer la proposta de crear un espai de diàleg per parlar sobre "Cooperació, Solidaritat, Pau i Drets Humans" per fer més pressió. També volien condicionar l'acció social municipal ja que hi havia la sensació que es feia poca cosa per ajudar als més afectats per la crisi.

La Taula va proposar crear un "Consell", però el Consistori va proposar una "Taula". El fet que fos una Taula donava més llibertat i obertura i impedia la politització de l'espai. Es van convidar a totes les entitats socials del municipi com Càritas, Creu Roja, Rotary, Esglésies Evangèliques, Top Manta; com també Caldes Solidària. A les primeres sessions es va explicar la feina que feia la regidoria per intentar posar-la en valor. Moltes de les entitats avalaven aquesta feina i donaven legitimitat a algunes decisions polítiques.

Una de les demandes que hi havia era conèixer l'estat de la pobresa al poble. Es va encarregar a un sociòleg extern fer un estudi en aquest sentit i la conclusió va ser fulminant: existeixen situacions concretes de risc però des de l'administració s'estan affrontant les urgències socials. Seguint aquesta línia, també es va fer alguna sessió on es va explicar tota la feina que feien els Serveis Socials Municipals per explicar totes les ajudes que s'oferien i la feina que feia el Consistori.

Paral·lelament es va crear una comissió de cooperació que va establir quins criteris havien de tenir els projectes finançables des de l'Ajuntament. Aquests criteris es van portar al Fons Català de Cooperació perquè els convertís en unes bases per a la convocatòria 2015 de projectes de cooperació.

3. Resultat (si ha estat una experiència d'èxit, quins resultats ha donat, quines valoracions d'heu fet).

La cooperació a nivell local ja no només es treballa amb aquesta entitat, sinó que es debat de forma participativa a la Taula de Cooperació, Solidaritat, Pau i Drets Humans.

4. Regidor/regidora de contacte per a més informació

Isidre Pineda (regidor de Cooperació)

673.023.823

pinedami@caldesdemontbui.cat

document de treball

MUNICIPIS SOSTENIBLES

L'ESPAI CÍVIC. URBANISME, SOSTENIBILITAT I GOVERNANÇA

I.-Tot i que etimològicament “urbanisme” té a veure amb l'ordenació de la ciutat, la realitat indica que la majoria de fenòmens que passen a dins dels municipis des del punt de vista físic, estan directament relacionats amb el que succeeix al seu “hinterland” immediat, raó per la qual des de la meitat del segle XX la reflexió urbanística incorpora gradualment la interrelació amb la planificació física d'àmbits superiors al municipi i la planificació econòmica, incorporant gradualment també la perspectiva ambiental. Per tant **l'urbanisme** en l'actualitat no es altre cosa que una perspectiva global de la relació de l'home amb el medi en que es desenvolupa, que fa de l'ordenació del sòl el seu eix.

Només des d'aquesta perspectiva es pot entendre que malgrat que des del “Reglamento de Obras, Servicios y bienes Municipales” i l'“Estatuto Municipal” de Calvo Sotelo, ambdós de 1924, l'urbanisme es una competència bàsicament municipal, la legislació urbanística estableixi la necessària coherència dels plans urbanístics amb el planejament territorial, a banda d'establir categories de planejament urbanístic supramunicipal que s'imposen jeràrquicament al planejament urbanístic municipal. *(En l'actualitat els articles 13 i 56 del Text Refós d'Urbanisme i Llei 23/1983 de Política Territorial).*

També des d'aquesta perspectiva cal entendre la introducció del **principi del desenvolupament sostenible a la legislació urbanística**, mancat encara però de llarg recorregut pel que fa al planejament vigent a Catalunya, atès que tot i incorporar-se el concepte a la Llei d'Urbanisme de 2002, la mateixa llei renúncia a manca d'adaptació espanyola de la Directiva 2001/42/CE de 27 de juny de 2001 de l'avaluació ambiental de plans i programes, a incorporar-la a l'ordenament català, cosa que no es fa fins l'any 2006.

Finalment es destacable com el **concepte de desenvolupament sostenible** formulat en la clàssica definició de la Comissió Brundtland de la ONU, com només aquell que es capaç de perdurar, incorporant les dimensions d'eficiència econòmica (economia), qualitat ambiental del medi natural i cultural (ecologia) i cohesió social (societat), **s'ha re definit incorporant la governança democràtica**, es a dir el dret al bon govern i a la bona administració, d'especial rellevància si considerem que alguns dels drets que es reconeixen a la majoria de constitucions occidentals estan vinculades al medi ambient urbà.

Pel que fa a Catalunya, aquest dret al bon govern el trobem recollit a l'article 30 de l'Estatut del 2006.

II.- La fi de la dicotomia ciutat/sostenibilitat

“...A llarg termini les ciutats no poden satisfer la seva funció de motor de progrés social i creixement econòmic tal i com es descriu a la estratègia de Lisboa a menys que siguin capaces de mantenir l'equilibri social, protegir la seva diversitat cultural i establir una elevada qualitat pel que fa al disseny, l'arquitectura i el medi ambient...”

“...la interacció entre l'arquitectura, planificació urbana i de les infraestructures s'ha d'intensificar per tal de poder crear espais públics atractius i humans...”

“...Una contribució essencial tant a la qualitat de vida com del medi ambient es pot fer mitjançant un transport urbà sostenible, accessible i assequible...S’han de millorar les infraestructures tècniques, en especial el subministrament d’aigua i el tractament de les aigües residuals i altres xarxes de subministrament...L’eficiència energètica es un requisit clau per als serveis d’utilitat pública. L’eficiència energètica en els edificis s’ha de millorar, tant en els existents com en els de nova planta...”

“ Una base important per un us eficient dels recursos es una estructura compacta d’assentaments. L’estratègia d’integrar els usos de vivenda, treball, educació, compres i oci en els barris ha resultat ser especialment sostenible...”

“Les nostres ciutats s’han d’adaptar a l’amenaça del canvi climàtic global. Un desenvolupament urbà ben dissenyat pot afavorir un creixement basat en la reducció de combustibles fòssils, millorar la qualitat ambiental i reduir les emissions de carboni...”

(Carta de Leipzig sobre ciutats europees sostenibles. Aprovada en la reunió informal de Ministres de Desenvolupament urbà i cohesió territorial celebrada a Leipzig el 24/25 de maig de 2007)

Es previst que el 70% de la població mundial visqui en ciutats l’any 2050 (Un 50% el 2008. Dades extretes de la presentació de la metodologia de treball Ecobarri Vallbona. Institut de ciència i Tecnologia Ambiental UAB (ICTA) i a hores d’ara 4 de cada 5 europeus vivim en ciutats.(Comunicació de la Comissió al Consell i al Parlament Europeu sobre una estratègia temàtica sobre el medi ambient urbà (COM (2005) 718 final), formulada en compliment de Sisè Programa d’Acció de la Comunitat Europea en matèria de Medi Ambient (Decisió 1600/2002/CE del Parlament Europeu i del Consell de 22 de juliol de 2002)

Dins el fet municipal, la ciutat de manera rellevant es situa en el centre de qualsevol estratègia política per la sostenibilitat.

III.- El gaudi i preservació d’una part rellevant de drets ciutadans reconeguts en les constitucions del nostre entorn polític estan vinculats al medi ambient urbà.El “dret a la ciutat” (o a determinat model de ciutat, una ciutat sostenible); les cartes de drets en relació a l’ús del sòl, interaccionen amb drets fonamentals dels ciutadans.

L’article del Tractat de la Unió Europea que dona cobertura a les competències sobre utilització del sòl, l’article 175, forma part del Títol competencial sobre medi ambient; res a veure amb una regulació del sòl des del punt de vista patrimonial. Inclús el Tribunal Constitucional Espanyol seguint la doctrina del Tribunal Europeu de Drets Humans ha vinculat la defensa del dret a la intimitat amb el dret al medi ambient, quan ha equiparat la contaminació acústica a la vulneració de la intimitat.(STC 119/2001 de 24 de maig).

El dret més progressista i modern, fa temps que vincula a la llum de clàusula de l’estat social, el dret al gaudi d’un habitatge “digne” a un “habitat” o medi ambient adequat i a unes condicions ambientals mínimes, on es desenvolupi la dignitat de la persona i els drets que li són inherents. Tant formen part del medi ambient, el medi natural,com el medi artificial “la ciutat” on es troben a més una part important dels béns públics que conformen el patrimoni col·lectiu.

En definitiva el medi ambient es un concepte estructural, no una mirada descriptiva sobre determinats elements.

IV.- La ciutat en el seu conjunt es l'espai cívic. L'urbanisme mes enllà de la distribució dels usos i activitats sobre el territori i la delimitació dels espais privats dels públics, genera **l'espai cívic**. Aquest es l'espai socialitzat on es genera el contacte, la identitat, l'acció i el conflicte, és un espai en continua redefinició. Per això des d'Esquerra proposem mesures i accions perquè es produeixin i es millorin les condicions que fan d'aquests espais punts de trobada. També la seva governança democràtica d'acord amb el paradigma del dret al bon govern i a la bona administració que recull l'Estatut. És en aquest espai on les polítiques d'Esquerra han d'anar dirigides a fer d'aquest un pilar fonamental de la cohesió social del municipi.

Des d'Esquerra concebem la participació dels ciutadans i ciutadanes en aquest espai a través del civisme, perquè les nostres propostes provenen dels valors republicans —llibertat, justícia, comunitat. Volem aconseguir el compromís de les persones en la creació i la participació d'aquest espai. Hem de fer de l'espai cívic un lloc de trobada i de contacte, hem de transformar l'espai públic i l'espai privat en espai cívic.

Per poder generar sinergies positives en l'espai cívic, hem de fer polítiques transversals que permetin treballar àmbits com l'ambiental, l'urbanisme, la mobilitat, l'habitatge i la seguretat, polítiques pensades per a les persones i que ens ajudin a teixir una societat més justa.

Aquest espai ha d'ésser el referent dels nostres municipis on la trama urbana sigui l'eix vertebrador de les activitats socials i econòmiques, i on el model urbanístic sigui un marc integrador en tots els sentits.

Ens hem d'allunyar del model urbanístic extensiu que tant s'ha desenvolupat al nostre país, i que no és l'idoni per generar aquest espai cívic. Creiem en un model compacte i mediterrani, hem de potenciar la identitat i la pertinença, a través del reconeixement històric i del patrimoni de cada municipi.

Des d'Esquerra creiem en la configuració de l'espai cívic, com un resultat de l'acció de les persones, les quals li donaran una identitat i un simbolisme propi. Per això, els ajuntaments d'Esquerra proposen polítiques locals públiques pensades per a les persones i per a la seva quotidianitat, perquè a través d'elles aconseguim una societat més justa, lliure i igualitària.

Per tant, l'espai cívic és fonamental en el respecte als altres, en la convivència, en la llibertat de la ciutadania. Amb aquest objectiu aconseguit, tindrem municipis més agradables, més amables, en definitiva, municipis més humans.

V.- En aquests moments les polítiques d'urbanisme a Catalunya es troben en procés de debat a partir de la creació mitjançant l'Ordre TES/110/2013 del Comitè d'Experts per a la reforma de les polítiques d'ordenació territorial i d'urbanisme a Catalunya. El debat incorpora reflexions sobre la supramunicipalitat en les actuacions, equipaments i activitats que ho requereixi la planificació territorial, compartint beneficis, càrregues i ingressos tributaris; també les competències municipals en l'urbanisme d'acord amb la capacitat real de gestió del mapa municipal existent.

La perspectiva d'un Programa marc per a unes eleccions ha de ser una eina per afrontar els reptes de gestió política i administrativa amb el dret vigent, per la qual cosa **ens centrarem en els marc legal vigent, això si des de la perspectiva de la reivindicació de l'apoderament ciutadà en la presa de decisions urbanístiques, propi d'una democràcia avançada**, doblement legítima si partim d'uns drets i deures de ciutadania en relació al territori i l'urbanisme que no tenen res a veure amb la condició de propietari, quina defensa aferrissada pels ajuntaments d' ERC hauria d'evitar noves bombolles immobiliàries.

La darrera legislació del sòl instaura un dret a la ciutat, un catàleg de drets i deures de ciutadania en relació al territori, amb independència de la condició o no de propietari, i diferent dels drets i deures d'aquesta condició, i a la iniciativa en el seu desenvolupament més lligada a la llibertat d'empresa. (Apartat IV dels preàmbul i articles 4 i 5 del Text Refós de la Llei del Sòl de 2008).

En definitiva, en un procés polític iniciat amb la Conferència d' Estocolm de 1972, que ha arribat a la primera dècada del segle XXI amb múltiples concrecions tant jurídiques com declaratives ¹, quin detall ha conformat una nova branca del dret, el Dret Ambiental. L'urbanisme i també l'ordenació territorial ha d'expressar una síntesi entre política econòmica, social, cultural i ecològica similar a la que inspira la noció de desenvolupament sostenible.

Aquest paradigma és indefugible per a qualsevol reflexió urbanística i/o arquitectònica en l'actualitat.

1

Podríem esmentar de manera no exhaustiva: L'Agenda 21 aprovada a la cimera de Rio de Janeiro de 1992 ; la Carta d'Aalborg de 1994 ; el protocol de Kyoto o l'estratègia de Göteborg. També la Declaració de Toledo sobre desenvolupament urbà de 2010

SOSTENIBILITAT

Esquerra Republicana, garantia per a un desenvolupament local sostenible

La sostenibilitat és un concepte global que integra els aspectes econòmics, socials i ambientals i que esdevé un autèntic full de ruta per a l'acció política. No podem destriar o separar, per exemple, la igualtat d'oportunitats de les polítiques de transport públic, ni l'urbanisme de la contaminació, ni l'equilibri de rendes del dret a l'accés a un medi saludable, ni la gestió dels recursos naturals de l'activitat econòmica. La sostenibilitat no és, doncs, una opció ideològica o de vida, com sovint es pretén fer veure des d'alguns àmbits, sinó una premissa bàsica per a les polítiques modernes que, de debò, busquin la millora de la qualitat de vida, la justícia social i el benestar econòmic de la ciutadania sense malmetre les possibilitats futures.

Cada poble i cada ciutat s'ha de veure com un sistema en interacció amb el seu entorn, i aquest punt de vista ha de regir el nostre plantejament en dissenyar ciutats i pobles que contribueixin a un nou model de desenvolupament orientat a la millora constant de la qualitat de vida dels seus ciutadans i ciutadanes, sota paràmetres i criteris del segle XXI.

En aquest sentit, els municipis de Catalunya, com a primer esglaó en l'organització social i política i com a part constituent bàsica del propi país, han d'afrontar un seguit de reptes que no només tenen a veure amb reivindicacions conservadores o basades en un ideal romàntic de manteniment del patrimoni natural o de l'equilibri territorial, que també, sinó que són reptes que venen determinats per factors estructurals del nostre model socioeconòmic i que afecten de manera palesa el territori, la qualitat de vida i la disponibilitat dels recursos immediats, fins a posar en entredit la viabilitat del funcionament actual.

Ja no és qüestió de "comptabilitzar" desenvolupament i sostenibilitat, es tracta que, en ple segle XXI, ja no podem separar la idea de desenvolupament de la idea de sostenibilitat, ja són un sol concepte i cal actuar localment en conseqüència. Des dels ajuntaments, Esquerra assumeix el repte de fer de la sostenibilitat —en tots els seus sentits— el full de ruta per al desenvolupament integral de pobles, viles i ciutats del nostre país, amb total coherència i responsabilitat.

Desenvolupament local sostenible

Els ajuntaments d'Esquerra traçaran estratègies de desenvolupament local sostenible que aniran més enllà de la durada d'un mandat i més enllà de les qüestions purament econòmiques o ambientals. Aquestes estratègies han d'integrar tots els aspectes econòmics, socials, ambientals i territorials del municipi i marcar el full de ruta cap a l'assoliment d'un model de desenvolupament i de millora de la qualitat de vida perdurables.

Calen polítiques valentes per fomentar la producció i el consum local a través del planejament general, s'han de crear des de la base les condicions necessàries per aconseguir una economia de proximitat, és per això que són fonamentals les polítiques de cooperació entre municipis.

L'espai agrari ha d'ésser incorporat pels ciutadans com un equipament més de la ciutat, i per tant, hem de dotar aquests espais de la rellevància que es mereixen.

Cal tenir molt present les aportacions entorn el concepte i al paradigma de les smart city, un nou concepte però que cal tractar-lo en la seva globalitat, i no deixar-nos enlluernar amb les propostes de les grans corporacions que darrera d'aquest nou concepte, només hi tenen l'incentiu econòmic lligat als canvis tecnològics.

Impuls per al sector primari:

1. Cal considerar estratègic per al país, des del punt de vista econòmic, ambiental i, sobretot, territorial el relleu d'un sector primari potent, basat en una producció de qualitat i en una transformació excel·lent que aportin valor afegit als productes.
2. Cal que elaborem un mapa dels espais d'interès agrícola del municipi, on el proveïment alimentari pot ésser una peça clau, on potenciarem a través de la intermediació pública els bancs de terres, ja sia de grans extensions com de la petita horta. Hem de reconèixer la terra com un bé a protegir.
3. Promoure àrees de protecció agrícola local, no com a reserves agràries, sinó com a veritables motors de producció de productes locals de qualitat.
4. Fomentar l'agricultura integrada, adaptada a les característiques del territori i que minimitzi la seva dependència hídrica i dels productes fitosanitaris, i així permeti la revalorització dels productes autòctons i dels seus transformats.
5. Impulsar l'agricultura ecològica des de la planificació i des de la gestió dels espais rurals, i potenciar les cooperatives de consum de proximitats a dins dels municipis.
6. Fomentar estratègies de promoció i comercialització que converteixin el mercat interior en el principal mercat dels productes autòctons mitjançant el suport de les noves tecnologies i la concertació amb el sector turístic local.
7. Promoure i relleu fires i cicles gastronòmics, així com la participació del municipi en la promoció local i comarcal, etc.
8. Promoure l'establiment de denominacions locals protegides i de segells de qualitat agroalimentària i ambiental a nivell local i supramunicipal.
9. Declarar els municipis zona lliure de transgènics i treballar per a una normativa estricta pel que fa a l'etiquetatge i la informació al consumidor.
10. Establir uns Plans Locals de Gestió Forestal sota els criteris de la sostenibilitat, la biodiversitat i l'eficiència, molt especialment en aquells municipis amb predomini de forests comunals.
11. Impulsar la reintroducció de la masoveria en aquelles zones amb un major grau d'abandonament agrícola, sota criteris d'innovació en la gestió agroambiental i en la singularitat i excel·lència dels productes obtinguts.
12. Promoure les experiències innovadores d'aplicació de la ramaderia tradicional, especialment en la gestió forestal i d'espais protegits.
13. Protegir les activitats agràries i ramaderes i prioritzar-les per damunt de la pressió urbanística i els nous usos urbans.
14. Fer un seguiment de les activitats intensives ramaderes que puguin tenir un impacte negatiu sobre els recursos hídrics locals.

El patrimoni natural i cultural, orgull i motor dels municipis

1. Vetllar pel manteniment de la qualitat del patrimoni cultural i natural dels municipis com a element que configura la identitat local i potenciar-la com a generadora d'atractiu turístic i d'activitat econòmica.
2. Mantenir i recuperar la xarxa de camins rurals tradicionals i els antics traçats de carrilets o similars i la seva infraestructura.

3. Promoure els itineraris i centres d'interpretació de natura, històrics i d'interès etnològic.
4. Promoure els acords de custòdia, per tal d'implicar tots els agents —fins i tot externs— en la gestió i millora del medi local.

Cap a una nova cultura del territori

(Educació basada en el respecte pel medi; l'optimització de l'explotació dels recursos naturals; vetllar per la qualitat de l'aigua i l'aire, en les grans ciutats, protegir, on calgui, les formes tradicionals d'explotació agrària, incorporant els avenços que ajudin a la sostenibilitat; la cultura del reaprofitament i reciclatge.)

El país ha patit un consum accelerat de sòl, que ha degradat i banalitzat àrees molt extenses del nostre país —especialment a la regió metropolitana i al voltant de les noves zones metropolitanes— que ha arribat a tots els racons del país. D'acord amb les dades de l'observatori d'ocupació del sòl de la UE “Corine Land Cover” la dècada 1990-2000 Catalunya va incrementar la superfície urbanitzada un 11%, de 122.000 H^a a 135.000 H^a, i el global de l'Estat un 25%, de 669.212 H^a a 898.000 H^a. Es rellevant veure a l'actualització del 2006, en el total estatal com la superfície urbanitzada va créixer un 15% respecte el 2000 (+138.329 H^a), i a Catalunya un 6% (+8.100 H^a). La crisi i els primers efectes de la planificació engegada ja amb l'elaboració dels plans territorials parcials, ajudaran a atenuar aquesta depredació del sòl, però encara estem lluny d'haver assolit els mínims necessaris per a una ordenació racional del territori. Probablement hi ha sols urbanitzables que caldria desclassificar, més tenint en compte la discussió oberta el 2014 davant els tribunals sobre si es possible mantenir un sòl urbanitzable sense pla parcial com a sòl subjecte a efectes d'IBI. La dependència no resolta de les economies dels ajuntaments respecte del fet constructiu, no fa més que posar en franc risc la viabilitat de les hisendes locals i deixa el territori a expenses del nivell d'endeutament de les arques municipals. Per tot això, proposem:

Una planificació sostenible

Cal en primer que els ajuntaments governats per ERC siguin molt estrictes en l'avaluació ambiental dels plans i projectes, valorant inclús quan més enllà de l'estricta obligació legal sigui recomanable subjectar un pla o projecte a avaluació ambiental per voluntat política.

1. Impulsar una planificació harmònica entre els usos humans, la seva funcionalitat i el patrimoni natural que garanteixi un medi local —urbà o natural— de qualitat, i que esdevingui pol d'atracció d'activitats de qualitat.
2. Apostar per un model de municipi compacte, vertebrat en la convivència d'usos, amb uns centres urbans forts i cohesionats i ben relacionats amb els barris.
3. Potenciar les illes de vianants **així com els eixos cívics i integradors**, i simultàniament, els plans de dotació d'aparcaments **en el seu perímetre** perquè afavoreixin el comerç urbà, tant al centre com a totes les àrees urbanes, amb una presència destacada de l'activitat comercial.
4. Promoure una planificació local que posi en valor els recursos naturals, que inclogui el paisatge, els espais protegits, les capacitats productives del sector primari i de la indústria de transformació derivada de la producció agroalimentària.
5. Fomentar els sistemes de connexió biològica entre els espais oberts, l'espai construït i les masses forestals, i elaborar plans de gestió i preservació a nivell local dels espais oberts amb interès ecològic o paisatgístic.

6. Recuperar les façanes fluvials i/o marítimes amb criteris d'integració territorial i de recuperació i protecció dels seus ecosistemes.
7. Ordenar les hortes marginals per a dignificar-les i que esdevinguin un element enriquidor del paisatge periurbà.
8. Integrar la gestió forestal en la planificació territorial i urbanística, en especial en aquells municipis amb un gran poblament dispers on s'intercalen urbanitzacions rodejades per grans masses forestals, i crear zones de diferents usos del sòl a fi d'evitar la propagació d'incendis forestals.
9. Treballar per trobar la plena integració entre la protecció del territori i l'activitat del sector primari, per tal que interactuïn i es reforcin mútuament i no a l'inrevés, com sovint passa.
10. Establir estratègies de desenvolupament local en tots els sectors a partir de la presència de figures de protecció de cada territori. La ciutadania ha d'acabar considerant la protecció del territori com una oportunitat única de desenvolupament.
11. Fomentar l'extensió territorial dels acords de custòdia del territori, tant en àmbits protegits com en no protegits, tant en àmbits agrícoles i forestals com en àmbits fluvials i marins.

La gestió dels recursos en l'àmbit municipal

L'aigua: un bé preuat i escàs

Catalunya, com a país mediterrani, té un recurs limitat, que és l'aigua. Aquesta evidència ja l'hem pogut corroborar amb períodes de sequera severa, que han posat en tensió el sistema d'abastament d'aigua. Més que revertir aquesta situació amb falses i costoses solucions, cal trobar la forma d'adaptar-s'hi de la manera més competitiva i menys costosa possible.

1. Elaborar un pla municipal d'usos de l'aigua, amb especial èmfasi en la reutilització d'aigües depurades o de menor qualitat per a aquells usos que ho permeten —reg, neteja de vials, etc.
2. Fomentar la instal·lació i l'ús d'aparells reductors del consum d'aigua entre els veïns i veïnes —filtres d'aireig d'aigües, cisternes de doble descàrrega...
3. Elaborar una ordenança municipal per l'estalvi d'aigua, amb especial èmfasi en el foment d'actituds.
4. Controlar la qualitat de l'aigua, tant de l'aigua potable de les fonts naturals com la de les piscines públiques.
5. Elaborar un pla de mesures preventives per al manteniment de la qualitat dels recursos hídrics locals.
6. Fomentar la separació de xarxes d'aigües grises i negres en els nous habitatges, així com la doble xarxa de pluvials en les noves promocions urbanístiques.

La Gestió de l'aigua no és només reduir costos i millorar la eficiència, sinó que també és aplicar mesures que ajudin a millorar la seva sostenibilitat:

1. Promoure estudis de tarifació per tal que el consum sigui més racional (trams adaptats a les necessitats de cada municipi o eliminar quotes de consum mínima.).
2. Estudiar la possibilitat de la municipalització del servei d'abastament.
3. Fomentar la constitució de comissions (en cas de municipis que ho gestionin directament) o nomenar persones independents i professionals en els consells d'administració de les empreses municipals per tal d'implicar el teixit civil en la gestió d'un bé com és l'aigua.

Els municipis catalans, cap al Residu Zero

L'augment del consum s'ha traduït històricament en un increment continu en la generació de residus, especialment pel que fa als envasos i embalatges, que posa en crisi el sistema de gestió. L'estratègia de Residu Zero persegueix, per un costat, produir cada cop menys residus i, per l'altre, aconseguir que la totalitat dels residus tinguin una continuïtat en el cicle d'aprofitament. En aquest context, els municipis —i, per delegació, els consells comarcals— són una peça clau per aconseguir avançar cap a aquests objectius.

1. Promoure el consum racional per tal de contribuir a un canvi de cultura respecte els hàbits i les polítiques de reciclatge.
2. Establir un Pla ciutadà per al Residu Zero que impliqui la ciutadania, les empreses i el comerç local per tal d'avançar cap a aquests objectius.
3. Estendre els sistemes exitosos de recollida selectiva que Esquerra ja ha aplicat a diversos municipis capdavaners de Catalunya.
4. Impulsar la reutilització i el reciclatge dels envasos i fomentar la recuperació dels hàbits tradicionals no malbaratadors de recursos —cabàs, bossa del pa, etc.
5. Establir mecanismes de coordinació amb els comerços per tal de col·laborar en l'establiment de sistemes de dipòsit, devolució i retorn d'envasos. Facilitar la tasca al comerç amb assessorament i suport tècnic directe.
6. Renunciar a augmentar el pes de la valorització energètica dels residus, prioritzant el seu aprofitament material i disminuint paulatinament l'aportació a abocadors.

Cap a una Catalunya eficient i 100% renovable

Una de les qüestions estratègiques més importants en aquest moment és el consum energètic del país, desbocat tant en termes relatius com absoluts. L'elevat consum per capita, la dependència de l'exterior.

La biomassa és ja una clar generador d'economia local i supramunicipal. En tenim exemples clars on s'han implicat tots els agents (treballador/propietaris/administracions) i que comencen a generar expectatives de consolidació. Cal doncs, una aposta clara des de l'administració per la biomassa.

La tasca, en aquest sentit, comença, també als municipis:

1. Elaborar un Pla estratègic de millora energètica dels municipis.
2. Elaborar, dins de l'anterior, un Pla local d'estalvi i eficiència energètica. Les experiències municipals indiquen que tant abasten el sector públic, com el privat (comerços per exemple) mitjançant la introducció de mesures de foment com auditories gratuïtes, arribant inclús a connectar-se amb plans d'ocupació local per la formació de tècnics que puguin realitzar aquestes tasques.

3. Elaborar un mapa local de potencial energètic renovable, per tal de conèixer les potencialitats de cada municipi, prioritzant l'aprofitament solar, eòlic de la biomassa i, allà on sigui possible, de la geotèrmia.
4. Elaborar un pla de millora de l'enllumenat públic per a la reducció de consum energètic i completar l'adaptació a la llei de contaminació lumínica.
5. Promoure localment la iniciativa privada per a la producció d'energia distribuïda a escala micro, mini i comercial i l'aplicació de criteris i tecnologies de la gestió intel·ligent de xarxes.
6. Fomentar la construcció d'edificis municipals amb criteris ambientals —bioclimàtics i de funcionalitat. Promoure modificacions en les seves instal·lacions per tal d'anar incorporant criteris de sostenibilitat.
7. Establir bonificacions de l'impost de circulació als vehicles que consumeixin exclusivament o prioritàriament energies renovables.
8. Fomentar, mitjançant subvencions directes i/o bonificacions de l'impost d'obres, la incorporació d'energia solar tèrmica **en aquells municipis en què que encara no és obligat** i d'altres mesures d'estalvi energètic als edificis existents.
9. Promoure, allà on sigui adient, els miniparcs eòlics en terrenys o instal·lacions públiques, promovent especialment la participació ciutadana en la inversió local.
10. Promoure les cobertes fotovoltaïques sobre equipaments públics o sostre de promoció pública —habitatges o polígons—, mitjançant la fórmula de "lloguer de sostres", extensiu a sostres privats.
11. Fer, on s'escaigui, estudis locals de viabilitat per a petites centrals de biomassa —per a producció de calor o mixta elèctrica/calor.

Contaminació i escalfament global: per un medi de qualitat

En l'àmbit de l'escalfament global, els municipis catalans també han de coresponsabilitzar-se dels efectes que poden tenir les seves emissions. En aquest sentit, l'augment de la mobilitat tant de persones com, especialment, de mercaderies ha estat un fet exponencial en els darrers anys, que a més de representar un increment d'emissions en el sector més crític, presenta problemes de mobilitat, congestió, accidentabilitat i, fins i tot, sobre la salut de les persones, com ja passa a l'àrea metropolitana de Barcelona. Per això, la lluita per un medi de qualitat ha de ser una constant en les polítiques locals d'Esquerra.

Contaminació/Qualitat del medi:

1. Promoure les implantacions industrials i productives baixes en emissions de carboni.
2. Estendre els controls sobre la contaminació acústica i completar el desplegament de la llei allà on encara hi hagi mancances, dotant de mitjans tècnics i humans.
3. Promoure campanyes locals per l'eliminació de les bosses de plàstic, prioritàriament en equipaments municipals, com els mercats municipals.
4. Generalitzar l'ús d'asfalt sonorredutor en la nova pavimentació de carrers i la instal·lació de pantalles acústiques —naturals o artificials— en punts problemàtics de la ciutat.

Protecció dels animals

1. Seguir treballant, en la línia mantinguda sempre per Esquerra, per la dignificació i el respecte de la vida dels animals amb qui compartim tant els espais urbans com els rurals o naturals.
2. Elaborar programes transversals i interdepartamentals dins dels ajuntaments per socialitzar la necessitat de l'adopció, el no abandonament i la tinença responsable dels animals de companyia.
3. Treballar de forma mancomunada entre entitats locals i supramunicipals per a la millora constant de les condicions de vida a les instal·lacions que acullen animals.
4. Promoure programes educatius proteccionistes i de tinença responsable adreçats als escolars.

Educació en la sostenibilitat

1. Elaborar campanyes educatives i formatives sobre les repercussions ambientals de la nostra quotidianitat, orientant-les a l'impacte sobre la presa de decisions personal de la ciutadania.
2. Fomentar el coneixement en l'ús dels recursos, del patrimoni cultural històric i etnològic, del coneixement del patrimoni natural, del coneixement del cicle dels residus, de l'impacte de les emissions, etc...
3. Promoure, com a mínim, un gran esdeveniment anual dirigit al coneixement i a la conscienciació ambiental de la ciutadania.
4. Promoure la creació d'horts urbans.
5. Acostar la ciutadania al coneixement d'activitats que tenen lloc en el medi natural però que sovint són poc conegudes: la pesca marítima comercial, el pastoreig, els agents rurals, etc.

URBANISME

Més enllà de l'aproximació que fèiem a l'urbanisme relacionat amb la planificació territorial, als efectes d'una acció política municipal el definirem com la planificació física de les diferents activitats i usos del sòl, que es concreten en els anomenats instruments de planejament urbanístic general i derivat, i que configuraran un model de poble i ciutat. I per tant el seu espai social.

Decisions d'aquesta transcendència cal que es facin amb la participació de tots els actors en la seva condició de ciutadans, interessats qualificats (propietaris), i resta de poders públics.

Des d'Esquerra defensem un **urbanisme deliberatiu subjecte a control democràtic, de fort contingut social** que validi la subjecció de cada proposta a l'interès general sota el paradigma del desenvolupament urbanístic sostenible. Són moltes les previsions normatives que permeten un apoderament ciutadà real en la presa de decisions i la fiscalització dels processos urbanístics al servei de la transparència:

1. La generalització dels programes de participació ciutadana més enllà dels supòsits legals exigibles es una bona praxis a adoptar pels ajuntaments d'Esquerra Republicana.
2. La fiscalització dels indicadors que obligatòriament ha de contenir el planejament per valorar la seva conveniència d'acord amb el principi d'utilització racional del territori s'ha de maximitzar:
  - Indicadors de creixement econòmic i poblacional que justifiquen el pla.
  - Els recursos hídrics i energètics a que s'ha d'ajustar el planejament
  - Avaluació de la mobilitat generada
  - Riscos geològics i capacitat de càrrega contaminant del territori
  - Necessitats quantitatives i localització de l'habitatge social
3. El planejament general permet condicionar el desenvolupament de plans parcials a la prèvia execució de plans aprovats anteriorment, un clar antídoto polític a les bombolles.
4. La generalització dels informes de seguiment de l'execució del planejament previstos a la legislació per avaluar la sostenibilitat ambiental i econòmica de les actuacions, es un instrument a l'abast dels governants per gestionar el ritme de l'urbanisme i corregir decisions quan s'escaigui.
5. Apostem clarament a favor d'un model de municipi sostenible i respectuós amb el medi natural sobre la base de la utilització racional del territori per compatibilitzar el creixement i el dinamisme econòmic que comporta amb la cohesió social, el respecte al medi ambient i la qualitat de vida de generacions presents i futures.
6. Proposem un model de municipi ordenat i equilibrat, amb una utilització racional i del territori d'acord amb el model territorial de desenvolupament urbanístic sostenible. Un municipi equilibrat entre el règim de sòl urbà i no urbanitzable. Un municipi ordenat, ben compensat i estructurat.
7. Potenciem un model de municipi compacte, mediterrani, que moderi el consum del sòl. Treballem per la utilització eficient de les àrees urbanes, la renovació i la reutilització dels teixits urbans per compactar la demanda d'espai per habitatge i per activitats econòmiques.
8. Promovem un model urbanístic de municipi al servei de les persones i de la cohesió social, on el municipi sigui un espai de trobada, relació i integració a una identitat comuna; en definitiva la construcció quotidiana de l'espai cívic.
9. Dissenyem municipis amb veritables espais públics. Hem de liderar la construcció d'un espai cívic amb l'objectiu de teixir un espai de convivència real, fet i viscut pels ciutadans i ciutadanes. No podem seguir fent espais públics neutres i asèptics, projectats sense cap valor cívic. El disseny, la gestió i el manteniment de l'espai públic pels ajuntaments d'Esquerra ha de recollir les necessitats de la ciutadania i situar-les com l'eix central de la política urbanística del municipi.

Cal tenir present, que els nostres municipis ja no poden créixer de la mateixa manera que ho han fet en els darrers anys. En el propers anys o en la propera dècada, **el manteniment**, la rehabilitació i la **millora de l'existent** ha d'ésser la nostra premissa.

Canviem el paradigma, és la fallida del model de la plusvàlua el que ens porta a optar per estratègies urbanes enfocades en el reciclatge del sòl urbà existent i deixar de prioritzar l'extensió de la ciutat en espais oberts. És doncs, una oportunitat d'endregar i **millorar** el que havíem fet fins ara.

El procés de transformació dels nostres municipis serà molt més lent, i per tant ha d'ésser més reflexiu i alhora més flexible, ja que buscarem al màxim l'eficiència i la rendibilitat dels recursos tant a nivell econòmic, social i medioambiental.

L'actuació de la administració i els organismes amb competències urbanístiques han d'ésser el màxim de transparents i abandonar l'opacitat vers els ciutadans. Per això, també cal una implicació dels ciutadans (coresponsabilitat) en la comprensió de la disciplina urbanística.

Millorem les eines que permetin que als ciutadans no experts, puguin entendre els processos que succeeixen amb el planejament urbanístic, cal ser molt més transparent, no ens podem limitar a només donar accés als documents i als procediments.

Aquest nou urbanisme no pot oblidar la incorporació dels reptes tecnològics i socials present en les aportacions entorn el concepte i al paradigma de les smart city

Municipi sostenible i respectuós amb el medi natural

1. Mantenir i recuperar la xarxa de camins rurals tradicionals i recuperar els antics traçats de carrilets i la seva infraestructura.
2. Impulsar, en aquells municipis en què encara no s'hagi iniciat, el procés de redacció de l'Agenda 21, com un autèntic pla estratègic a curt, mitjà i llarg termini que incorpora una diagnosi de la realitat municipal. Els resultats poden determinar les actuacions que poden guiar, en gran mesura, la redacció del Pla general urbanístic del municipi.
3. Establir rutes per a vianants que connectin els espais verds i de lleure a l'aire lliure de les diferents zones del nucli urbà entre ells i amb els espais naturals més adequats de l'entorn del nucli.
4. Fomentar els sistemes de connexió biològica entre els espais oberts, l'espai construït i les masses forestals.
5. Elaborar ordenances municipals de protecció del medi natural i urbà i de defensa del paisatge.
6. Avaluar els riscos i les conseqüències dels fenòmens naturals propis del nostre clima mediterrani —aiguats, incendis forestals, nevades, ventades, etc.— i actualitzar els plans de protecció civil de tipus especial i territorial a fi d'adaptar-los als canvis de circumstàncies de cada municipi. En cas que encara no se n'hagi impulsat cap, elaborar-lo ha d'esdevenir una prioritat.
7. Integrar la gestió forestal en la planificació territorial i urbanística, en especial en aquells municipis amb un gran poblament dispers on s'intercalen urbanitzacions rodejades per grans masses forestals, i crear zones de diferents usos del sòl a fi d'evitar la propagació d'incendis forestals.

8. Elaborar plans de gestió i preservació a nivell local dels espais oberts amb interès ecològic o paisatgístic, o que compleixen una funció compensadora de les activitats urbanes. Aquests espais no han de ser considerats només com a espais residuals per a futurs creixements.
9. Vetllar per la gestió adequada dels recursos naturals, patrimonials i culturals de la població per tal de garantir el seu manteniment a mitjà i llarg termini.
10. Impulsar la preservació activa del sòl no urbanitzable i perseguir de manera eficaç les infraccions urbanístiques.
11. Regular les activitats intensives ramaderes que tinguin un impacte en el territori i en el medi ambient.
12. Recuperar les façanes fluvials i/o marítimes amb criteris d'integració territorial i de recuperació i protecció dels seus ecosistemes.
13. Ordenar l'horta marginal.
14. Impulsar la protecció d'espais lliures amb diferents tipus de valor —biològic, paisatgístic, fluvial...— com a garantia d'una protecció del sòl i de l'espai no urbanitzable del nostre país.
15. Mentre resta pendent el desenvolupament de l'ecoeficiència en l'urbanisme, menys desenvolupada que en l'edificació, la perspectiva dels Ecobarris (tot i que alentits en la seva implantació per la crisi) suposa la consideració de determinats paràmetres de la sostenibilitat urbanística, en la planificació urbanística, i planificació, construcció i gestió de les obres d'urbanització i equipaments públics en àmbits d'actuació amb l'objectiu d'optimitzar la demanda d'energia, reduir el consum d'aigua, maximitzar la recollida selectiva, aprofitar els elements naturals com a zones verdes, reduir la mobilitat privada, caracteritzar l'obra pública (mobiliari, paviments, etc) amb criteris d'eficiència energètica i ambiental, amb atenció preferent a l'ús dels recursos locals (sol, aigua, verd) a la recerca de l'autosuficiència (deixalleria de barri, compostatge orgànic in situ, aprofitament d'aigües...etc), **així com fomentar que les demandes energètiques dels privats es realitzin des de la col·lectivitat; calefaccions i climatitzacions central, d'edifici, illa o barri (model 22@ DE -Bcn), per el que la producció col·lectiva permet sistemes molt més racionals i eficients.**

Municipi ordenat i equilibrat

1. Elaborar un catàleg de patrimoni local per tal de preservar els béns culturals d'interès locals en totes les seves vessants —històric, natural, arqueològic...—, fent una especial atenció al patrimoni arquitectònic, **entès des del i com paisatge i no des de l'element singular**; però també al documental, etnogràfic i històric.
2. Vetllar per l'embelliment del paisatge urbà —neteja de carrers, rehabilitació de façanes, redacció de la carta de colors i de materials, enjardinaments...
3. Afavorir la compactació i la integració de les activitats del municipi, i promoure polítiques d'ordenació del territori que facin impossible la creació d'un continu urbà amb els municipis veïns.
4. Relligar els barris en l'espai urbà per articular l'estructura viària i de serveis.
5. Fugir del sistema de creació d'urbanitzacions que provoquen un creixement desordenat i dispers i tenen un cost de manteniment molt alt per al conjunt de la població, optant en la mesura del possible per la seva reducció —a través de la compactació— o fins i tot per l'extinció.

6. Tot i que els ajustos pressupostaris han comportat la congelació de les convocatòries dels ajuts previstos a la Llei 3/2009 de regularització i millora d'urbanitzacions existents, la llei segueix vigent com a instrument per afavorir la regulació de les urbanitzacions ja existents, dotar-les dels serveis públics bàsics i impulsar polítiques que garanteixin la convivència d'usos per fer front als costos del creixement difús. Per la qual cosa caldrà estar amatent a la redacció dels Programes d'Adequació previstos, quan sigui oportú.
7. Redacció de mapes de soroll orientats a actuacions que tenen per objecte prevenir o reduir la contaminació acústica a què està exposada la població i la preservació i/o millora de la qualitat acústica del territori.
8. Establir, a través d'ordenances municipals, sectors i horaris de baix nivell de soroll en les zones residencials del municipi.
9. Afavorir, en el planejament urbanístic, el desenvolupament del petit i mitjà comerç urbà i l'equilibri entre els diferents formats d'oferta.
10. Potenciar les illes de vianants i, simultàniament, els plans de dotació d'aparcaments perquè afavoreixin el comerç urbà tant al centre com a totes les àrees urbanes amb una presència destacada de l'activitat comercial.
11. La protecció de la legalitat urbanística es un problema especialment complex en els municipis petits on tothom es coneix. Tot i això si volem un urbanisme endreçat es imprescindible que els ajuntaments governats per ERC impulsin polítiques contundents amb la protecció de la legalitat urbanística.

Municipi compacte

Ens referim a aplicar conceptes més adequats cap a models productius de cicles tancats on la descentralització és la clau, repensar quin paper hi juga en els nostres municipis el districte, el barri, l'illa. Dotem-los de les eines autosuficients per aconseguir ciutats o municipis policèntrics. L'exemple com el concepte súper illa de Barcelona poden ser repensats en illes més petites segons el tamany de les poblacions. Cal pensar-hi també en l'entorn rural, on també es poden adaptar i reproduir el model de les *ecoaldeas* o ecoviles.

1. Donarem aquests espais de l'autosuficiència necessària per construir la ciutat des de la proximitat, volem que tots els barris/districte/illa puguin decidir i gestionar els recursos en funció de la seva realitat.
2. Promoure un urbanisme tendent a crear un municipi compacte i continu, dens, policèntric, multifuncional i participatiu: la ciutat complexa.
3. Valorar la possibilitat de fer reserves de sòl amb destí al patrimoni públic de sòl i habitatge i la delimitació d'àrees de templeig i retracte amb la mateixa finalitat, més enllà dels sòls per equipaments obtinguts per cessió urbanística quan sigui necessari com a estratègia per alliberar sòl.
4. Fer propostes urbanístiques encaminades a la renovació i **regeneració** urbana coordinant la legislació urbanística amb els programes de rehabilitació dels plans d'habitatge.
5. Els Plans urbanístics de Millora Urbana tenen per objecte tant la rehabilitació, reforma interior o remodelació urbana, com la transformació d'usos. D'altra banda el Pla Català per al Dret a l'Habitatge de 2014, a banda de les mesures concretes de rehabilitació d'edificis d'habitatge, desenvolupa la possibilitat dels municipis d'acordar mitjançant conveni amb la Generalitat, la delimitació d'àrees de conservació i rehabilitació dels edificis inclosos dins àrees delimitades

tendents a la remodelació urbana de barris sencers, o inclosos dins els plans de la Llei de barris. També a proposta municipal programes específics de rehabilitació en àmbits degradats.

6. Resituar sectors de creixement dispersos previstos en anteriors planejaments, com a creixements del municipi per tal d'afavorir la compactació del territori, la protecció del sòl i la gestió sostenible de l'urbanisme.
7. Fer del sòl industrial un dels principals actius de la ciutat, alhora que pugui lligar-se amb la resta del teixit urbà, a través d'una mixtura d'usos eficient i segura. Canviar la seva visió, el sòl industrial també és ciutat, i per tant, cal dignificar-lo.
8. Disposar d'espai suficient d'aparcament i parada per a persones discapacitades, per al transport escolar i de passatgers, per als taxis i per al veïnat amb infants, malalts i gent gran.

Municipi al servei de les persones

1. Aprofitar els espais naturals per a les persones, creant zones per a l'esbarjo, el passeig i l'esport on es pugui anar amb bicicleta o simplement caminar amb una relativa tranquil·litat.
2. Racionalitzar l'espai urbà per facilitar la mobilitat de les persones discapacitades o amb mobilitat reduïda, especialment disposar d'aparcaments reservats a aquest efecte.
3. Crear circuits urbans per a la pràctica de l'esport.
4. Fomentar, on sigui possible, la creació de centres educatius integrats —infantil, primària i secundària.
5. Constituir el Consell Assessor Urbanístic, previst com a voluntari a la Llei d'urbanisme, per garantir i fomentar els drets de participació dels ciutadans i ciutadanes en la definició del municipi.
6. Actuar en resituar aquells usos conflictius amb l'ús residencial per tal de millorar la qualitat de vida de la ciutadania.
7. Dissenyar i construir una xarxa d'equipaments públics per tal que la ciutadania tingui garantida les seves necessitats.

Municipis amb veritables espais públics

1. Potenciar els espais oberts que compleixin una funció compensadora de les activitats urbanes i formen part essencial del patrimoni paisatgístic del municipi.
2. Dignificar l'espai públic com a contenidor de les relacions socials, pacificant-lo i on el vianant sigui l'actor principal i no com fins ara on ha estat el transport privat. Son espais acollidors on es pretén crear la cultura de l'espai públic compartit on predomina la convivència, l'estada, joc.
3. Pensar i dissenyar l'espai públic des de la perspectiva de gènere, de manera que es puguin aconseguir espais integradors on es barregi la gent i on la seguretat sigui un factor a considerar, perquè tothom s'hi senti còmode. Plantejar la il·luminació de l'espai públic com un factor de seguretat.
4. Afavorir i assegurar la creació i el bon manteniment dels espais verds, concebre aquest espais com infraestructura ecològica que relliga la ciutat.
5. Afavorir que les amplades de les voreres siguin proporcionals a l'amplada dels carrers, procurant que no siguin inferiors a 1,5 metres a cada costat, i en cas de carrers de poca

amplada, tendir a convertir-los en zones de preferència per a vianants. Es constata inclús com si hi ha serveis a la vorera, amb 1,5m. l'accessibilitat no funciona.

6. Establir eixos cívics als centres de les poblacions, barris o nuclis, pensats de manera que els espais de vianants guanyin presència, i minimitzar l'espai de circulació rodada al mínim necessari.
7. Potenciar la pràctica esportiva en els espais verds, de manera que se'n fomenti el respecte i la recuperació en favor de la ciutadania.
8. Redactar el Pla d'accessibilitat municipal i adaptar, en la mesura de les possibilitats, l'espai públic de les nostres poblacions a aquest Pla.

document de treball

HABITATGE

El dret a l'habitatge digne compromet els ajuntaments d'Esquerra Republicana amb les polítiques per fer-lo efectiu

Des d'Esquerra defensem que l'habitatge és una peça fonamental en la configuració de l'espai cívic. L'accés a un habitatge acorde amb la evolució de la renda de les famílies ha estat una de les principals preocupacions ciutadanes en els anys de la bombolla, que els plans d'habitatge no van resoldre, entestats en fer solvents als insolvents atrapats per una dinàmica de preus conseqüència directe del model econòmic sense resoldre'n les causes, i en l'escenari post-crisis, evitar l'exclusió social residencial derivada dels desnonaments ha esdevingut la principal prioritat de qualsevol política d'habitatge. La negativa de l'Estat de resoldre el problema dels desnonaments hipotecaris i la dació en pagament proposada pel Parlament de Catalunya amb la Resolució 722/IX de 18 de juliol de 2012, la migradesa del Fons Social d'Habitatges creat per l'Estat amb habitatges de les entitats financeres, sense incloure una part dels de SAREB, només 1.092 a Catalunya, ha deixat als poders públics de Catalunya en una situació d'emergència social.

Tot i que els problemes relacionats amb l'habitatge esdevenen sempre sobre un municipi, no es fàcil definir polítiques municipals al marge dels plans d'habitatge de la Generalitat i lamentablement de l'Estat, que malgrat els estatuts d'autonomia segueix fent plans d'habitatge emparat en l'article 149.1.13 de la Constitució, planificació general de l'activitat econòmica.

La darrera legislació local de l'Estat, la coneguda llei 27/2013 amb l'enduriment de l'estabilitat pressupostària tampoc ajuda. Com es sabut i de manera expressa s'estableix que les polítiques de promoció i gestió d'habitatge protegit només es poden fer amb criteris d'equilibri pressupostari; que altres competències complementàries dels municipis més enllà de les pròpies només es poden fer si no es posa en risc l'equilibri pressupostari i finalment, la prestació de serveis públics mitjançant empreses públiques no admet pèrdues establint-se la data de 31-12-2014 per al seu re equilibri o dissolució.

Tot i això es sempre en un municipi on es concreta la demanda d'habitatge, els problemes d'accés, on hi ha teixits urbans degradats, on trobem parc vacant i assetjament immobiliari, infrahabitatge, sobre ocupacions de pisos i la problemàtica derivada de la pèrdua de l'habitatge per execucions hipotecàries o per insolvència per fer front al pagament del lloguer.

Dit això, els ajuntaments poden dur a terme un gruix d'actuacions sota el paradigma de la política d'habitatge com a servei d'interès general relacionada vinculada en part amb la política urbanística.

Des d'Esquerra defensem que l'habitatge és una peça fonamental en la configuració de l'espai cívic.

L'habitatge com a conseqüència de l'actual context socioeconòmic s'ha convertit més un bé que en un dret, i son moltes les famílies que han estat o poden ser desnonades en els propers anys, per això per Esquerra Republicana l'acció principal des dels ajuntaments no pot ser un altre que a vetllar per l'habitatge de les famílies que poden perdre'l.

Cal actuar fermament contra els desnonaments exprés, en la mesura que l'administració local pugui.

Estem immersos en un canvi radical del paradigma en les polítiques d'habitatge dels darrers anys, hem passat de la construcció a la gestió i la rehabilitació del parc existent.

Cal dedicar especial atenció a l'habitatge protegit i concebre'l com un estoc social al servei de diverses generacions, i defensar que la producció d'habitatge protegit no pot suportar un etern tornar a començar cada 10 anys. Cal liderar-ho des dels ajuntaments a través d'iniciatives per aconseguir la preservació del sòl i dels parcs d'habitatge de propietat municipal mitjançant règims

de tinença que no suposin la pèrdua de la propietat del sòl, com per exemple el dret de superfície, la concessió administrativa o la cessió d'ús en règim cooperatiu. És estratègic, ateses les dificultats locals, d'invertir en la compra de sòl i de col·laborar amb la creació d'un mercat secundari d'habitatge protegit, sense que s'incorpori al mercat de renda lliure.

Des d'Esquerra hem de capitalitzar un fort sector social compost pel sector públic local i nacional, les cooperatives d'habitatge i les fundacions, i reforçar els patrimonis públics de sòl i habitatge, garantir-ne la propietat pública i deixar de vendre els aprofitaments urbanístics per finançar despesa municipal, assajant noves formes de propietat: com el dret de superfície, el dret d'ús com a model de gestió. S'ha d'afavorir un nou sector empresarial fins ara testimonial que aposti per la promoció i la gestió de parcs de lloguer i/o dret de superfície, i mecanismes financers que facilitin la canalització d'estalvi particular cap a una activitat immobiliària no especulativa i sostenible.

En aquest sentit, hem de rehabilitar i renovar els edificis per millorar en el màxim les seves prestacions, perquè aconseguixin el màxim desenvolupament funcional-programàtic, confort i eficiència amb la mínima demanda energètica on es puguin incorporar al màxim les energies renovables.

Potenciem doncs, una nova activitat econòmica fonamentada en la rehabilitació i la renovació, per aconseguir la millora de les prestacions dels edificis existents, la protecció del patrimoni, la gestió racional del parc d'habitatges i l'eficiència energètica.

La política d'habitatge com a servei d'interès general relacionada vinculada en part amb la política urbanística. El compliment del mandat de solidaritat urbana com a horitzó

Les mesures tendents a garantir l'accés a l'habitatge de les persones que no disposen de recursos suficients és una obligació dels poders públics d'acord amb l'article 26 de l'Estatut.

La declaració de servei d'interès general de les polítiques de provisió d'habitatges protegits de l'article 4 de la Llei del dret a l'Habitatge, pendent de desenvolupar en profunditat i assumir-ne els continguts d'acord amb el pòsit que té a l'actual legislació europea, ha de guiar la política d'habitatge, reforçant els programes que actualment es configuren com a mínims a la legislació catalana vigent i creant aquells de nous que siguin necessaris, però sobretot constituint un parc d'habitatge protegit equiparable als europeus del nostre entorn, que configuri un estoc social al servei de diverses generacions. (D'acord amb les dades de la Taula del Tercer Sector d'octubre de 2014, només un 2% dels habitatges de Catalunya són de lloguer social o règims assimilables, davant la mitjana europea de la UE-15, aproximadament un 15%, el que vol dir uns 60.000 habitatges quan a Catalunya en farien falta uns 230.000 com a mínim -sumant les 65.000 famílies en risc d'exclusió social i els 69.000 sol·licitants d'habitatge protegit-).

L'article 47 de l'Estatut obliga als poders públics catalans a generar sòl suficient per a la promoció d'habitatge protegit com a principi rector.... que no es deroga en temps de crisi. La reflexió des del planejament urbanístic de les reserves necessàries de sòl per habitatge protegit d'acord amb la Memòria Social del planejament o el Programa d'Actuació Urbanística Municipal es el fonament bàsic per la posterior existència de sòl per a la promoció d'habitatge protegit de promoció pública o privada.

Les obligacions de servei públic pròpies dels serveis d'interès general situen el dret a l'accés a l'habitatge en les condicions d'igualtat dels serveis públics i als serveis econòmics d'interès general que preveu l'article 30 de l'Estatut vigent. I bona administració.

El compliment del mandat de solidaritat urbana, pendent encara de desenvolupament reglamentari a data d'avui (15% del parc destinat a polítiques socials en 20 anys) fa necessari no desqualificar

els habitatges pel simple transcurs del temps. Com a mínim aquells que deriven de les previsions urbanístiques del sòl necessari per a dotar-nos del parc que permeti assolir el mandat de solidaritat urbana.

La ponderació entre la vinculació de les cessions d'aprofitament urbanístic a sòl per a la promoció d'habitatge protegit, o per altres finalitats, també hauria de vincular-se a les previsions del planejament territorial per l'assoliment del mandat de solidaritat urbana.

Els ajuntaments poden preservar el sòl i els parcs d'habitatge mitjançant la promoció de l'habitatge protegit mitjançant règims de tinença que no suposin la pèrdua de la propietat del sòl, com per exemple el dret de superfície, la concessió administrativa o la cessió d'ús en règim cooperatiu. Ateses les dificultats financeres locals d'invertir en la compra de sòl, i la tendència dels plans d'habitatge de manera recurrent a establir terminis de qualificació molt curts, (15 anys en el vigent pla català de 2014 excepte els municipis de demanda residencial forta i acreditada en que s'arriba als 30 anys) la única manera de garantir un estoc social al servei de diverses generacions, sense que l'habitatge s'incorpori al mercat de renda lliure es aquest, col.laborant de retruc a la creació d'un mercat secundari d'habitatge protegit, sense que perdi però la qualificació.

Des d'Esquerra hem de capitalitzar un fort sector social compost pel sector públic local i nacional, les cooperatives d'habitatge i les fundacions, i reforçar els patrimonis públics de sòl i habitatge, ponderant un equilibri raonable en les diferents usos possibles de les cessions d'aprofitament urbanístic, atesa la dialèctica històrica entre la seva utilització per a finançar inversions i/o despesa corrent o amb destí a polítiques d'habitatge. S'ha d'afavorir un sector empresarial fins ara poc reeixit que aposti per la promoció i la gestió de parcs de lloguer i/o dret de superfície.

EL PLA LOCAL D'HABITATGE

El Pla Local d'Habitatge previst a la Llei del Dret a l'Habitatge com a eina més específica que altres instruments existents es l'instrument adient per al desenvolupament d'una política d'habitatge a nivell local, tota vegada que ha d'incloure la diagnosi de la situació de l'habitatge al municipi i les necessitats i els programes a desenvolupar de manera coordinada amb els plans urbanístics.

Una vegada aprovat, la creació d'un observatori local d'habitatge actualitzat semestralment, que permeti conèixer l'evolució del mercat de sòl i de l'habitatge, de renda lliure i de lloguer, amb informació de preus, transaccions, superfícies, esforç familiar, etc., és rellevant per l'actualització del Pla

La Diagnosi del Pla Local ha de contenir totes les dades de necessitats d'habitatge, trams de renda, franges d'edat, famílies en risc d'exclusió residencial pel correcte disseny dels programes.

Els reptes a que s'haurà d'enfrontar l'acció política seran:

1. Garantir el compliment del mandat de solidaritat urbana (15% del total del parc d'habitatge destinat a polítiques socials en 20 anys) mitjançant les reserves adequades de sòl en el planejament destinades a habitatge protegit, d'acord amb la realitat de cada municipi.
2. Consolidar una política de sòl basada en la no venda del mateix i en la actuació proactiva de l'Ajuntament respecte a actuacions urbanístiques paralitzades que siguin estratègiques, per exemple pagant quotes d'urbanització dels promotors a canvi del sòl edificable (Pla Empenta Barcelona)
3. Ampliar el parc de lloguer assequible buscant mecanismes per garantir tant la nova construcció com per mobilitzar habitatges desocupats. (Convenis SAREB cessió habitatges desocupats pel

lloguer social. Protocols per sancionar els habitatges buits de manera injustificada. Programa de mediació pel lloguer social)

4. Potenciar els mecanismes per evitar pèrdues d'habitatge i donar el màxim de resposta en cas que aquestes es produeixin. (Posada en funcionament de la taula d'emergències social i oficina de mediació Ofideute a cada municipi a més dels ajuts al pagament de l'habitatge previstos.)
5. Ampliar el serveis i tipus de resposta a la manca d'allotjaments. (Xarxa d'Habitatges d'Inserció)
6. Impulsar la rehabilitació per garantir el compliment de les obligacions envers l'ús de l'habitatge, tant pel que es refereix a per edificis en mal estat; com per afrontar el problema d'habitatges buits allà on sigui necessari. També per raons d'eficiència energètica i posar en valor tot e parc construït minimitzant els nous desenvolupaments.
7. Centralitzar tots els serveis d'habitatge en oficines locals d'habitatge conveniades amb la Generalitat

Esquema suggerit i programes d'un Pla Local d'habitatge

1. Anàlisi i situació

- Població i llars.
- Demanda i tipus de demanda d'habitatge.
- Mercat de l'Habitatge.
- Potencial d'oferta d'habitatge.
- Grau de cobertura de les necessitats de demanda.

2. Programes

2.1.- Ampliació de l'oferta d'habitatge assequible

Impulsar la generació de sòl per habitatge.

- Les reserves de sòl per habitatge protegit. L'habitatge dotacional.
- Manteniment del sòl públic. L'adquisició de sòl.
- El dret de tempteig i retracte.

Promoure la construcció i ampliació del parc d'habitatge assequible.

- El marc d'ajuts i la situació financera.
- La col·laboració públic – privada.
- L'ampliació del parc de lloguer públic i assequible.
- La intervenció publica: l'aportació directa de l'Ajuntament.

Mobilitzar habitatges buits per destinar-los al lloguer.

- Borses de mediació pel lloguer social
- Programa d'Aval·lloguer
- Habitatges d'entitats bancàries.

2.2.- Diversificar l'oferta per atendre la demanda.

Oferta d'habitatges.

- Tipologies d'habitatge.
- El parc de lloguer i en dret de superfície.
- El parc de lloguer social.
- Habitatges d'emergència.
- Habitatges d'inclusió.
- Altres modalitats d'allotjament: allotjaments familiars, allotjament temporal, altres solucions residencials.

Composició de la demanda

- Perfil de sol·licitants.
- Definició de col·lectius específics
- Els contingents especials.
- Les emergències

L'accés a l'habitatge protegit: Registre de Sol·licitants d'Habitatge Protegit.

2.3.- Programes per evitar la pèrdua de l'habitatge

L'assessorament tècnic i jurídic.

Ajuts econòmics per pagar l'habitatge.

- Els ajuts econòmics per als col·lectius vulnerables(lloguer/quota hipotecària)
- Altres ajuts socials complementaris de caràcter municipal

Mediació.

- La intermediació en cassos d'impagament: hipoteques i lloguers. Transformació executat hipotecari en llogater.
- La intervenció en relació a d'altres disfuncions del mercat: assetjament, infrahabitatges, sobreocupació.

2.4.- Rehabilitació del parc existent.

- El deure de conservació i manteniment dels edificis d'habitatges. Ordenances municipals i Decret 187/2010 subsidiàriament.
- La rehabilitació i renovació de barris. Mediació veïnal en processos de rehabilitació
- Els ajuts ó els estímuls a la rehabilitació: prioritats específiques(patologies estructurals, accessibilitat, eficiència energètica, ascensors) i els àmbits territorials.
- Els programes específics.
- Les cèdules d'habitabilitat.
- El control de les condicions d'habitabilitat

2.5.- Facilitar l'atenció especialitzada al ciutadà.

- La Oficina d'Habitatge i la seva carta de serveis.

2.6.- La fiscalitat local en l'habitatge i sanció del parc desocupat

- Bonificacions en la plusvàlua en les dacions en pagament on no arribin les mesures del RD 6/2012.
- Protocol per la sanció de la desocupació no justificada per infracció de la funció social de la propietat d'un habitatge

2.7.- La Coordinació i les Polítiques transversals

- L'Organització municipal.
- Societat Municipal d'Habitatge si existeix

2.8.- Avaluació econòmica i financera del Pla.

- L'estudi econòmic - financer del Pla.
- Quantificació i previsions temporals.

2.9.- Polítiques transversals per a col·lectius específics

La Diagnosi del Pla pot detectar col·lectius específics que requereixin programes específics tal com habilita l'article 2 i 14 de la Llei 18/2007, tot i que a la pràctica dependran en bona part que estiguin inclosos en els plans d'habitatge.

- per a persones econòmicament vulnerables
- per a persones amb discapacitats
- per a la gent gran
- per a joves
- per a dones víctimes de la violència masclista
- Víctimes assetjament immobiliari o infrahabitatge

2.10.- seguiment i avaluació del Pla

Observatori local d'habitatge amb sistema d'indicadors

Creació d'una empresa pública

Com s'ha dit, la recent legislació estatal dificulta la creació d'empreses públiques que gestionin polítiques d'habitatge si són deficitàries.

Tot i això la creació d'una empresa pública permet dotar-se d'un instrument de gestió descentralitzada, la qual cosa significa posar en marxa de manera integrada aquelles polítiques d'habitatge pròpies del Pla d'habitatge.

L'empresa pública ha de tenir funcions de promoció del sòl i l'habitatge, i la possibilitat d'adscriure-hi l'Oficina local, tot això sense perjudici d'aquells programes propis de l'Ajuntament. La utilització

de l'empresa pública com a ens descentralitzat i amb la qualificació jurídica d'entitat urbanística especial, permet l'exercici de competències urbanístiques de gestió de sòl com a proveïdor de serveis urbanístics municipals, creant un marc de relació entre l'Ajuntament i l'empresa.

També permet crear el Patrimoni municipal del sòl i l'habitatge com a registre de béns patrimonials específic adscrit i gestionat per l'empresa.

Ara bé per funcionar l'empresa necessitarà un contracte de prestació de serveis entre l'Ajuntament i l'empresa per la gestió dels serveis d'habitatge de competència municipal o acordats amb altres administracions adscrits a l'Oficina local d'habitatge.

document de treball

MOBILITAT

Una mobilitat equilibrada

Entenem la funció de la mobilitat dins l'espai cívic com un dels elements clau a l'hora d'aconseguir una distribució de la ciutadania més justa, que permeti equilibrar les oportunitats i les llibertats de tots els ciutadans i ciutadanes dels nostres municipis.

En aquest sentit, des d'Esquerra optem per unes polítiques locals basades en el reequilibri de la mobilitat com a resposta del continu augment de la mobilitat de les persones i de les mercaderies, fet que ha accentuat els conflictes generats pel trànsit, com ara la congestió, la contaminació acústica i ambiental o l'accidentabilitat. Cal tenir present que el transport públic és la clau a l'hora d'aconseguir una mobilitat equilibrada, i en aquest sentit serà la prioritat en les polítiques locals d'Esquerra. Per això, des dels ajuntaments també posarem l'accent en la gestió i en l'educació de la mobilitat.

El desplaçament més sostenible és aquell que no es produeix, o que podem fer més proper, pel què el disseny de les ciutats i la col·locació dels seus equipaments o centres generadors de mobilitat en són peça clau per una mobilitat sostenible i amable. I en els nuclis urbans els modes de transport més eficient i sostenibles són anar a peu i en bicicleta.

La mobilitat a peu i en bicicleta i l'espai urbà de convivència

Els canvis en la jerarquització viària es poden assolir a partir d'actuacions toves i barates dins l'àmbit urbà, a través de petites modificacions en la circulació, a partir d'actuacions mitjançant el mobiliari urbà i pintura vial. És fonamental i econòmicament molt factible.

1. Establir carrers per a ús preferent o exclusiu per a vianants i ciclistes, eixamplar les voreres i crear illes per a vianants.
2. Instal·lar plataformes i passos de vianants elevats, millorant la seguretat i l'accessibilitat.
3. Millorar l'accessibilitat i suprimir les barreres arquitectòniques.
4. Optimitzar els temps dels semàfors per a vianants.
5. Instaurar camins escolars segurs com a itineraris preferents escollides entre els recorreguts més utilitzats pels infants per anar al seu centre d'ensenyament.
6. Prioritzar la protecció davant l'aparcament irregular als passos de vianants, a les parades d'autobús i l'aparcament en doble fila a les vies principals. Vetllar per les indisciplines que perjudiquen al vianant o el Transport Públic.
7. Integrar paisatgísticament les vies de vianants per a dignificar-les i fer-les més atractives.
8. Afavorir l'ús més racional i eficient del cotxe
9. Promoure els sistemes per compartir el vehicle privat, tipus cotxe multiusuari o carsharing —un grup de ciutadans comparteix una flota de vehicles— o altres.
10. Promocionar els pàrquings compartits.
11. Crear segons s'escaigui pel tipus de municipi i desplaçaments aparcaments dissuasoris en origen d'aportació a les xarxes principals de transport públic i d'intercanvi a les entrades de les ciutats connectats amb el transport públic amb el centre.

12. Potenciar els aparcaments dissuasius perimetrals als espais més cèntrics.
13. Afavorir la rotació de l'aparcament amb limitació horària.
14. Crear zones taronja d'aparcament per afavorir l'aparcament dels veïnat en zones d'atracció turística

La circulació dels vehicles a motor

1. Limitar la velocitat màxima i crear de zones de prioritat invertida.
2. Tractar adequadament les travessies i les vies.
3. Executar rotondes i minirotondes.
4. Crear zones amb restricció del trànsit.
5. Regular la mobilitat dels vehicles de transport de mercaderies.
6. Aplicar en aquells municipis en que sigui factible sistemes de gestió del trànsit i crear centres de control. Els models comparats situen la viabilitat per sobre els 75.000 habitants
7. Establir zones d'aparcament a vorera canviada en diferents trams de carrer per afavorir la reducció de la velocitat.
8. Establir sistemes de circulació en forma de font i unidireccionals per millorar la circulació i la seguretat dels carrers.
9. Instal·lar limitadors físics de velocitat tenint present les contradiccions que poden generar amb ambulàncies, autobusos, etc. Prioritzar en la mesura del possible els bons dissenys dels recorreguts que evitin les altes velocitats.

La mobilitat en transport públic col·lectiu

1. Dignificar les parades de transport col·lectiu públic urbà quant a seguretat, comoditat i informació.
2. Ampliar i millorar el servei de transport públic municipal i intermunicipal. Crear, on sigui possible, carrils especials per a la circulació del transport públic.
3. Millorar els serveis de transport públic amb recorreguts més ràpids entre els punts d'atracció principals del municipi.
4. Reforçar els serveis extraordinaris de transport públic, especialment en horari nocturn, pensant sobretot en les necessitats de la gent jove, tenint present però que la majoria del Transport Públic nocturn fora de l'AMB es competència de la Generalitat.
5. Ampliar la xarxa de carril bus a les ciutats que el fluxe d'autobusos ho faci viable
6. Adaptar el servei a persones amb mobilitat reduïda.
7. Fomentar la intermodalitat —més d'un mitjà de transport per arribar a la destinació.
8. Connectar amb transport públic el centre amb els polígons industrials i els centres comercials o de lleure.

9. Fer un estudi del sistema més eficaç i econòmic de mobilitat amb transport públic.
10. Valorar la viabilitat de posar en marxa la integració tarifària del transport urbà en els sistemes supramunicipals.
11. Introducció de l'Ajuntament en associacions supramunicipals, com ara l'Associació de Municipis amb Transport Urbà (AMTU) de la segona corona metropolitana de Barcelona.
12. Instaurar avantatges tarifàries per a la gent gran o el jovent mentre no es desenvolupi el finançament del Transport Públic de manera estable per Llei en els termes previstos a la Llei 9/2003.
13. Instal·lar aparcaments dissuasius a les estacions de ferrocarril i autobusos coordinats amb els serveis ferroviaris.

La mobilitat en bicicleta

1. Promoure l'ús de la bicicleta en la trama urbana i en desplaçaments interurbans curts i/o planers, amb la creació, consolidació o extensió d'una xarxa de carrils bici coherent i segura que tingui en compte la suficiència i la continuïtat dels itineraris.
2. Instal·lar aparcaments —repartits estratègicament— i millorar la senyalització per a bicicletes.
3. Crear vies verdes o carrils-bici intermunicipals.
4. Incorporar bicicletes a la flota de vehicles municipals i dels serveis de l'administració.
5. Fomentar i regular l'ús de la bicicleta amb mesures que atorguin respecte per al vianant.

La millora de la qualitat ambiental urbana

1. Controlar les emissions contaminants relacionades amb el trànsit.
2. Controlar la contaminació acústica produïda pel trànsit i elaboració de mapes de soroll.
3. Asfaltar amb paviment sonoreductor i aplicar mesures antisoroll.
4. Utilitzar vehicles impulsats amb fonts d'energia renovables o tecnologies alternatives.
5. Establir bonificacions fiscals a vehicles impulsats amb energies renovables.
6. Limitar la circulació motoritzada en el medi natural en una xarxa bàsica, en concertació amb els col·lectius interessats.

L'ordenació i la gestió de la mobilitat urbana

1. Estudiar els serveis viaris i la reordenació de la xarxa bàsica local.
2. Elaborar Plans de mobilitat locals. (PMU)
3. Incorporar la mobilitat i l'accessibilitat a les ordenances municipals.
4. Elaborar pactes per la mobilitat previs als PMU.

5. Definir i estudiar els 'indicadors de mobilitat local i supramunicipal.
6. Difondre activitats o promocionar dies dies o setmanes temàtics relacionats amb la mobilitat.

Educació per una mobilitat més sostenible

1. Impulsar tallers o seminaris per la mobilitat als centres educatius del municipi.
2. Realitzar campanyes sobre seguretat viària.
3. Realitzar estudis sobre els costos de la mobilitat local i intermunicipal.
4. Elaborar enquestes sobre els hàbits de mobilitat.

document de treball

SEGURETAT

La seguretat és un element vertebrador de les societats actuals i són molts els prismes des dels quals s'ha de concebre per posar-la en valor com a principi republicà. A les ciutats i pobles, la seguretat és avui fonamental per concebre l'espai cívic equilibrat, on el civisme i la convivència son quelcom inherent a l'actual estat del benestar.

La constant evolució socioeconòmica de la societat i la seva extraordinària complexitat ha provocat que els reptes de la seguretat s'hagin multiplicat exponencialment. Són moltes les noves formes de risc que es van generant i, per contra, la ciutadania exigeix cada cop més el seu dret a sentir-se segur en el seu entorn i, per extensió, als seus pobles i ciutats.

Així doncs, en aquest marc, les polítiques locals d'Esquerra en termes de seguretat estan enfocades a impulsar canvis en els models actuals locals per tal d'aconseguir construir un nou model on la convivència i la seguretat configuren un espai cívic el més lliure i igualitari possible per tal d'avançar cap a una societat cada vegada més justa.

Per tot això, cal garantir un marc comú de convivència on tothom compleixi les normes, ja sigui en els espais públics com també en els comunitaris, que són la clau per a un municipi cívic. Els valors de la confiança, la proximitat i l'ordre han d'inspirar aquest marc que configura un nou model de seguretat en l'àmbit local basat en la coordinació i transversalitat de molts departaments de l'administració local, per exemple amb el de la neteja i la conservació dels espais.

En aquest model de seguretat un actor molt important és el paper de la policia local o dels vigilants locals, si és el cas, com a referents de la seguretat local, ja que aquesta s'ha de fonamentar en primer terme en una aposta clara i contundent per la policia de proximitat, el contacte directe amb la ciutadania, fet que ajudarà a la prevenció de certes situacions o percepcions de risc. L'objectiu final ha d'ésser que la ciutadania se senti ben atesa i segura per tal d'aconseguir coresponsabilitzar-la amb tota política pública que tinguin com a objectiu preservar el bé comú en totes les seves manifestacions.

Per tant, entenent la seguretat des d'un punt de vista preventiu, més que reactiu, és obvi que tota política que la fomenti s'ha d'interrelacionar amb la convivència i el civisme per tal de garantir els drets i els deures dels nostres conciutadans en relació a aquella. Això fa necessari disposar d'altres serveis complementaris, com el d'agents cívics i mediadors, per tal de desenvolupar una política local de seguretat en majúscules.

Per tot això, cal:

1. Desplegar a tots els municipis la policia de proximitat com un element vertebrador més de la bona convivència al municipi.
2. Protocols d'actuació de les policies locals ben apresos pels incidents més habituals garantint la mateixa actuació en tots ells.
3. Modificar el sistema de selecció i formació dels policies locals: menys temaris memorístics i més formació professional pràctica centrada en l'aprenentatge d'habilitats professionals de relació amb el públic
4. Universalitzar la figura dels agents cívics, amb coordinació amb la policia local, per informar i divulgar a peu de carrer les ordenances de civisme dels municipis.

5. Desplegar un servei de mediació comunitària, amb coordinació amb la policia local, per intervenir i atendre conflictes veïnals i malentesos.
6. Cal un procés de coordinació més estret i eficient amb els mossos d'esquadra fins arribar en un futur a la total unificació dels cossos, respectant i mantenint l'autoritat de l'Alcalde sobre les prioritats de la policia al seu municipi, en especial les funcions de policia de proximitat.
7. Impulsar polítiques i accions per fomentar la cultura del respecte a les persones i a l'espai públic com a principals elements de promoció i defensa de la qualitat de vida de la ciutadania.
8. Garantir el respecte als drets de les persones, així com el compliment de les obligacions que les normes democràtiques i cíviques situen en l'àmbit de la responsabilitat de la ciutadania.
9. Crear una regidoria de drets civils, especialment en municipis de més de 50.000 habitants, com a potenciació de polítiques de garantia i defensa dels drets de les persones.
10. Implicar-se activament en l'atenció personalitzada i en el desenvolupament dels serveis necessaris per a totes les dones i els seus fills i filles en situació de violència masclista. És urgent avançar i invertir per posar fi a l'actual situació d'indefensió d'aquestes persones. En aquest sentit, la tasca de la policia local, en tant que cos policial més proper a la ciutadania, és cabdal. Davant la importància d'aquest problema, i donat que tot i haver formulat les denúncies pertinents, encara son moltes les víctimes, davant la impossibilitat de tenir constantment protecció; seria interessant que a través dels Consistoris i mitjançant subvencions, o qualsevol tipus d'ajuda, es pugi comptar amb personal qualificat i format tal i com contempla la Llei de Seguretat Privada, per exercir la Protecció Personal contra la Violència de Gènere.
11. Vetllar pel compliment de les normes i no aplicar-les arbitràriament. L'Ajuntament impulsarà mesures sancionadores per a combatre els actes incívics.
12. Vetllar per la seguretat de les persones, entenent la seguretat en un concepte ampli: seguretat física, seguretat psicològica, seguretat com a consumidors —tant de serveis públics com privats— i seguretat mediambiental, entre d'altres.
13. Facilitar als propietaris i propietàries d'animals domèstics el compliment de la normativa pel que fa a la tinença d'animals perillosos, així com la implantació del xip d'identificació. S'aplicaran, igualment, les normatives i ordenances municipals per la tinença d'animals domèstics.
14. Vetllar pel compliment de les normes que fan referència a la persecució d'aquelles persones que inciten o coaccionen els infants a pidolar o a realitzar petits furtis. Per tant, de manera conjunta amb el cos de Mossos d'Esquadra, s'elaboraran o s'actualitzaran programes específics que tinguin per finalitat eliminar totalment aquesta explotació.
15. Vetllar per garantir el compliment de les normes que obliguen les activitats d'oci nocturn a ser respectuoses amb la qualitat de vida de la ciutadania. L'Ajuntament, mitjançant formes de participació ciutadana, impulsarà mesures que facin compatibles les activitats d'oci nocturn amb el descans de les persones, i l'estricta control dels aforaments.
16. Incrementar la col·laboració entre la policia local i els Mossos d'Esquadra, en el marc de les juntes locals de seguretat i avaluar conjuntament els programes de prevenció i coordinació en matèria de seguretat.
17. Impulsar i reforçar les juntes locals i regionals de seguretat, i garantir la presència i la direcció funcional dels alcaldes i alcaldesses en aquests òrgans —Llei 4/03, de 7 d'abril, del Sistema de Seguretat Pública de Catalunya. Potenciar, també, les meses operatives que se'n deriven per tal de millorar la coordinació i eficàcia policial.

18. Garantir la participació del món local en la planificació operativa i en l'assignació i aprofitament de recursos policials i d'emergències de caràcter supralocal.
19. Potenciar un servei de seguretat tan propera a la ciutadania com sigui possible, a fi de facilitar un major coneixement de les problemàtiques del territori.
20. Promoure la implicació i el treball conjunt de la policia local o vigilants locals amb la resta de serveis municipals.
21. Incentivar el reconeixement al civisme i a la contribució de la seguretat col·lectiva de la ciutadania, i aplicar, per exemple, bonificacions en l'impost de circulació a aquelles persones que siguin exemple de bones pràctiques.
22. El nivell de policia de proximitat haurà de garantir el comandament funcional de les juntes de seguretat local i el paper dels alcaldes i alcaldesses com a agents definidors de la política de seguretat, sens perjudici dels criteris que estableixi la Generalitat com a norma general per a la Policia de Catalunya.
23. Augmentar la presència d'efectius de la policia local a les portes i als voltants de les escoles i instituts. També es realitzaran programes a les aules per sensibilitzar l'alumnat dels perills d'aquests fenòmens i per explicar quins són els mitjans de què es disposa per ajudar el conjunt de l'alumnat i el professorat. Alhora, també es realitzaran programes específics adreçats als pares i mares de l'alumnat per treballar conjuntament en benefici de la prevenció dels perills a què estan sotmesos infants i adolescents.
24. Delimitar i protegir els parcs infantils perquè els nens i nenes no hagin de compartir espai amb animals domèstics.
25. Elaborar un Pla local de millora de punts negres i conflictius i detectar els trams de concentració d'accidents que pugui haver al municipi, per millorar així la seguretat viària.
26. Reforçar i incentivar l'activitat inspectora d'edificis i espais públics o privats, i garantir el seguiment i el manteniment dels elements de seguretat.
27. Impulsar un Pla transversal i integral de gestió forestal, amb criteris que facilitin l'extinció i la no propagació d'incendis forestals, prioritàriament en zones habitades.
28. Intensificar accions, recursos i mitjans durant els mesos sense risc d'incendi per dur a terme, en col·laboració amb el Departament d'Interior i amb criteris de gestió integral del combustible, els focs tècnics o les neteges que garanteixin la discontinuïtat en cas de gran incendi forestal.
29. Definir el tractament de les emergències i la prevenció en el marc de les juntes locals de seguretat, d'acord amb un concepte integral de servei a la ciutadania. En aquest sentit, caldria refer els mecanismes legals per incloure noves persones membres d'aquest àmbit a les juntes.
30. Actualitzar els Plans de protecció civil de tipus especial i territorial a fi d'adaptar-los als canvis de circumstàncies de cada municipi. En aquelles localitats on encara no n'hi hagi cap, elaborar-lo ha d'esdevenir una prioritat.
31. Allà on hi siguin presents, establir o intensificar la coordinació entre els serveis municipals de seguretat i d'emergències amb els agents o institucions dependents institucionalment d'altres administracions, ja siguin bombers, agrupacions de defensa forestal o cossos de protecció civil, creant, si és el cas, juntes locals d'emergències.

BONES PRÀCTIQUES DE MUNICIPIS SOSTENIBLES

ORDENANÇA FISCAL -BROSSA

Arenys de Munt.

1. Diagnosi

Per afavorir l'ús de la deixalleria municipal i el compostatge

2. Proposta

Si un veí utilitza la deixalleria municipal 8 vegades l'any, té un descompte del 10% en la taxa de la brossa. Si realitza compostatge de matèria orgànica al jardí de casa seva, un 10% de descompte addicional

3. Resultat

Sobre l'ús de deixalleria i descompte, bon resultat. El tema compostatge l'acabem d'aprovar

4. Regidor/regidora de contacte per a més informació Joan Rabasseda

HORTS DOMÈSTICS

Caldes de Montbui

1. Diagnosi

Donar resposta a una demanda existent; la falta de petits horts domèstics.

2. Proposta

Es va signar amb l'IRTA la cessió d'uns terrenys propietat seva a l'ajuntament per poder-los destinar a la creació d'hortos domèstics. Van sortir 53 horts, dels quals un es va reservar a l'Institut de Caldes de Montbui per poder realitzar pràctiques amb els seus alumnes, i la resta es va posar a disposició de la ciutadania.

3. Resultat

A data d'avui tenim llista d'espera de gent disposada a adquirir la cessió d'un d'aquets horts, doncs al poble no hi havia cap alternativa més.

4. El regidor de contacte és el Josep Ramon Maranyés: maranesvj@caldesdemontbui.cat

SERVEI DE MEDIACIÓ HIPOTECÀRIA

Caldes de Montbui

1. Diagnosi

Moltes famílies tenen problemes per pagar la hipoteca i es troben desamparats jurídicament davant dels bancs. L'objectiu era combatre qualsevol amenaça de desnonament al municipi. La Plataforma d'Afectats per la Hipoteca apretava considerant que l'administració local no feia prou per lliutar contra els desnonaments.

2. Proposta

Es va signar un conveni amb el Col·legi d'Advocats de Granollers (ICAVOR) per crear el servei de Mediació Hipotecària. Una advocada de l'ICAVOR es desplaçaria a l'Ajuntament periòdicament i oferiria assessorament jurídic gratuït als afectats i faria ella mateixa la mediació amb les entitats bancàries. Aquest conveni tenia un cost per l'Ajuntament (50€/hora) però oferia proximitat als usuaris.

Paral·lelament també es va parlar amb Càritas Diocesana. Aquesta entitat també ofereix mediació hipotecària però sobretot ens interessava la gestió que oferia als usuaris que tenien problemes per pagar el lloguer i deutes acumulats. Aquest conveni era gratuït tot i que els usuaris s'havien de desplaçar a Barcelona per parlar amb els advocats.

Amb les dues entitats es va crear el Servei de Mediació Hipotecària, que penjaria de l'Oficina Local d'Habitatge.

3. Resultat

El primer any de signar el conveni amb l'ICAVOR, l'advocada que feia la mediació hipotecària es desplaçava a l'Ajuntament cada 15 dies. El segon any es va establir que ho faria un cop a la setmana, i el tercer any de funcionament es van doblar les hores de cada setmana. Malauradament el servei ha funcionat molt bé ja que molts usuaris l'han necessitat. S'han aconseguit resoldre uns 15 expedients gràcies al conveni amb l'ICAVOR (dacions en pagament, refinançaments i condonacions del deute).

La proximitat que s'oferia era clau en el cas de l'ICAVOR tot i que el de Càritas Diocesana també ha ajudat a unes 11 famílies que tenien deutes de lloguer ambs préstecs a fons perdut.

4. Regidor/regidora de contacte per a més informació

Isidre Pineda (regidor d'Habitatge de l'Aj. de Caldes de Montbui)

673.023.823

pinedami@caldesdemontbui.cat

MUNICIPIS EMPRENEDORS

DIAGNOSI

La crisi econòmica iniciada a finals de l'any 2008 ha posat al descobert problemes de fons de l'actual sistema capitalista i, en especial, de les economies occidentals, on les institucions financers han trontollat. Un exemple, al nostre país, ha estat la desaparició de les caixes d'estalvi. A part, cal fer palès que el principal problema que estem patint en aquest cicle econòmic és l'alt nivell d'atur dels darrers anys. Als Països Catalans, durant l'any 2014, l'atur es va situar per sobre del 20% (dades EPA).

Per altra banda, cal fer notori l'alt grau d'obertura i d'internacionalització de l'economia catalana com un dels punts forts del nostre país i que, per tant, a l'hora de planejar les polítiques públiques s'ha de ser conscient d'aquest fet. També, una de les característiques en el moment de plantejar les polítiques públiques des dels ens locals és que han d'estar coordinades amb les polítiques que fan els altres agents i, molt especialment, els plans d'acció que estan duent a terme altres administracions com ara la catalana i l'europea.

Pel que fa la resposta del Vell Continent a la crisi, la Unió Europea s'ha centrat en la denominada Estratègia Europa 2020, on es concentren els objectius bàsics per mantenir el creixement i la competitivitat europea. Els objectius plantejats són:

- Incrementar la taxa d'ocupació
- Arribar a una inversió del 3% del PIB en R+D.
- La reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle.
- L'increment de les energies renovables.
- L'augment de l'eficiència en l'ús de les energies.
- La reducció de la taxa d'abandonament escolar.
- L'increment de persones amb estudis superiors.
- La reducció del nombre de persones que viuen per sota del llindar de la pobresa.

En aquest escenari, l'Administració de la Generalitat ha endegat accions en aquest àmbit i ha impulsat la iniciativa "*Catalunya 2020: Acord estratègic per a la competitivitat de l'economia catalana i la millora de l'ocupació (ECAT-2020)*" que pren com a referència l'experiència dels acords estratègics 2005-2007 i 2008-2011. Aquests acords havien estat liderats pels consellers d'Esquerra en les anteriors etapes de Govern. Els eixos bàsics del pla són:

- Millorar l'ocupabilitat de les persones, en especial a través de l'orientació professional i la formació.
- Millorar el funcionament del mercat laboral.
- Facilitar l'accés de les empreses al finançament.
- Promoure la reorientació estratègica de les empreses.
- Promoure l'emprenedoria.

- Impulsar la transició cap a una economia més eficient en l'ús dels recursos.
- Impulsar la modernització de l'Administració i la simplificació administrativa.
- Impulsar les infraestructures estratègiques que necessita el teixit productiu.

Per altra banda, el Govern de la Generalitat ha aprovat l'estratègia d'investigació i innovació per a l'especialització intel·ligent de Catalunya, el pla RIS3CAT.

Els ens locals tenen un paper rellevant com a motor econòmic i també en la definició del nou model econòmic. I, com s'ha esmentat, cal que l'impuls de les polítiques es faci de manera coordinada entre les diferents administracions. També, és necessari remarcar que, en l'actual escenari de transició nacional, els ens locals tindran un rol molt important i, eventualment, caldrà que estiguin al costat de la Generalitat, molt especialment en polítiques de deute públic i tresoreria, en que la Generalitat en correspondència ha d'estar al costat del món local amb un millor tracte de les transferències pendents.

En aquest procés de transició nacional, no podem obviar l'envestida del Govern espanyol contra l'autonomia local. Aquesta política sistemàtica de menyspreu envers els poders locals es va posar de manifest amb l'aprovació de la Llei estatal 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'administració local. Amb aquesta Llei es limita de facto la lliure actuació dels municipis en molts aspectes. Cal remarcar que, en el seu article 25, delimita les competències pròpies de les administracions locals. De la relació de 15 competències no n'hi ha cap que faci referència a la promoció econòmica. Aquest tipus d'actuacions posen de manifest la nul·la sensibilitat que té el Govern del Partit Popular a l'hora de donar instruments als municipis per lluitar contra la crisi. Ans al contrari, per Esquerra és una prioritat que els municipis del nostre país enduguin i desenvolupin, amb caràcter prioritari, polítiques de promoció econòmica coordinades amb l'Administració de la Generalitat. Només d'aquesta manera aconseguirem treure el país de la crisi i iniciar la remuntada de l'economia.

A continuació es presenten els principals eixos de treball.

ELS PACTES LOCALS PER L'Ocupació

En primer lloc, es proposa la creació/potenciació de les Taules per a l'Ocupació com a ens on participen els agents econòmics: representants institucionals, empresaris, sindicats, agrupacions de comerciants, assemblees d'aturats... En el marc de la Taula per a l'Ocupació es proposaran i es debateran les línies marc d'actuació que es materialitzaran en l'elaboració i la implementació del Pacte Local per a l'Ocupació (PLO). En l'elaboració de les polítiques públiques de promoció econòmica és imprescindible tenir instruments de diagnòstic d'allò que succeeix al mercat i fer un seguiment dels principals indicadors socioeconòmics, especialment l'indicador del nombre d'aturats del municipi registrats al Servei d'Ocupació de Catalunya. En aquest sentit, es proposa la creació i/o potenciació, principalment per mitjà dels ens supralocals, com ara els consells comarcals, dels Observatoris socioeconòmics, a fi que proporcionin la informació necessària a les Taules per a l'Ocupació, en el marc del pla estadístic de Catalunya.

Eixos de treball:

- Fomentar la cooperació publico-privada entre les administracions públiques i els agents privats implicats, com a criteri general per garantir la viabilitat dels projectes de dinamització econòmica i d'ocupació.

- Treballar conjuntament amb els ens locals veïns i els ens supralocals a l'hora de planificar i dur a terme actuacions en el propi municipi per tal de garantir la millor eficiència possible dels recursos públics que es destinen a promoció econòmica. Per això, cal tenir en compte els fluxes de dinamisme econòmic que emanen de les àrees urbanes del país.
- Conèixer les competències de les persones aturades amb l'objectiu de millorar la seva ocupabilitat i procurar el seu encaix amb les necessitats de les empreses.
- Detectar les necessitats formatives de les persones i les empreses per a millorar l'ocupabilitat en el nostre territori elaborant programes conjunts.

ADMINISTRACIÓ EFICAÇ

La crisi econòmica i la caiguda dels ingressos municipals derivats de l'activitat immobiliària han posat les hisendes locals en una situació francament precària i, en alguns casos, desesperada. Per tant, un cop més, cal reivindicar un nou model de les finances locals que es materialitzarà amb la nova Llei d'hisendes locals. Tot i això, en aquest escenari és important mantenir l'austeritat i, sobretot, una gestió eficaç dels recursos públics. Uns ajuntaments sanejats ens permetran fer front a nous projectes d'inversió importants i necessaris per al desenvolupament econòmic del nostre país.

És indubtable que els ens locals, en el proper mandat, han de continuar aplicant, com la resta de sectors de l'Administració, mesures de racionalització de la despesa pública. Així mateix, l'Esquerra municipal ha de caracteritzar les seves propostes per l'expressió d'una veritable vocació d'austeritat, honestat, eficiència, rigor i transparència en la gestió dels recursos públics, amb un impuls decidit envers mecanismes que millorin el control democràtic dels comptes locals i, més concretament, promoure els portals web d'informació accessible i dels processos d'obertura de dades. Amb aquests instruments s'apropa l'execució del pressupost a la ciutadania i aquesta pot tenir coneixement, fil per randa, de la destinació dels recursos públics. També, cal fer palès que les TIC són una eina per a la modernització de l'Administració i permeten incrementar l'eficiència, de manera que impliquen una millora de la qualitat en la prestació dels serveis públics i un apropament a la ciutadania.

Els eixos de treball en aquest apartat són: Societat de la informació i administració electrònica, la fiscalitat, la transparència i el control dels comptes públics, els projectes en el marc de les Smart Cities i la Funció pública.

SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ I ADMINISTRACIÓ ELECTRÒNICA

En una concepció clàssica d'aquests conceptes, podríem definir les següents línies d'actuació:

1. Cal continuar desenvolupant la implantació de l'administració electrònica a fi de millorar l'atenció al ciutadà i que aquest pugui dur a terme la majoria de tràmits amb l'Administració electrònicament.
2. Agilitzar i simplificar els tràmits municipals per l'obertura de noves empreses.
3. Donar una informació completa, clara i entenedora dels tràmits a la ciutadania.

4. Promoure la digitalització de les pimes per mitjà d'accions de sensibilització, orientació i acompanyament de projectes, com ara, la factura electrònica i, alhora, aconseguir que es disminueixi el risc de fractura digital entre el teixit empresarial, de manera que es facilitin els negocis en xarxa.
5. Promoure les competències digitals de la ciutadania, per al seu desenvolupament personal i professional.
6. Promocionar iniciatives empresarials des de l'Ajuntament per reconvertir la clàssica economia industrial en economia del coneixement. Impulsar Plans locals d'innovació.
7. Impulsar els programes de formació, amb més implicació público-privada en el seu disseny, fent que la formació no només sigui de nivell bàsic, sinó també d'un nivell avançat i amb aplicacions pràctiques en el món laboral a curt termini.
8. Impulsar les acreditacions TIC de la Generalitat de Catalunya —les ACTIC— per tal d'uniformitzar els nivells de competències de la ciutadania. Sol·licitar l'ACTIC als processos de selecció dels propis ajuntaments.
9. Modernització de les TIC als consistoris, aprofitant-les per aconseguir un estalvi econòmic important i una major simplificació administrativa.
10. Reducció dels costos TIC a través dels mecanismes de la compra agregada.
11. Fomentar l'ús de les TIC per part del personal al servei de les administracions locals. Apostar per les certificacions digitals com a manera de relacionar-se entre la ciutadania i l'Administració.
12. Donar prioritat a l'ús del programari lliure en català i fomentar-ne l'ús entre el conjunt dels ciutadans i les empreses locals, i també l'ús de les eines que posa a disposició el Consorci AOC per a treure'n el màxim profit.
13. Impulsar un Pla de seguretat TIC a l'Ajuntament. Aprofitar els coneixements i l'assessorament que proporciona el Centre de Seguretat de la Informació de Catalunya CESICAT.
14. Garantir a tota la població l'accés a Internet, fins i tot, als llocs més allunyats dels centres urbans. Potenciar les xarxes socials existents i crear-ne de noves.
15. Promoure la interacció amb els ciutadans i ciutadanes utilitzant les TIC. Impulsar la realització de tràmits administratius i mecanismes electrònics per tal de promoure la participació i l'interès de tothom en els afers públics, així com l'accés a la informació relativa a l'activitat municipal.

Però si es vol tenir una actitud més agosarada i el context municipal ho permet hauríem de tendir cap a conceptes com Govern Obert que englobarien aquests eixos:

- **Transparència:** definir els Plans de Transparència Municipals que han de ser full de ruta d'actuacions i objectius. Aquest pla es pot fer genèric o més específic segons la dimensió del municipi. En aquests plans cal fer especial èmfasi en la transparència en el processos de compra pública a través de les TIC
- **Participació:** les eines TIC tenen un paper fonamental en aquest àmbit, i poden ajudar molt per assolir la "co-decisió" per part de la població.
- **Dades Obertes:** molt orientada a la fiscalització per part de la ciutadania però també a fomentar activitat econòmica a través de l'explotació de les dades

- Eficiència: canvis normatius i de processos permeti avançar cap a una administració sense papers real orientada a la màxima agilització dels tràmits de ciutadans i empreses.
- Relació amb el ciutadà: transformar en el model de relació amb el ciutadà i passar a tenir una visió integral i proactiva de la relació ciutadà-administració mitjançant els mecanismes que proporcionen les TIC.

LES SMART CITIES

Per mitjà de l'ús intensiu de les TIC promourem els projectes de ciutats intel·ligents. D'aquesta manera, l'objectiu prioritari és aconseguir la millora en la prestació dels serveis públics. Les iniciatives són molt diverses i van des de l'enllumenat intel·ligent, l'eficiència energètica, fins a la salut. Els pobles, viles i les ciutats catalanes han de participar activament d'aquesta revolució tecnològica atès que és una oportunitat per millorar l'administració fent-la més eficaç i propera a la ciutadania. En municipis petits o mitjans el concepte d'Smart Region seria el més adient i caldria la col·laboració no només dels municipis implicats sinó d'ens supramunicipals o de la pròpia Generalitat.

1. Fiscalitat. Tendir a la justícia, la simplificació i l'equitat del sistema fiscal municipal, amb la introducció de mecanismes que reparteixin la càrrega fiscal en funció de la capacitat de pagament i econòmica. En aquest sentit, es preveuen utilitzar mecanismes com ara les subvencions i exempcions per a determinades situacions personals o familiars del subjecte passiu (desnonaments o situacions de pobresa extrema). Complementàriament es promourà la tarificació social a les taxes i preus públics per accedir als serveis públics. D'aquesta manera, aconseguirem els objectius bàsics d'una política fiscal socialment compromesa, financerament eficient i fiscalment responsable.
2. En el marc dels plans de participació ciutadana, promoure els pressupostos participatius, a fi que la ciutadania pugui decidir alguns aspectes dels pressupost municipal amb l'objectiu de buscar la corresponsabilització de la població en la gestió pública.
3. Evitar taxes d'obertura de negoci desproporcionades, especialment, per a les Pimes.
4. Prioritzar en l'elaboració pressupostària la despesa i la inversió destinades a la promoció de l'activitat econòmica local i a serveis socials bàsics com a mesures per a fomentar l'ocupació i la cohesió social.
5. Incorporar els criteris ambientals a les ordenances fiscals.
6. Facilitar la transmissió familiar de l'activitat empresarial.
7. Contenir la pressió fiscal dins d'uns límits raonables i amb una clara vocació dirigida a destinar els increments fiscals a la contenció del dèficit local

TRANSPARÈNCIA I CONTROL

1. Vetllar, mitjançant mesures d'informació i control, perquè la gestió municipal sigui transparent, eficient i eficaç.
2. Publicar el Compte General al web un cop aprovat pel ple i, complementàriament, proporcionar periòdicament la informació de manera entenedora.
3. Seguir amb rigor la planificació i l'execució pressupostàries i publicar al web totes les actuacions que generen obligacions econòmiques.
4. Informar anualment de la situació econòmica municipal. Amb aquesta finalitat, el Govern municipal adoptarà mesures per fer comprensible el pressupost municipal, alhora que s'augmentarà la transparència i la qualitat de la documentació i de la informació econòmica subministrada als càrrecs electes municipals i a la població.
5. Aplicar mecanismes d'especial transparència en els criteris d'adjudicació municipals, això és dels ajuts, sobretot pel que fa a l'habitatge, de les places en centres educatius i dels serveis socials bàsics.
6. Impulsar el govern obert, promoure el portal de transparència i dur a terme l'obertura de dades (Open Data).
7. Facilitar les tasques del Secretari i de l'Interventor municipals en el marc d'un escrupolós compliment de la llei.
8. Auditoria dels serveis públics: En cas que les empreses prestadores de serveis públics obtinguin beneficis desproporcionats per a la prestació d'un servei, o tinguin un cost excessiu pel consistori, caldrà estudiar les formes per evitar-ho, entre elles, la municipalització dels serveis públics o la mancomunitat dels serveis amb altres municipis.

MONEDA DIGITAL

Desenvolupar, en el marc de la col·laboració entre diferents administracions, la moneda digital. El sistema de pagaments digitals **Digipay4Growth** és una eina mitjançant la qual s'incrementa la liquiditat del capital circulant i s'estimula la demanda interna, permetent al mateix temps l'explotació i l'optimització de les capacitats productives que es trobaven infrautilitzades, amb la intenció de promoure el comerç local i generar ocupació. Tot això condueix al desenvolupament d'un context més adequat per al teixit empresarial i promou la productivitat i la competitivitat de les empreses. Aquest projecte d'àmbit europeu ja funciona a diferents llocs a mode de prova. En aquest sentit caldrà articular un sistema català de moneda pròpia complementari i coordinat amb l'euro i, sobretot, dur a terme accions de prova i d'implementació del sistema esmentat tenint en compte les experiències prèvies.

LA FUNCIÓ PÚBLICA

El servidor civil, el funcionari públic, esdevé l'eina fonamental per aconseguir una administració eficaç. El nivell de formació i la seva preparació influiran en gran mesura en el nivell del servei rebut pels ciutadans i les ciutadanes. En aquest sentit, els ajuntaments d'Esquerra es proposen potenciar el funcionariat com eina de millora de la qualitat dels nostres municipis.

1. El funcionari públic ha d'ésser el centre de l'activitat diària municipal, aportant la seva experiència i coneixements en els diferents àmbits d'actuació local.
2. Potenciar la comunicació entre funcionaris i regidors perquè la seva visió i experiència és imprescindible per la tasca dels polítics municipals.
3. Repensar l'organització municipal per poder donar resposta a les necessitats dels nostres conciutadans.
4. Impulsar l'accés dels funcionaris a la formació continuada, amb cursos i màsters finançats parcialment pels consistoris o les entitats supramunicipals, com a inversió en la millora del principal actiu dels ajuntaments, els seus treballadors.
5. Crear un programa a semblança de l'Erasmus universitari, amb intercanvis de funcionaris amb altres països, especialment de la Unió Europea, per aconseguir la millora en la formació lingüística dels nostres professionals i l'arribada de noves formes de gestió provinents d'altres realitats locals de fora del nostre país.
6. Mantenir i potenciar la política de transparència en la contractació, promoció i gestió dels funcionaris públics. Per mitjà de l'EAPC adoptar criteris comuns, i tendir a la centralització de processos de selecció.
7. Incorporar les tècniques d'avaluació continuada dels resultats aconseguits, i incorporar aquestes tècniques a la promoció professional dels funcionaris.
8. Permetre que els funcionaris públics disposin de canals directes on puguin exposar quins aspectes cal millorar perquè la prestació dels serveis públics sigui més efectiva.

TURISME

El sector del turisme ha evolucionat molt favorablement els últims anys al nostre país i ha esdevingut un punt fort de l'economia catalana. En aquest sentit, entenem el turisme com una font d'ingressos, però també com un fet cultural que promou la interrelació de les persones de diferents cultures i que ens permet mostrar la nostra cultura i manera de ser al món.

L'objectiu que ens plantejem és que la marca Catalunya sigui coneguda arreu de món com un destí del turisme de qualitat, cultural, sostenible, saludable i responsable. Per tant, cal estar amatents amb l'eclosió que està tenint la massificació del turisme en diferents parts del país, de manera que, a vegades, aquesta massificació col·lideix amb els interessos dels veïns. Per altra banda, cal posar en valor a la vinculació del turisme amb el fet nacional català, l'anomenat turisme identitari. I també cal buscar les sinergies amb el territori, no només en el nostre municipi.

Des d'Esquerra Republicana apostem perquè els Països Catalans en el seu conjunt, i els seus pobles i ciutats, reactivin la capacitat productiva del sector turístic i consolidar el país com a destinació capdavantera a Europa en general i a la Mediterrània en particular.

Catalunya es troba en condicions d'exercir un lideratge en matèria de desenvolupament turístic, basat en la planificació del coneixement, la qualitat i la diversitat de productes i destinacions, que facin de la innovació i la sostenibilitat els seus eixos motors. Les bases d'aquest desenvolupament passen per:

- Un model de desenvolupament turístic fonamentat en la innovació, la competitivitat i la sostenibilitat econòmica, social, cultural i mediambiental.
- Afavorir el desenvolupament ordenat i amb sentit estratègic del sector turístic i del conjunt de les seves empreses i activitats, per millorar la seva contribució a la riquesa i l'ocupació del territori, desenvolupant sectors clau i trets diferenciadors del municipi, com la cultura i el patrimoni.
- Consolidar un model de promoció turística públic i privat, amb capacitat de resposta, adaptació i orientació vers la demanda.
- Vetllar per la qualitat de vida dels residents, la qualitat de l'ocupació i la gestió dels impactes socials, culturals i mediambientals de l'activitat turística.
- Fomentar el desenvolupament territorial de productes turístics diferenciats i competitius vinculats a la identitat i al patrimoni cultural tangible i intangible del municipi.

Propostes:

1. Elaborar un projecte turístic responsable per al municipi a partir de les potencialitats naturals, culturals, patrimonials i econòmiques existents, dins del marc de turisme sostenible definit per la Organització Mundial del Turisme: respectuós amb el territori, promotor de desenvolupament integral i consolidador de la identitat nacional, amb tots els elements de singularitat possible, i d'acord amb les directrius i polítiques nacionals turístiques.
2. Cercar noves oportunitats i potencialitats turístiques del municipi basades en la identitat i la creativitat de la seva ciutadania —turisme literari, històric, genealògic, paisatgístic, gastronòmic...

3. Ser conscient de les potencialitats i limitacions de la nostra capacitat d'atreure turisme, sense complexes i sense voler copiar altres models que no siguin coherents amb els valors del nostre municipi.
4. Entendre la promoció del municipi com a una conjunció de valors econòmics, socials, culturals i de lleure.
5. Impulsar la Taula de Turisme local que permeti la presa de decisions conjuntes en el marc de la dinamització turística i participar dels consorcis i patronats supralocals.
6. Desenvolupar un marc de col·laboració que afavoreixi la integració dels diversos sectors del teixit social que intervenen en l'oferta turística del municipi: potenciació del comerç urbà, cultura gastronòmica, etc.
7. Potenciar el desenvolupament turístic implicant el sector privat i avançar així cap a models de gestió on les decisions i el finançament siguin compartits pels diversos agents presents en el sector, tant públics com privats.
8. Potenciar la qualitat com a concepte bàsic de diferenciació i competitivitat del municipi com a destinació turística.
9. Estudiar i desenvolupar l'encaix del municipi dins dels grans projectes turístics impulsats per la Generalitat de Catalunya, com ara les rutes turístiques nacionals i el Pla de Recursos Turístics Intangibles.
10. Col·laborar amb la resta d'administracions en la promoció turística del municipi com a via d'optimització dels recursos que s'hi dediquen.
11. Afavorir la integració dels diversos esdeveniments locals, com ho són els mercats i les fires, dins l'oferta turística del municipi. Els mercats i les fires actuen sovint com a motor que atrau el turisme de proximitat i de qualitat.
12. Crear una xarxa de camins o vies verdes i recuperar, si escau, els antics traçats dels carrilets i la seva infraestructura, així com els camins de ronda, per tal de donar altres possibilitats i models de desenvolupament turístic al municipi.
13. Fer servir les noves tecnologies com a eines de promoció i difusió, i facilitadores del turisme local.
14. Cal treballar el posicionament dels espais web turístics fent xarxa amb els allotjaments, així com crear geoportals accessibles des dels dispositius mòbils, que poden oferir informació sobre notícies, l'agenda d'actes del municipi, el temps, els comerços, l'oferta de restauració, etc.
15. Crear paquets turístics que incloguin allotjament, restauració i accés gratuït als equipaments culturals locals. Difondre aquests paquets a través dels portals web municipals i del portal de turisme de la Generalitat. Oferir-los a les agències de viatge, especialment, dels països de la UE i des les potències emergents.
16. Donar resposta a la problemàtica dels habitatges d'ús turístic i garantir la convivència d'aquestes activitats amb els veïns de l'indret on se situen.
17. Promoure un calendari anual de grans actes comercials i culturals amb l'objectiu de donar a conèixer els municipis i que aquests esdevinguin dinàmics.

COMERÇ

La promoció d'un model comercial arrelat a la trama urbana, modern i dinàmic, amb una pluralitat d'oferta competitiva i equilibri entre formats, és una peça essencial per a la cohesió social, la coherència urbanística, la identitat i l'atractiu de les ciutats i viles del nostre país. En aquest sentit, l'articulació i el reforçament dels eixos comercials urbans, així com la promoció i la millora de les polaritats comercials substantives, basades en l'oferta de producte de consum quotidià —que normalment es configuren al voltant dels mercats municipals o, en determinats municipis, al voltant dels mercats no sedentaris—, han de ser la línies definitòries de la activitat municipal d'Esquerra. Amb aquest objectiu, pren força dotar als municipis de nous instruments, com poden ser els *Business Improvement Districts* que es coneixen al món anglosaxó com una forma habitual de gestió de les àrees comercials de les grans ciutats, en la qual tant els actors privats com els comerciants i les empreses assumeixen el rol de gestors d'una àrea determinada, de manera que s'estableix una fluida col·laboració público-privada per gestionar l'espai. Els objectius que persegueix aquest ens són promoure i dinamitzar l'àrea comercial, millorar-ne la gestió, oferir serveis i cercar sinergies positives. La iniciació és voluntària per part dels mateixos comerciants i es tramita per mitjà d'una consulta en la qual els mateixos comerciants i empresaris de la zona afectada decideixen si la volen constituir o no. A posteriori, la pertinença a aquest ens és obligatori de tots els comerciants i empreses, els quals hauran de sufragar una taxa. Per dur a terme aquest ens caldrà desenvolupar una llei del Parlament de Catalunya que introdueixi aquest nou mecanisme en el nostre ordenament jurídic.

Mentrestant, però, caldrà seguir potenciant l'associacionisme comercial. El treball estret entre aquestes associacions i l'administració és un primer esglaió de la col·laboració público-privada.

Eixos de treball:

1. Potenciar i defensar el comerç urbà de proximitat com a mecanisme per a afavorir la dinamització i la vitalitat del municipi.
2. Buscar espais de diàleg i col·laboració amb les entitats de comerciants dels municipis per a generar accions d'actuació conjuntes (fires, jornades, setmanes temàtiques, ...).
3. Garantir la definició d'un model comercial estratègic per a cada municipi, que identifiqui i potenciï els eixos comercials existents, l'articulació de l'oferta municipal en el context del territori al qual pretén donar servei i l'abastiment de les noves àrees de creixement urbà en el propi terme municipal.
4. Assegurar que en la definició de les trames urbanes consolidades de cada municipi, als efectes de la planificació d'implantació comercial, es té prou en compte la preservació del eixos comercials preexistents, en adequat equilibri amb la necessitat del proveïment en proximitat dels nous desenvolupaments urbanístics i la conveniència d'afavorir la diversitat de formats comercials a cada territori.
5. Impulsar l'aplicació de noves formes de gestió dels centres comercials urbans, que permetin superar les limitacions del model actual de dinamització comercial i consolidin la concertació público-privada, mitjançant l'impuls de les Comunitats de Cooperació Econòmica Urbana, a semblança dels BID anglosaxons, com a comunitats de gestió comuna d'activitats econòmiques mixtes.

6. Afavorir entorns comercials basats en la diversitat d'oferta proposant, si s'escau, els instruments urbanístics més adients en cada cas —plans d'usos, plans especials, etc.— per a evitar la configuració de «guetos» o zones de comerç monotemàtiques que no tinguin a veure amb el model comercial general de cada municipi.
7. Facilitar la informació sobre els locals buits i agilitzar en la mesura del possible les tramitacions amb altres àrees municipals.
8. Promoure activament l'ús de la llengua catalana en el comerç urbà, tant a la retolació com a l'atenció al client, difonent el missatge que l'idioma és un valor afegit a la qualitat del servei.
9. Fomentar i donar suport a les fires tradicionals i artesanes per tal d'establir canals de comercialització dels productes de la terra i contribuir, així, a la creació d'una marca catalana de productes de qualitat amb denominació d'origen.
10. Garantir els instruments necessaris per crear marques de qualitat de productes catalans sigui quin sigui el sector productiu i donar-los a conèixer a l'exterior.
11. Vetllar per la disciplina de mercat i la igualtat de condicions de competència entre operadors comercials com a element de defensa dels drets de les persones consumidores.
12. Promoure la creació d'entorns urbanístics amables pel comerç, amb especial atenció a les illes de vianants.

document de treball

MERCATS MUNICIPALS I FOMENT DEL PRODUCTE DE PROXIMITAT I TEMPORADA (SLOW FOOD)

El rol dels mercats municipals en el desenvolupament local va tenir un paper molt rellevant durant els darrers segles. Amb l'auge dels nous formats comercials, en ocasions ha perdut aquest paper destacat que, tradicionalment, ha servit per la socialització de les col·lectivitats. Per tant, cal que continuïn desenvolupant la tasca de dinamització econòmica. Atès la importància que té l'alimentació en la salut, cal vincular els mercats municipals com a centres de promoció dels hàbits saludables, amb una funció primordial de la formació en els centres escolars. En aquest sentit, els mercats han d'esdevenir potenciadors de l'agricultura que utilitzi sistemes de producció respectuosos amb l'entorn i que garanteixi, alhora, la màxima seguretat alimentària dels productes de proximitat i de qualitat, a fi de promoure i dinamitzar les economies locals.

1. Impulsar la dinamització, la modernització i la viabilitat econòmica dels mercats municipals.
2. Vincular la promoció i la dinamització dels mercats municipals als eixos comercials existents.
3. Promoure el consum de productes de la terra, autòcton, de proximitat i de temporada, identificant l'origen del producte a l'àmbit geogràfic on es comercialitza, especialment els agrícoles i pesquers.
4. Promoure el consum dels productes de la terra a partir de punts de venda, fixes o en mercats, identificats com a **subministrats per productors de la terra**, concepte entès com de la zona, de proximitat real, i per tant, de Km 0 i de temporada. **(S'ha d'evitar fer invents amb els mercats)**, especialment en poblacions petites, com ha fet la Diputació de Barcelona organitzant al Maresme un **mercat de productes de la terra**, perquè és un concepte que porta confusió ja que tots els productes alimentaris són de la terra, el que fa que es dissolgui el concepte d'àmbit geogràfic i per tant el de producte de producció propera).
5. Promoure les cooperatives de consum de l'agricultura que utilitzi sistemes de producció respectuosos amb l'entorn i que garanteixi, alhora, la màxima seguretat alimentària i alimentació saludable, com ara productes de la terra i agricultura ecològica. Per assegurar la viabilitat del sector agrari, **hem d'apostar per a què totes les produccions arribin als mercats i que sigui el consumidor, en funció del seu criteri, que compli un o altre tipus de productes**. En aquest sentit, hem de partir de la base que tots els productes alimentaris que entren a la cadena són sans, bons i segurs, siguin de producció ecològica o obtinguts amb altres criteris.
6. Promoure tallers i xerrades als mercats municipals posant en valor l'alimentació segura i saludable. Establir **un programa de xerrades a les escoles** per educar els petits i joves i donar-los criteri per a que segueixin una alimentació saludable.
7. Donar a conèixer les iniciatives de desenvolupament dels productes de proximitat i de temporada (Slow food i Km 0).
8. Vetllar per la protecció de les zones de conreu davant la urbanització excessiva del territori.
9. Crear, on sigui possible, parcs agraris que permetin donar valor a l'espai agrari i al sector primari en general.
10. Vetllar per l'entorn físic on es desenvolupen els mercats no sedentaris i per la seva continuïtat com a canal de distribució propi que compleix unes funcions d'accessibilitat,

proximitat, amplitud d'oferta, competitivitat en preu, dinamització del municipi i punt de trobada i socialització de la ciutadania.

11. Vetllar per la supervivència de les petites explotacions familiars de caràcter agrícola, ramader i/o pesquer.
12. Potenciar els mercats de venda no sedentària com a canals de comercialització de qualitat, amb incidència en els circuits curts de distribució alimentària i plenament integrats en la realitat comercial dels municipis. Desenvolupar polítiques formatives dels professionals del sector per a garantir el futur del mercat i dels seus marxants.
13. **Creació d'una normativa sobre bones pràctiques en la manipulació dels productes en els mercats no sedentaris.** El tractament que donen als productes (manipulació, exposició al sol, etc) fan que moltes vegades se'ls acabi identificant com a mercats de segona.

CONSUM

Les persones consumidores són les que donen sentit als àmbits que hem analitzat fins ara. No és possible aconseguir que prosperi cap política de les descrites sense una participació activa d'aquests actors en la seva definició. És imprescindible acabar amb la dicotomia client/consumidor. No té sentit percebre al client com l'amo i senyor del mercat i al consumidor com l'adversari contra el qual cal estar previngut. Cal que tant els consumidors com els empresaris i comerciants coneguin i uns reclamin i els altres apliquin el conjunt de normes que regulen les seves relacions.

Malauradament en els darrers temps la crisi ha generat diversos problemes que han tingut una gran afectació sobre les persones consumidores (preferents, desnonaments, pobresa energètica, habitatges d'ús turístic...) que no han trobat estructures estables per la seva solució. Cal que per a aquests grans problemes, sobretot els vinculats als serveis bàsics existeixi una medicació obligatòria prèvia a la via judicial que intenti solucionar-los. Per dur a terme aquest ens caldrà desenvolupar una llei del Parlament de Catalunya que introdueixi aquest nou mecanisme en el nostre ordenament jurídic.

Eixos de treball:

1. Potenciar les oficines municipals d'informació al consumidor, tot ampliant els seus serveis a empresaris i comerciants en aquells aspectes que afecten els drets de les persones consumidores.
2. Fer difusió de les Junes Arbitrals de Consum com solució de prestigi, pràctica i gratuïta de solució de conflictes entre empresaris i consumidors.
3. Promoure activament l'ús de la llengua catalana en el comerç urbà, tant a la retolació com a l'atenció al client, difonent el missatge que l'idioma és un valor afegit a la qualitat del servei.
4. Promoure el consum responsable.
5. Promoure tallers i xerrades als mercats municipals posant en valor l'alimentació segura i saludable. Establir **un programa de xerrades a les escoles** per educar els petits i joves i donar-los criteri per a que segueixin una alimentació saludable.
6. Vetllar per la disciplina de mercat i la igualtat de condicions de competència entre operadors comercials com a element de defensa dels drets de les persones consumidores.

EMPRESA I INDÚSTRIA

El desenvolupament econòmic i social per aconseguir una millor qualitat de vida de les persones és un dels principals objectius que es fixen els ajuntaments d'Esquerra. Al segle XXI els esforços de les administracions s'han de centrar en facilitar la transformació de l'economia tradicional en una economia del coneixement i sostenible, entenent que la sostenibilitat és una gran oportunitat de transformació i d'innovació per a la majoria d'empreses. És en aquest sentit que els ajuntaments d'Esquerra promouen polítiques de dinamització de les activitats econòmiques del municipi.

1. Manteniment dels polígons industrials i comercials (enllumenat, voreres, vials, senyalitzacions...).
2. Promoure les figures dels polígons d'activitat econòmica (PAE) en el marc de la col·laboració público-privada.
3. Promoure les comunicacions adequades dels polígons industrials amb les grans infraestructures vials o d'altres mitjans de transport (trens, ports, aeroports). En aquest sentit, esdevé important la negociació amb les operadores de vies de pagament per a no penalitzar les empreses dels municipis que tinguin les comunicacions amb la resta del país afectades per peatges.
4. Impulsar la concentració empresarial d'un mateix sector per promoure la creació i/o la impulsió de clústers. D'acord amb la política de clústers, afavorir el manteniment de sòl industrial i potenciar la creació de polígons industrials amb els serveis necessaris per a poder desenvolupar activitat productiva.
5. Generar sòl industrial propi en bones condicions i utilitzar mesures d'atracció de noves inversions.
6. Incentivar i facilitar la incorporació de les empreses a les noves tecnologies.
7. Establir i mantenir una comunicació directa amb les principals indústries i empreses ubicades al municipi a fi de detectar possibles empreses en crisi.
8. Establir negociacions amb les patronals empresarials i els sindicats per oferir meses de diàleg per a l'establiment de noves empreses als municipis amb ofertes de sòl industrial amb incentius per a la industrialització de zones d'especial interès.

INFRAESTRUCTURES TIC

El desplegament de la banda ampla és essencial per garantir que les empreses localitzades als polígons industrials tinguin accés a infraestructures d'alta capacitat arreu del territori. En aquest sentit, són d'especial interès les actuacions de banda ampla a les zones rurals o les més aïllades on aquesta infraestructura esdevé un element dinamitzador del territori.

1. Impulsar polítiques d'actuacions relatives a la planificació de les infraestructures de telecomunicacions en el municipi com són els Plans d'ordenació, Plans estratègics, i els Plans especials ...
2. Promoure en l'obra pública l'estudi i la inclusió de les infraestructures de telecomunicacions.
3. Facilitar el desplegament d'infraestructures de telecomunicacions per tal de garantir serveis avançats i de qualitat.
4. Aprofitar sinergies entre municipis i amb altres administracions de Catalunya i, en especial, de l'àrea metropolitana per tal de potenciar el concepte de Cloud privat per administracions públiques.
5. Implantació d'infraestructures innovadores de baix cost i major eficiència, tant energètica com de processament o cost de desplegament, que les disponibles actualment.
6. Elaborar un pla per tal d'arribar a un consens entre la població, l'Ajuntament i les operadores de telecomunicacions mòbils per tal que les antenes de telefonia mòbil no siguin vistes com un element distorsionant, i garantir la cobertura al màxim de llars possibles. Promoure la compartició d'aquestes infraestructures entre les diverses operadores que presten serveis al nostre país.
7. Aprofitament de les xarxes «wi-fi» municipals per proporcionar l'accés als serveis i als tràmits municipals.
8. Promoure les xarxes gratuïtes de wi-fi a tot el municipi.
9. Elaborar un mapa sonor i de SMRF —Sistema de Monitorització de Radiofreqüència— per obtenir mesures objectives dels nivells de radiacions de les infraestructures de telecomunicacions mòbils, i així donar tranquil·litat a la ciutadania.

Però les TIC també són la principal palanca de canvi que permet la innovació necessària a tots els àmbits sectorials i per tant fa que siguin un element transversal imprescindible en la nostra societat. En aquest enfoc podríem parlar de:

- **Talent Digital:** com a motor de canvi del model productiu i palanca de creixement econòmic sostenible i de creació de valor afegit, caldria articular una iniciativa coordinada a nivell municipal-nacional per desenvolupar el Talent Digital. Es basaria, entre altres eixos, en la introducció de solucions educatives transformadores a les escoles i en la creació d'una xarxa de centres municipals "fab-lab". L'objectiu a mig termini és d'incrementar dràsticament les vocacions científico-tecnològiques al nostre país, al mateix temps que es desenvolupa la creativitat, comunicació, autonomia, etc. i evitem l'escletxa digital.

- **Ecosistema TIC:**

1. Treballar en polítiques que permetin el foment i el desenvolupament de la indústria TIC com a generadora d'ocupació de futur
2. Fomentar les polítiques formatives i de reciclatge que permetin una sortida laboral TIC a professionals d'altres sectors
3. Definir línies de treballs específiques que garanteixin la socialització del coneixement i que evitin l'escletxa social vinculada a les TIC
4. Treballar conjuntament amb la indústria l'accés a fons de finançament europeus per tal de fomentar la competitivitat del sector

- **Aplicació de les TIC**

1. Treballar en polítiques de modernització del petit comerç i de la petita i mitjana empresa d'altres sectors per tal de fomentar la seva competitivitat mitjançant les TIC
2. Fer ús de les TIC per a polítiques socials que evitin l'aïllament de les persones i el seu sentit de pertinença i la seva atenció social
3. Aplicar les TIC pel foment de la Cultura local mitjançant la instrumentalització de les xarxes socials i altres eines socialitzadores
4. Fomentar la col·laboració ciutadana mitjançant l'obertura de nous canals moderns que permetin detectar i solucionar de forma ràpida problemàtiques que esdevenen a l'espai públic

- **Altres**

1. Mobile World Congress: tot i ser un esdeveniment específic de Barcelona el seu impacte va molt més enllà. Cal treballar en polítiques que permetin el foment i el desenvolupament de la indústria TIC com a generadora d'ocupació de futur, i el MWC n'ha de ser un pilar fonamental
2. Les TIC també són una bona eina d'avaluació de polítiques públiques de forma transversal. Caldria introduir la cultura del seguiment i avaluació dels objectius establerts

EMPREDORIA I OCUPACIÓ

El coworking és una metodologia d'innovació social per la generació de treball col·laboratiu amb l'objectiu de potenciar que les persones en fase inicial d'emprenedoria o professionals de diferents sectors treballin conjuntament per a la realització de projectes individuals, alhora que es fomenten projectes en comú, utilitzant les TIC com a eina transversal en el desenvolupament.

Per altra banda, cal articular els mecanismes adients per garantir que des del municipi es participi a la convocatòria del Departament d'Empresa i Ocupació, a través del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC), per aconseguir els ajuts per a realitzar accions d'orientació i acompanyament a la inserció de la Xarxa d'Orientació per a l'Ocupació. Aquesta xarxa d'orientació per a l'ocupació s'articula des de dos nivells diferenciats i complementaris. Un primer nivell d'informació i assessorament que es porta a terme mitjançant la xarxa d'Oficines de Treball (SOC) i un segon nivell d'orientació més especialitzat que es duu a terme en col·laboració amb entitats públiques i privades.

Eixos de treball:

1. Promoure l'esperit emprenedor i la creativitat en els centres escolars i en la ciutadania en general com a hàbits i competències clau per a la formació dels futurs components de la societat del coneixement.
2. Establir i desenvolupar una política per ajudar a la creació d'espais coworking als municipis, identificant per mitjà d'un estudi els punts forts i dèbils, amb l'objectiu que els centres coworking tendixin a una especialització concreta.
3. Posar en disposició a possibles interessats a desenvolupar un projecte de coworking d'espais municipals.
4. Promoure a través dels mitjans de comunicació locals els centres coworking.
5. Establir línies d'ajuts en el marc dels centres coworking.
6. Promoure la cultura de l'emprenedoria i l'esforç.
7. Establir un programa de potenciació i acompanyament a les persones que vulguin establir-se a un espai coworking, donant a conèixer als ciutadans els potencials dels espais.
8. Establir punts on informar i assessorar tècnicament i financerament aquelles persones que vulguin crear petites empreses de tipus associatiu o cooperatiu, així com d'autoocupació.
9. Col·laborar en l'establiment de canals de comunicació entre els centres educatius, les empreses i les administracions per tal d'ajustar l'oferta de formació professional a les necessitats locals del mercat de treball. Crear els òrgans consultius i de participació social que puguin vertebrar aquesta comunicació.
10. Vetllar per la formació i la inserció laboral de les persones desocupades, amb especial atenció als col·lectius amb risc d'exclusió social, i també d'aquells que tenen una integració més difícil al mercat laboral joves, dones, majors de 45 anys.
11. Establir una borsa de treball municipal de fàcil accés —operativa telemàticament— a què puguin accedir ocupadors i demandants d'ocupació, en coordinació amb les empreses del municipi i la resta de la comarca, per a conèixer les necessitats del teixit empresarial.
12. Crear el Club de la Feina, un espai físic assistit per un/a tècnic/a competent i destinat als demandants d'ocupació, amb els recursos necessaris per facilitar que tothom pugui assolir i escollir adequadament el lloc de treball: ordinador, impressora, correu electrònic, models de currículums, publicacions especialitzades —ofertes/demandes—, informació de cursos de formació ocupacional, accés a pàgines web d'ocupació, etc.

13. Treballar per la recol·locació de persones que perdin la feina per processos de tancament o deslocalització d'empreses. En aquest mateix sentit, en les possibles negociacions de noves implantacions o trasllats d'empreses, es vetllarà perquè les plusvàlues derivades de la possible requalificació de terrenys industrials no siguin mai un incentiu al tancament o la deslocalització de la mateixa empresa.
14. Promoure el coneixement i la relació entre les empreses del mateix municipi i les dels municipis veïns, com a via per generar sinergies i projectes conjunts.
15. Crear un espai de «Noves Experiències Empresarials», en què les empreses que s'implanten al municipis puguin donar a conèixer a la resta d'empreses ja existents i a la ciutadania en general.
16. Promoure el voluntariat entre sèniors prejubilats i jubilats, amb bagatge professional, per a fer tutories per a persones emprenedores i recercadores de treball.
17. Adaptar la formació que s'ofereixi des del municipi amb les competències necessàries per cobrir les vacants de les empreses locals.
18. Potenciar la creació d'empreses cooperatives i amb finalitats socials.
19. Promoure la contractació responsable, tant al propi ajuntament (fomentant la participació en concursos públics d'empreses vinculades a centres especials de treball), com al teixit empresarial i comercial dels municipis, amb possibles bonificacions fiscals.
20. Establir ajudes a la contractació, afavorint a les empreses que facin contractacions a col·lectius amb especial dificultat d'accés al món laboral.

BONES PRÀCTIQUES DE MUNICIPIS EMPRENEDORS

1. PORTAL OPEN DATA A RUBÍ. Ajuntament de Rubí

PROPOSTA

Portal Open Data a Rubí, amb el bolcatge de la majoria de dades estadístiques de les que disposa l'Ajuntament. Dades de població, d'activitat econòmica, financeres,... permet que qualsevol ciutadà pugui accedir a les dades i es pugui configurar els seus filtres i recerques segon el que tingui interès en saber.

Més informació: <https://opendata.rubi.cat/>

RESULTAT

Més transparència a l'Ajuntament

2. BONIFICACIONS FISCALS ALS COMERÇOS PER AJUDAR A LA REACTIVACIÓ ECONÒMICA DEL SECTOR. Ajuntament de Rubí

PROPOSTA

Primer any d'obertura d'un establiment comercial, reducció del 90% en la taxa d'escombraries.

http://www.rubi.cat/perfil/rubi/recursos/recursos/16._ordenan_a_fiscal_n_m._16_2014.pdf

REGIDORA DE CONTACTE

Arés Tubau - arestubau@gmail.com

3. FOMENT DE LA CONTRACTACIÓ. Ajuntament de Rubí

PROPOSTA

Subvenció a les empreses/comerços que fan una contractació de 3 o 6 mesos a persones de la ciutat. Es subvenciona des de l'ajuntament el mateix període. És a dir, 3+3 o 6+6. D'aquesta manera el treballador pot tenir un contracte de 6 mesos (aquests és pensat sobretot pel comerç), o de 12 mesos. Pressupost 2014: 230.000€.

http://www.rubi.cat/perfil/rubi/recursos/recursos/bases_definitives_bopb_contractaci_privada.pdf

REGIDORA DE CONTACTE

Arés Tubau - arestubau@gmail.com

4. SERVEI LOCAL D'OCUPACIÓ SUPRAMUNICIPAL. Ajuntament de Llinars del Vallès

A Llinars fa 10 anys que es disposa d'un servei com aquest, i des dels últims dos que ho fem amb els municipis veïns de Vilalba Sasserra, Sant Antoni i Sant Pere de Vilamajor a través d'un conveni. Va ser una forma de posar "negre sobre blanc" un servei que ja es donava des de Llinars a usuaris d'aquests municipis també, però sense rebre cap contraprestació econòmica.

El servei es dona amb una persona tècnica d'ocupació que està 3 dies a Llinars, 1 a Sant Antoni i 1 a Sant Pere. El cost laboral d'aquesta persona es reparteix seguint un criteri de població aproximat del que resulta un 45% del cost per a Llinars, 25% Sant Antoni, 25% Sant Pere i 5% Vilalba.

Aquesta col·laboració intentem que també sigui en la programació de cursos, de forma que no es solapin o repeteixin, així com en uns tallers d'orientació que fem a Llinars els dijous i que estan oberts als 4 municipis.

El resultat és positiu, tant per l'atenció personalitzada, com per les eines amb que es doten als usuaris del servei, i per tenir una visió amb un angular més gran de la situació de l'ocupació en un territori superior al municipal.

Fruit d'aquesta experiència, també ens hem presentat tots 4 a una convocatòria de la Generalitat amb un projecte pilotat per Llinars de creació d'un espai de reflexió públic-privat per tal de generar accions que tinguin per objectiu la creació d'ocupació en l'eix d'entorn, lleure i esport.

Municipi: Llinars del Vallès

Contacte: Antoni Garcia Estevan, Regidor - antoni.garcia.estevan@gmail.com

5. INFORMACIÓ TURÍSTICA – BOTIGA PRODUCTE LOCAL. Ajuntament de Sant Martí de Tous

DIAGNOSI

El nostre municipi tot i tindre per una banda un entorn paisatgístic important, elements de valor arquitectònic, històric i cultural remarcables i per altre banda productes locals artesans no havia estat mai un poble turístic. L'Ajuntament va entendre que s'havia de treballar per dinamitzar turísticament i econòmicament el municipi. Voldríem remarcar que partíem de pràcticament un escenari verge.

PROPOSTA

El primer pas va ser convocar i treballar amb els emprenedors i comerços locals perquè s'associessin en una associació de botiguers i comerciants del poble. Abans de fer aquest pas, amb el suport de la Diputació de Barcelona es va realitzar un pla de dinamització econòmica i turística del municipi que marcava diferents línies de treball per avançar en aquesta línia (val a dir que el document no recollia les particularitats del municipi, i algunes accions eren de difícil aplicació, però sí que va servir per donar la empenta inicial i reunir tots els afectats en una discussió conjunta).

D'aquí va néixer la idea de crear una sèrie de visites guiades al nucli antic amb inici i final en un local que servis de punt d'inici i benvinguda, i a la vegada les visites finalitzessin en el mateix punt passant un audiovisual del poble i finalitzat aquest servis per vendre en el mateix punt tots els productes locals.

Així la proposta es concretava en un pla d'etapes, en la primera l'Ajuntament assumiria tota la despesa associada (veurem que no es desmesurada), la segona una vegada s'hagués acreditat que la idea funcionava els comerciants haurien d'assumir els costos derivats proporcionalment a la venda que es realitzes. Aquest punt es important donat que convèncer d'entrada als comerços tradicionals del poble que la idea era rentable, i el model innovador era factible hagués estat impossible.

La primera etapa es va iniciar amb la cessió d'ús d'un local buit del nucli antic propietat d'un comerciant a l'ajuntament (l'ajuntament només paga la electricitat i la neteja) per tal d'adequar-lo com a punt d'informació turística i botiga de producte local. L'ajuntament també va assumir el cost dels guies turístics (preu per hora molt ajustat), en el nostre cas vàrem cercar joves de 20 a 30 anys del mateix municipi que es van formalitzar com associació (aquest fet s'ha produït a posteriori, no en els inicis).

L'Ajuntament també actua com a central de reserves d'aquestes visites guiades, a part de publicitar-les a la premsa comarcal i altres esdeveniments. Cal destacar que la iniciativa s'ha consolidat ràpidament gràcies a que aquestes es van oferir gratuïtament a tots els membres de l'associació de Botiguers i Comerciants. Tenim la sort que dos restaurants del poble van optar per oferir sortides turístiques a través d'agències en el sentit de Visita + Dinar.

Els guies reben els visitants, dinamitzen la visita, passen l'audiovisual, coordinen la venda a la botiga i fan el repartiment als diferents comerços o productors.

En aquests moments la iniciativa compta amb dos anys de vida i es preveu passar a la segona etapa al llarg de l'any 2015. Aquesta segona etapa ha de traspasar les despeses de local, electricitat, neteja i guies als comerços que hi realitzen negoci.

RESULTAT

Iniciativa d'èxit, però on cal destacar un alt grau de complexitat de gestió i seducció dels agents implicats. El resultat dels dos primers anys han estat:

Visitants: 4.000 persones

Resultat de vendes brutes: aprox. 20.000€*

* Cal destacar per exemple que el productor de llonganisses local ven aproximadament 750€ els mesos de visites, els forns de pa aproximadament 200 €, i la resta son vendes menors, mel, fruits secs, sabó, joies, records turístics,...

REGIDOR DE CONTACTE

Pau Mir i Molina

6. CENTRE D'INICIATIVES EMPRESARIALS. Ajuntament de Caldes de Montbui

Des de l'ajuntament s'ha impulsat aquest projecte perquè es va detectar una demanda per part de la ciutadania d'una tipologia de lloguer de locals i naus industrials molt clara, a un baix cost i amb una superfície reduïda, doncs totes les persones que demandaven la mateixa tipologia de locals o naus eren nous emprenedors que es trobaven o que els locals de lloguer normals eren grans per les seves necessitats o tenien un lloguer al qual no podien fer front pel motiu d'iniciar la seva activitat. Tot el lloguer està destinat a emprenedors o empreses amb menys de 3 anys de creació i tenen d'entrada una estada màxima al centre de 5 anys.

Vam decidir des de l'ajuntament comprar una nau industrial al Polígon La Borda i reformar-la tot oferint el servei de lloguer de 5 naus industrials petites i 14 despatxos amb a una sala comuna per fer exposicions i vendes.

Amb menys de tres anys la seva ocupació ronda entre el 80 i 90% i ja tenim una primera empresa que ocupava una nau industrial que ha fet el salt al mercat normal.

El regidor de contacte és el Josep Ramon Maranyés: maranesvj@caldesdemontbui.cat

7. LA MIGRACIÓ AL LIBREOFFICE. Ajuntament de Caldes de Montbui

DIAGNOSI

Partim d'un nombre de 167 Pcs, 87 amb Windows 83 i 68 amb Windows XP, a més de 18 amb UBUNTU i 8 amb LINKAT. Davant l'elevat cost de l'actualització de llicències de MSOffice -més de 25.000 €- surt la proposta de migrar a LibreOffice. Per evitar incompatibilitats en algunes àrees es decideix que la migració serà del entorns no crítics, mantenint en la resta d'ordinadors les llicències més actuals de MSOffice 2013.

PROPOSTA

La migració va començar al 2013 afectant a 140 usuaris, ha estat acompanyada per formació feta des de la Diputació de Barcelona per reforçar i ajudar els usuaris en la migració.

Hem escollit LibreOffice perquè és una suite de productivitat de qualitat professional integral.

Hi ha una gran base d'usuaris de LibreOffice satisfets a tot el món i està disponible en més de 30 idiomes i per a tots els principals sistemes operatius, incloent-hi Microsoft Windows, Mac OS X i GNU / Linux.

La fundació The Document Foundation dóna garantia de continuïtat, rebent el suport d'empreses com Google, Red Hat... <http://es.libreoffice.org/>

RESULTATS

S'ha comprovat la compatibilitat de la suite amb la resta de programari positivament

(només hi ha hagut problemes amb A3 Nòmines).

S'han detectat problemes amb el gestor de Bases de Dades i seguirem utilitzant MS ACCES (8 usuaris)

Alguns usuaris (5 de 140) han manifestat algun inconvenient al canvi per desconeixement de l'eina.

Estem confeccionant una normativa d'ús pel que fa a l'intercanvi de fitxers entre els usuaris de la corporació i tercers.

En general, la migració la valorem com a molt satisfactòria.

REGIDORA DE CONTACTE

Sara Marcé Adrián

8. TURISME 2.0. Ajuntament de Caldes de Montbui

Diagnosi

Quan volem anar de viatge acostumem a buscar per internet la destinació. És per això que vam creure oportú impulsar una campanya de Turisme 2.0. L'objectiu era posar al dia i modernitzar la regidoria de Turisme. Pel que hem vist, pocs ajuntaments petits i mitjans treballen gaire les noves tecnologies en l'àmbit de turisme.

Proposta

Actualització del web www.visiteucaldes.cat, l'objectiu era que fos molt visual i atractiu de cara als que el visitessin. Es van crear perfils turístics de Facebook, Twitter i Instagram, gestionats per una persona de l'oficina de turisme que fes de community manager.

Es van encarregar també uns videos promocionals que serien la carta de presentació de Caldes de Montbui. En una campanya per promocionar el Mercat de l'Olla de Caldes a TV3 vam tenir unes 24.000 visualitzacions de l'spot al facebook de l'oficina de Turisme en 3 dies.

Paral·lelament, hem fet trobades de bloggers a Caldes per la Fira de Nadal 2013 i l'Escaldàrium 2014. L'objectiu era fer un "press trip": que passessin un gran cap de setmana al municipi i després en parlessin recomanant la destinació als seus lectors. Durant aquestes campanyes de bloggers les visites a www.visiteucaldes.cat es van doblar.

També es va crear una app anomenada appCaldes, que oferia informació turística en idiomes pels visitants.

Totes aquestes accions eren debatudes i validades per la taula de turisme, un espai de participació ciutadana amb els actors turístics del municipi.

Resultat

El resultat es difícil mesurar-lo a curt plaç, tot i que tenim la sensació que Caldes de Montbui comença a ser més conegut. Intentem que hi hagi un efecte moda descobrint "El Poble que Bull", el

nostre eslògan. La taula de turisme ha valorat molt bé aquests esforços ja que el sector privat de Caldes veu que aquestes accions beneficien els seus establiments.

Regidor de contacte per a més informació

Isidre Pineda (regidor de Promoció Turística i Termalisme)

673.023.823

pinedami@caldesdemontbui.cat

9. Infraestructures TIC. Sectorial Societat de la Informació (diversos ajuntaments)

Un dels elements claus per a poder disposar de serveis avançats de telecomunicacions és la disponibilitat de les infraestructures necessàries, especialment de fibra òptica disponible per a tots els operadors.

En molts llocs en els que el mercat és petit i l'interès dels operadors escàs, cal buscar alternatives. El cas paradigmàtic és el de les companyies elèctriques que estan obligades a desplegar els comptadors intel·ligents i per tant, en molts casos, a desplegar fibra òptica. A Catalunya tenim prop de 40 petits operadors elèctrics que ja estan fent-ho

Des dels ajuntaments podem promoure que aquesta fibra òptica que posen les companyies elèctriques serveixin també perquè els operadors de telecomunicacions puguin oferir telefonia mòbil de darrera generació o serveis de fibra òptica a ciutadans i empreses.

Municipi: diversos municipis catalans

Contacte: Sectorial SI – Josuè Sallent: josue.sallent@gmail.com